Stratis Mirivilis

POST AVCISI

ÇAĞDAŞ DÜNYA EDEBİYATI
Roman

Çeviren: Ahmet Yorulmaz

Kapak resmi: Petra Mathers

2. basım

CAN ÇOCUK

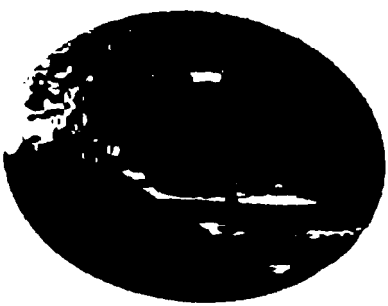
Stratis Mirivilis
POST AVCISI

Çeviren: Ahmet Yorulmaz

ÇAN ÇOCUK

Yayın Yönetmeni: Samiye Oz
Yayın Koordinatörü: İpek Gür
Kapak ve İç Tasarım: Gözde Bitir S
Tasarım Uygulama ve Dizgi: Yasemin Çatal
Düzelti: Erkan Irmak
Kapak Baskı: Azra Matbaası
İç Baskı ve Cilt: Özal Matbaası

1. Basım: 2007
2. Basım: Nisan 2011
ISBN 978-975-07-0869-5
Argonautes, Stratis Mirivilis
© Drossoula Angelopoulou,
Ekaterini Myrivillis
© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2007
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak
kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni
olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz

Can Sanat Yayınları Yapım, Dağıtım, Ticaret ve Sanayi Ltd. Ş
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33
www.cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Bu kitabın sahibi:

Stratis Mirivilis

1892 yılında Midilli'de doğdu. 1969 yılında Atina'da öldü. Asıl adı Evstratios Stamatopoulos. Kendi kuşağındaki edebiyatçılar arasında ilginç kişiliğiyle kendini göstermiş, savaş karşıtlığıyla ünlenmiş bir yazardır. Savaş karşıtı düzyazı ve makalelerini gazete ve dergilerde yayımladı, *Kırmızı Öyküler* adıyla kitaplaştırdı. Bunlarla yetinmeyip bu amacı doğrultusunda gazete ve dergi yayımcılığı da yaptı. Savaşların kötülüğünü anlatan ve Anadolu Bozgunu'ndan sonra yazdığı *Mezarda Yaşam* adlı romanı, bir başyapıt olup çevrilerek yurdumuzda da yayımlanmış bulunuyor. Stratis Mirivilis, dört roman, üç novella, altı öykü kitabının yanı sıra, altı değişik türde yapıt ve bir çocuk romanı da yazdı.

POST AVCISI

İçindekiler

Post Avcısı, 7
Ne Yiğitler Yuttu Bu Deniz, 11
Ataların Sesi, 16
Gorgo, 20
Kurt, 26
Talihsiz Bir Karşılaşma, 32
Bahar Denizi, 35
Argo Gemisi, 39
Ay Işığında Düşler, 46
Demir Alma Hazırlığı, 52
Yelkenler Fora, 57
Kendi Başına Olmak, 67
Yolculuk Sürerken, 74
Ahtapot'un Öyküsü, 78
Küreklerle Yolculuk, 82
Lia Barba'nın Öyküleri, 88
Argo'nun Yolculuğu, 99
Olaylar Gelişiyor, 107
Hayata Tatlı Uyanış, 116
Gök Kubbe Altında, 122
Yaşam Savaşı, 131
Balık Kapanı, 137
Ev Düzeni, 146

Bayraklı Vapur, 153
Bir Anne, 159
Bereket, 167
Panik, 172
Boşa Giden Çaba, 180
Can Kurtaran Fırtına, 183

Post Avcısı

Andrea akşamüstleri okuldan dönerken barbasının[1] kahvesine uğramaktan çok hoşlanırdı. Özellikle de kış akşamları. Çünkü o zaman büyük soba çıtır çıtır yanar, içeriye tatlı bir sıcaklık yayılırdı.

Koyu renkli, alçak tavanı ve kocaman camlarıyla oldukça sevimli bir denizci kahvesiydi bu. Tavanında sıra sıra çömlekler ve sarmısak örgüleri asılıydı. "Aslan Yürek" kavgadan, gürültüden uzak, sakin ve temiz bir yerdi. Rengi solmuş mavi tabelası büyükbabasının zamanından kalmaydı. Burayı ilk o kurmuş, öldükten sonra da Andrea'nın barbası Atanaş Usta'ya kalmıştı. Dede, ardında yalnızca kahveyi değil, onunla birlikte çoğu kaptan ve balıkçı olan müşterilerini de miras bırakmıştı ona.

Andrea, çantasını tezgâhın arkasındaki küçük

[1] Rumca'da amca anlamına gelen kelime.

masaya bırakır, geç saatlere kadar kalırdı orada. Hatta kışın, gece ona dek oturur, barbasıyla dönerdi eve. Tezgâhın arkasında türlü düşüncelere dalar, sobada yanan odunun çıtırtıları denizcilerin konuşmalarına karışır, onları dinlemekten büyük bir zevk duyardı. Dışarıda yağmur çılgınca camları döver, kahvenin çinko damında neşeyle trampet çalardı.

Andrea tavanın tam ortasından sarkan büyük gaz lambasının ışıltısına dalar, şarkı söylediği duygusuna kapılırdı kimi zaman. Müşteriler arada bir konuşmalarına ara verir, ortalığa derin bir sessizlik çökerdi. O vakit yalnızca limandan gelen sesler değil, uzak kumsalları döven dalgaların uğultusu da duyulurdu. Engin denizin uzak köşelerinden gelen bu sesler karşısında tuhaf bir heyecana kapılırdı Andrea.

İşte yine başlamıştı dalgalar, basbayağı şarkı söylüyorlardı. İnsanın içine işleyen acıklı bir şarkı, bir tür dua gibiydi.

Kim bilir, belki de denizin, azgın dalgalarla savaşan denizcilerin dudaklarından dökülürken tanık olduğu dualardı bunlar. Fırtına başlar başlamaz müşterilerin üzerine derin bir sessizlik çöktüğüne göre, öyle olmalıydı. O sessizlik anlarında, henüz demir atamadan dev dalgalara göğüs germek zorunda kalan hangi tekneyi düşünüyorlardı kim bilir.

Barbasının kahvesinde kış geceleri bir başka güzeldi. Kapanış saatinde o da yerinden kalkar, barba-

sıyla garson Mitro Barba'nın ortalığı toplamasına yardım ederdi. Mitro Barba oldukça yaşlıydı, ama yaşına göre dinç sayılırdı. Kenarları kırış kırış, çocuksu mavi gözleri olan, iyi kalpli bir adamdı. Kahveye ilk açıldığında, daha çocuk yaşta girmişti. "Aslan Yürek"le beraber, o da miras olarak kalmıştı Atanaş'a.

Bazen çenesi açılır, anlatmaya başlardı:

"Şu gördüğün ocak var ya Andrea, elli yıldır bir an olsun sönmemiştir ateşi. Tam elli yıldır burada pişiririm kahveleri, pişiririz yani... Karış karış bilirim buraları. Ne kaptanlar geldi geçti buradan, ama hepsi ihtiyarladı şimdi, emektar teknelerini bırakıp köşelerine çekildiler. Çoluk çocuk sahibi oldular, çocuklarını büyüttüler, kimi zaman şu ata yadigârı sobanın çevresine dizilip oturdular, ama yeri geldi miydi de, dümen başına geçip kaptanlık yapmaktan da geri durmadılar. Bense buraya, 'Aslan Yürek'e gönül vermişim evlat. Öyle bir gönül vermek ki bu, bir çivi de ben olmuşum adeta. Göçme vaktim geldiğinde sen çoktan büyümüş olacak, işleri ele alacaksın... İşte o vakit, ocakta ateş yanar, güğümde kahve kaynarken, deden gibi işleri bırakıp kızağa çekeceğim kendimi, dinleneceğim..."

Kahvenin en iyi yanı Mitro Barba'nın varlığıydı gerçekten de. Tıpkı patronu gibi, meslek icabı olsa gerek, bütün müşterileri tek tek tanırdı. Alışkanlıklarından kişiliklerine varıncaya dek her şeyi... Gelen

müşteriye şöyle bir göz atması yeterdi, gerisi kendiliğinden gelirdi. Ne içer, kahvesini nasıl ister, içkisinin yanında ne tür meze sever, çayına ya da adaçayına ne kadar şeker koyar, hepsini bilirdi...

Ne Yiğitler Yuttu Bu Deniz

Andrea o akşam "Aslan Yürek"e girer girmez, kahvede her zamankinden farklı, sıkıntılı bir hava sezdi. Dışarıda dondurucu bir soğuk vardı; ihtiyar denizciler sobanın çevresine oturmuş, ağızlarını şapırdatarak çaylarını yudumluyorlardı. Yeşil çuhalı diğer iki masadaysa balıkçı gemisinin tayfaları oturuyordu. Yarısı kâğıt oynuyor, diğer yarısı da onları izliyordu. Kimsenin her zamanki gibi şakalaştığı falan yoktu. Barbası bile şöyle bir gözucuyla aldı selamını. Tezgâhın üzerine eğilmiş duran Mitro Barba'ysa bıyıklarının arasından mırıldanmakla yetindi:

"Hoş geldin mektepli!"

Andrea kitaplarını bir köşeye bırakıp barbasına yaklaştı:

"Ne oluyor barba?"

Atanaş Usta kolunu oğlunun omzuna dolayarak, ağır ağır:

"Gitti Kaptanikola'nın teknesi," dedi. "Egina açıklarında kuvvetli bir fırtınaya yakalanıp battı. Haberi bu akşam geldi. Ne kaptan ne de evlatlığı Vasili kurtulabilmiş."

Andrea ne sesini çıkardı ne bir şey sordu.

Gözleri dolan barbası gözyaşlarını gizlemeye çalışıyordu. Andrea uzaklaşıp tezgâhın arkasına geçti, düşünceli bir halde minik masasının başına oturdu.

Eve gitme vakti gelinceye kadar da yerinden kalkmadı. Düşünmeye çalışıyor, ama kafasını toplayamıyordu bir türlü olur olmaz bir sürü şey geliyordu aklına. Tam okuduğu sayfayı bitirip de çevireceği sırada okuduklarından hiçbir şey anlamadığını fark ediyordu. Tekrar sayfanın başına dönüyor, ama sonunda yine aynı şey oluyordu.

Dışarıda zorlu bir rüzgâr vardı. Öfkeyle uğulduyor, bir kırbaç gibi döverek çatırdattığı camlardan ve çinko damdan zorla içeri girmeye çalışıyordu adeta. Dalgaların sürüklediği iki cesedi görür gibi oldu Andrea. Kaptanikola koskocaman elini Andrea'nın omzuna atar, uzun siyah bıyıklarını titreştirerek, "Bu kadar okuma be Andrea, iyi değildir. Keçileri bir kaçırdın mı, Tanrı korusun, bir daha bulamazsın evlat. Neme lazım, yaşlılar doğru söylemiş: Okumak başka, akıllı olmak başka!"

Ne yazık ki Kaptanikola "Aslan Yürek" kahvesine artık gelmeyecekti. Ne de, konuşurken beceriksizce sağa sola salladığı, güneşin altında ıstakoz gibi kızar-

mış kollarıyla miçosu... Oysa o ikisi geldiklerinde şu köşede otururlardı hep...

Uzaktan denizin uğultusu duyuluyordu.

Etraf ne kadar gürültülü olursa olsun, onun sesini daima ayırt edebilirdi Andrea. Engin deniz konuştukça coşar, Andrea heyecanla kulak kesilirdi söylediklerine. Dalgalar uzaklardan, çok uzaklardan gelen sesleri taşır, bir annenin beşikteki yavrusuna söylediği mutluluk dolu ninnileri anımsatan, büyülü sözler fısıldarlardı kulağına. Ama bu gece denizin uğultusu çok daha derinden geliyor, tıpkı bir ağıt gibi yürek paralıyordu.

Yürek paralayan, ama bir o kadar da güzel bir ağıttı bu...

Vakit geç olmuştu; barba-oğul eve gitmek için yola koyuldular, yolda kimsenin ağzını bıçak açmadı. Anası her zamanki gibi sofrayı sermiş, onları bekliyordu. Küçük kardeşleri, Annula'yla Labis'i, büyüklerin eve dönmesini beklerken uykusuz kalmasınlar diye yemeklerini erkenden yedirip yatırmıştı. Marina Ana ocaktaki ateşi canlandırmıştı, alevler minik yemek odasını tatlı tatlı aydınlatıyordu.

Yemekten sonra Atanaş Usta olan biteni bir çırpıda anlattı karısına:

"Kaptanikola da, Vasili de gitti sonunda..."

Karısı korkulu gözlerle bakıyordu. Ağzından "A!" diye kısacık bir ses çıktı yalnızca, şaşırmış, benzi sapsarı kesilmişti. Köşesine oturup olanları anlatan

kocasını dinledi hiç sesini çıkarmadan. Sonra kahve yapıp getirdi, sigarasını yaksın diye minik bir kor parçası uzattı kocasına.

"Ah gitti işte, ailenin koca direği gitti. Ah Kaptanikola ah, göçüverdi işte... Zavallı evlatlığını da götürdü üstelik. Huzur içinde yatsınlar, Aziz Nikola tüm denizcileri korusun," dedi kadın. Sonra da yere, ateşin önüne çöktü, dalgın gözlerini ocaktaki ateşe dikti sessizce. Gözleri yaşla dolmuştu. Andrea yatmaya hazırlanırken, iki damla yaşın anasının yanaklarından aşağıya doğru yavaşça süzüldüğünü gördü.

Yanına gidip boynuna sarıldı anasının. Gözyaşlarını daha fazla tutamayan kadıncağız, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Karısının bu halini gören Atanaş Usta da duygulanmıştı, arada bir kuru kuru öksürerek boğazına düğümlenen hıçkırığı bastırmaya çalışıyordu.

Karısının yalnızca Kaptanikola'ya ağlamadığını her ikisi de biliyordu. Hem denizin küçük sahil kasabalarından koparıp aldığı yiğit denizcilere hem de kendi ailesinden boğulup gidenlere ağlıyordu Marina Ana. Adları Andon ve Diyamandi olan kardeşlerine... Genç yaşta boğulup gitmişti ikisi de. Biri, Afrika'nın İtalya'ya ait kıyılarında avlanan bir sünger teknesinde dalgıçlık yaparken vurgun yemişti. Ötekiyse, bir gece, Attika sahillerinden bir kurşun atımı ötede batan küçük bir gemide gitmişti.

Yalnızca kardeşleri mi, "Yaşlı Tavus" adıyla anılan

barbasına ne demeliydi ya? Hidralı kaptan da Karadeniz'de boğulup gitmiş, başında mum yakacak bir ceset bile bırakmamıştı ardında. Toplanan kadınlar, evinde, adamcağızın hayattayken giydiği fesi yatak odasının ortasına koyup onun başında okumuşlardı dualarını.

Kocadan sonra evinin direği iki delikanlı da bırakıp gidince, anası üzüntüden erimişti adeta. Ölümüne yakın Marina'yı yanına çağırıp ant içirmiş, "Seni hayır dualarımla Aziz Nikola'ya emanet ediyorum canım kızım. Ama beni bekleyen barbanın ve kardeşlerinin yanına gitmeden önce bir dileğim var senden... Söz ver bana..." diye girmişti lafa.

"Söyle anacığım, söyle nedir dileğin?" diye karşılık vermişti Marina, ölmek üzere olan kadının yüzüne doğru eğilerek.

"Sen sen ol, sakın bir denizciye varma yavrum."

"Denizciye varmam anacığım."

"Ve günün birinde bir oğlun olursa, sakın ha, gemilerde çalışmasına izin verme, verirsen sütümü helal etmem, bilmiş ol..."

"Vermem anacığım."

Kızcağız da ne yapsın, anasına verdiği sözü tutmuş, adanın karaya en bağlı insanına, Atanaş Usta'ya varmıştı.

Ataların Sesi

Yıllar geçmiş, oğlu büyüyüp aklı ermeye başlayınca, Marina Ana merhametsiz denizin yaptıklarını ona da anlatmıştı. Kaybettirdiklerini, tüm hayatını yasa boğan kötü talihini bıkıp usanmadan, her gün yeniden anlatmıştı oğluna.

"Andrea, eğer beni seviyorsan söz ver bana oğlum, asla bir tekneye adımını atmayacaksın. Denizin şakası yoktur, bunu sakın aklından çıkarma e mi oğlum?"

Andrea onu dinlerken sessizce başını sallar, sıkıntıyla durmadan kolunu ovuştururdu. Bir yandan da denizi düşünürdü gizlice.

Deniz onunla kendi dilinde, kendi sözcükleriyle konuşurdu hep. Anasınınkilere hiç benzemeyen, bambaşka sözcüklerdi bunlar. Andrea büyülenirdi adeta; çünkü denizcilik kanında vardı onun. Soy sop denizci

bir aileden geliyordu; ataları gemiler yakmış, kalyonlar batırmış korsanlardı... Cesaretleriyle tüm dünyaya nam salmış, yiğit kaptanlardı... Şimdi hepsi bir olmuş, Andrea'ya denizin sözcükleriyle sesleniyor, sesleri yüreği yaralı anacığının sözlerini bastırıyordu. Ona seslenen yalnızca kendi ataları mıydı? Ne gezer! Asırlar önce yaşamış, adına destanlar düzülmüş, birçok masala kahraman olmuş öteki atalarının seslerini de duyuyordu Andrea. Argo gemisiyle ta Kolkhis'e, Altın Post'un asılı durduğu yere giden atalarının, Argonotların sesini. Öyle ya, postu korkunç canavarın elinden kurtaran da onun ataları değil miydi?

Andrea bütün bu efsaneleri ve masalları bıkıp usanmadan tekrar tekrar okur, saatlerce hayallere dalar, bu hayallerle avutmaya çalışırdı kendini.

Ah keşke Argo gemisinin sefere çıktığı devirde yaşamış olsaydı! Koşup İason'un ayaklarına kapanır, aman diler, yanına alması için ne diller dökerdi kim bilir? Yaşım küçük ama Argo'da miçoluk yapamayacak kadar da değil, derdi. Miço olarak alın beni, evlatlık alın, alın da nasıl alırsanız alın, diye yalvarırdı... Ah, bir alsalar dört elle sarılırdı işlere, hiç şikâyet etmez, durmadan kürek çeker, yelken yamar, halatları katranlardı. Kanatları güneşte bakır gibi parıldayan korkunç büyücü Harpyaları da görürdü hem. Peşlerine takılır, çeliği işleyip kılıç yapanları görür, Kral Aietes'in büyülü ormanına bile giderdi.

Ah, hiç değilse, tayfalarıyla yıllarca denizlerde dolaştıktan sonra yurduna geri dönen Odysseus'la olabilseydi keşke. Onunla birlikte o da yaşasaydı bütün o güzelim serüvenleri.

Sık sık limana iner, demirli duran gemilerin ormandaki ağaçlar gibi dimdik göğe yükselen direk ve yelkenlerini seyrederdi. Koskoca yelkenler nazlı nazlı bir o yana, bir bu yana sallanırlar, sanki göğün mavisine, "HAYDİ GEL, SEN DE BİZİMLE GEL!" diye yazarlardı.

Ona işaret veriyorlar, onu çağırıyorlardı besbelli. Küçük vapur şeytani sesiyle öttürürdü düdüğünü: "Sen de gel Andrea! Haydi, gidiyoruz!"

Andrea içinden sessizce yanıt verirdi onlara:

"Ah, evet, beni de alın! Karada yaşamak hiç bana göre değil. Ne olur beni de alın!"

Andrea'nın en yakın arkadaşı Kaptan Bura'nın oğlu Petri'ydi. Andrea'dan yaşça biraz daha büyük olan Petri, on altı yaşındaydı. Kafası pek çalışmadığından okumayı sökememiş olsa da, Andrea hayranlık duyardı ona; çünkü güçlü kuvvetliydi Petri, birçok kaptan çocuğu gibi gemicilikten çok iyi anlardı. Ayrıca Tanrı ona altın gibi bir de yürek armağan etmişti. Kahvecinin oğlu da olsa, Andrea'nın sözlerine kulak verir, arkadaşının kitaplardan öğrendiği efsaneleri dinlemekten büyük haz duyardı.

Andrea öyle bir tutkuyla anlatırdı ki bu hikâye-

leri, Petri dinlerken adeta kendinden geçer, hangisi hayal, hangisi gerçek hepsini birbirine karıştırırdı. Andrea'ysa anlattıkça coşar, coştukça daha çok anlatırdı.

Gorgo

Bazen de o Andrea'ya anlatırdı barbasından dinlediklerini. Kaptan Bura'nın yolculuk maceralarıyla, yaşlı gemicilerden duyduğu hikâyelerdi bunlar. Andrea en çok Gorgo'nun hikâyesini sever, tekrar tekrar anlatmasını isterdi. Petri de onu hiç kırmaz, usanmadan tekrar tekrar anlatırdı Gorgo'yu... O korkunç deniz canavarını...

Petri'nin dediğine göre, gerçek bir hikâyeydi bu. Üstelik de kendi dedesinin başından geçmişti. Anlattığına göre, o yıllarda bazen gemiler engin denizde günlerce, gecelerce tek başına dalgalarla boğuşur dururdu. Gemiciler günlerce gökyüzünün ve denizin mavisinden başka bir şey görmezlerdi. Günler, geceler geçer, ama kara bir türlü görünmezdi. Sanki gemi denize kök salmış da, gün boyu bir kulaç bile yol almamış gibi olurdu. Yaşlı Bura, işte böyle bir yolculuk sırasında görmüştü Gorgo'yu.

Andrea, "Kendi gözleriyle mi görmüş sahiden?" diye sordu heyecanla.

"Sorduğun şeye bak? Elbette kendi gözleriyle görmüş, kendi kulaklarıyla duymuş sesini de; şu anda ben seninle nasıl konuşuyorsam, o da öyle konuşmuş onunla! Barbama da dedem anlatmış zaten. Bak anlatayım da dinle nasıl olduğunu... Dedemin çift direkli bir yelkenlisi varmış. O yaz Kuzey Afrika'ya sefere çıkmış. Ayın gökte koskocaman parladığı gecelerin birinde dedem bitkin bir halde dümenin başına oturmuş, gemi rotasından çıkmasın diye gözlerini dört açarak ufku gözlüyormuş. Birdenbire, geminin arka tarafından, suyun içinden gelen büyük bir gürültü duymuş. Sanki dev bir balık kuyruğuyla denizi dövüyormuş. Dedem dümeni hemen o yana çevirmek istemiş, ama ne gezer! Olduğu yere çakılıp kalmış dümen adeta; ne sağa dönüyormuş ne sola! Başını arkaya çevirince bir de ne görse beğenirsin? Geminin arka tarafında, denizin içinde kadın biçiminde bir yaratık, dimdik ayağa kalkmış, öylece dedeme bakıyormuş. Dev gibiymiş kadın öyle büyükmüş ki elleriyle aynı anda hem küpeşteye hem de dümene kolayca tutunabiliyormuş. Gövdesinin üst kısmı kadın, altıysa derisi pullu, koskoca bir balık biçimindeymiş. Tıpkı Kaptan Manol'un teknesindeki arma gibi... Aralarındaki tek fark birinin tahtadan oyma, ötekininse capcanlı dedemin karşısında duruyor olmasıymış. Saçları yosun-

la kaplıymış, gözleri karanlıkta çakmak çakmak parıldıyormuş. Dedemin korkudan bir an soluğu kesilmiş. Görür görmez tanımış onu. Çünkü ne menem bir şey olduğunu bütün denizciler bilirmiş zaten. Her neyse, dedem de bildiği bütün duaları art arda sıralayarak beklemeye başlamış. O sırada dile gelmiş Gorgo, 'Büyük İskender hâlâ sağ mı?' diye sormuş dedeme.

"Tatlı ama hüzünlü bir sesi varmış. Dedem hemen yapıştırmış yalanı: 'Evet, elbette sağ hanımım, halkına hükümdarlık etmekte.' O anda aklına diyecek başka bir şey gelmemiş garibanın.

"Bu sözleri duyan Gorgo memnuniyetle gülümsemiş, sonra da tekneyi bırakıp karanlık sulara dalmış, gözden kaybolmuş. Dedem tecrübeli bir denizci olduğundan, ne yanıt vermesi gerektiğini biliyormuş. Söyleyeyim de, sen de öğren bari: Bu Gorgo, İskender'in kız kardeşiymiş. Bütün denizleri dolaşıp gemicilere, kaptanlara aynı soruyu sorarmış. Yanıt veremeyenlerinse vay haline!

"Hani Pireli bir kaptan vardı, başına ne geldiyse bu yüzden gelmiş işte. Belli ki doğru yanıtı bildiği için ukalalık etmeye kalkışmış.

"Gorgo ona da sormuş, 'Kral Büyük İskender yaşıyor mu?' diye.

"Beriki, 'İskender mi, hiç olur mu hanımım? O iki bin yıl öne Babil'de öldü,' demiş.

"Daha sözünü bitirir bitirmez Gorgo teknesini iki

parmağının arasında çürük bir ceviz gibi çatır çutur ezerek tuzla buz etmiş."

Kahvecinin oğlunun gözleri heyecandan ışıl ışıl parlıyordu şimdi.

"Ah be Petri!" diye söze başladı Andrea. "Kederli Gorgo'nun denizden çıkışını bir görsem, ölmeye bile razıyım."

Petri dikkatle baktı ona.

"Söyle," dedi, "okuryazar olan sensin, bilirsin. Sahiden de olmuş mudur bütün bunlar?"

"Hangisi?"

"Gorgo hakkında söylenenler... Barbam inanırdı bunlara. Hem zaten dedem kendisi anlatmış onu gördüğünü, konuştuğunu. Anam bir gün barbama, dedemin içkiden ve uykusuzluktan artık hayal görmeye başladığını söylediydi de, vay haline! Öfkeden nasıl da köpürdüydü barbam. Çünkü dedem Gorgo'yu görenlerin ne ilki ne de sonuncusuymuş... Böyle diyerek payladıydı anamı. Ne dersin, sence doğru mudur bütün bunlar?"

Andrea bir süre düşündü. Sonra kolunu Petri'nin omzuna koyarak heyecanla, "Bana sorarsan doğru Petri. Barbanın hakkı var. Deden Gorgo'yu görmüş, üstelik de konuşmuş onunla. Kral İskender'se ölmedi. Daha asırlarca yaşayacak. İşte burada, yüreğimizde yaşatacağız onu. Bir akşam bizim kahveye gel, kaptanların anlattıklarını dinle. Kulaklarına

inanamayacaksın. Nereye gidersen git, seren direklerinde, esen rüzgârda varlığının işaretlerini göreceksin onun. Öyle yolda, belde yürürken göremezsin onu, dönüp denize bakmalısın, orada göreceksin işaretlerini. Kıyıdan uzaklara doğru açılan engin dalgalarda..."

"Ne de güzel anlatıyorsun," dedi Petri usulca, dostunun kapkara ışıldayan gözlerine bakarak.

"Yeminle, kıskanıyorum seni Petri. Öyle kıskanıyorum ki... Ne mutlu sana ki bir kaptan çocuğusun. Çoğu günlerini teknede geçiriyorsun. Denizi iyi tanıyorsun. İlk seferine çıktın bile. Dümen kullanmayı, yelken bağlamayı biliyorsun. Büyüyünce sen de kaptan olacaksın. Bir gemiyi yönetecek, belki İason ve Odysseus gibi tüm dünyaya ün salan seferlere çıkacaksın. Daha ayak basılmadık, görmediğimiz kim bilir ne diyarlar var şu koskoca dünyada. Görünce gözlerimize inanamayacağımız, şaşkınlıktan parmak ısırtacak daha neler var kim bilir?"

"O kadarını bilemem," dedi Petri. Mavi gözleri uzaklara dalmıştı. "Haritalar yeryüzündeki tüm ülkeleri gösteriyor. En büyüğünden en küçüğüne kadar, hepsini. Haritalar olmasa ne yapardık bilmem."

"Petri, sen istediğin yere gidebilirsin nasıl olsa."

"Yok yok, öyle her istediğim yere gidemem. Ancak iş bulduğum, iyi ücret verilen yerlere gidebilirim. Hatta eğer sen de istersen..."

Andrea çaresizce omuz silkti.

"Ama ben daha okula gidiyorum," dedi, "Söyledim ya, tekneye ayak basmam yasak. Ben sadece... kafamın içinde çıkabilirim bu yolculuklara, o kadar. Ama bana sorarsan, aslında sahici yolculuk sayılmaz bu tabii, bunların hepsi masal... Başkalarının anlattığı yoculuklar değil benim istediğim. Ben kaptan olmak, daha kimsenin girmediği limanlara demir atmak istiyorum. Mücadele etmek, dalgalarla boğuşmak, katranın, denizin kokusunu solumak istiyorum. O engin denizler beni de tanısın istiyorum Petri; seni, dedeni, dedelerimi tanıdıkları gibi."

"Ama Andrea, onları yuttu deniz."

"Beni de yutsun o zaman Petri. Karada yaşayan bir toprak kurdu olmaktan bin kez iyidir."

Kurt

Bir pazar günüydü; iki çocuk Vigla'ya yaptıkları geziden dönüyorlardı. Tepeden aşağıya doğru indikleri sırada kuru bir poyraz esmeye başladı, ama onlar hızlı hızlı yürüyüp nar gibi kızardıklarından, bunu hissetmediler bile.

Derken deniz kıyısından yürümeye başladılar. Andrea kendinden geçmiş bir halde, kayaları döven güçlü dalgaların, yelesini savuran yabani beyaz atlar gibi köpükler savurarak kırılmalarını izliyordu. Kış gelmişti, deniz kabına sığmayan azgın bir dev gibi uğulduyordu. Bu uğultu geceleri ev içlerine dek ulaşır, dertli anaların yüreğini dağlardı. Çoğu, denizde yitirdiği yakınlarının yakarışlarını duyardı bu seste. Kimi dayanamayıp kalkar, tütsüler yakar, ölen yakınlarının fotoğraflarını kutsardı.

Çocuklar yan yana yürüyorlardı, ama deniz arada

bir öyle bir gürültüyle coşuyordu ki seslerini duyurmak için birbirlerine avaz avaz bağırmak zorunda kalıyorlardı.

Sokağın köşesinde, birkaç çocuğa rastladılar, bir sokak köpeğini zorla çekiştirerek götürmeye çalışıyorlardı. Dört kişiydiler, üçü yaşça daha küçük, sonuncusu akranları gibiydi. Belli ki ufaklıklar, uzun boylu, kızıl saçlı, çilli olan büyüğe yardım ediyorlardı. Köpeğin sahibi oydu anlaşılan; çünkü tasmasının ipini ne zaman tutsa, köpek hemen kuyruğunu sallamaya, oğlanın elini yalamaya başlıyordu. Ama oğlan tam o anda köpeğin suratına öyle bir şamar indiriyordu ki zavallıcık can acısından ulumaya başlıyordu. Beriki kızdırmaya devam ediyor, çekiştirsinler diye tasmanın ipini ufaklıklara veriyordu yeniden. Ufaklıklar ipi çekiştirdikçe köpek direniyor, diş gösteriyordu onlara. Derken büyük oğlan yanına gidip köpeğin dişlerine indiriyordu silleyi. Hayvancağız ağlamaklı bir halde direniyordu yine de.

Oğlanlar hep birlikte ite kaka bir kayanın üzerine çıkarmaya çalışıyorlardı hayvanı. Aşağıda, kapkara bir çay akıyordu; öyle derindi ki dibi bile görünmüyordu. Kötü bir şeyler olacağını sezen köpek inatla direniyor, öne doğru tek bir adım bile atmıyordu. Yaltaklanıyor, hırçınlaşıyor, ağlıyor ve tehdit ediyordu. Küçük serseriler heyecanla bağrışarak hayvancağızı itiyorlar, vuruyorlar ya da bir parça kuru ekmekle

kandırmaya çalışıyorlardı onu. Zavallıcık ikna olmuyor, yakaran gözlerle çevresine bakıyordu.

İki çocuk yanlarına gittiler:

"Ne yapacaksınız ona?" diye sordu Andrea.

Serseri onu alaycı bakışlarla tepeden tırnağa şöyle bir süzdü önce, sonra da ellerini tükürükleyip ovuşturdu.

"Benim o," dedi, "ne istersem yaparım. Sana hesap mı vereceğim?"

"Evet," dedi Andrea, "senin olduğunu ben de görüyorum. İyi de, ne yapacaksın ona?"

"Kör müsün, aç da bak gözlerini! Uyuz oldu it, suya atıp boğacağım onu."

Andrea bir de baktı ki hayvancağızın sırtı feci halde soyulmuş, kıpkırmızı yara olmuştu.

"Bir şey değil bu," dedi, "azıcık merhemle hemen iyileşir."

"Yok canım, istersen doktora götürelim," diye alay etti ufaklıklardan biri.

"Oldu olacak hastaneye götürelim, sırtına şişe çeksinler," dedi öteki.

Bu fikir çok hoşlarına gitti serserilerin, dördü birden kahkahalarla gülmeye başladılar.

"Bu kadar laf yeter," dedi büyük olan, yeniden tükürükledi ellerini. Sonra küçüklere seslendi, "Haydi, getirin şu taşı bana!"

Ötede duran ensiz, uzun, ağırca bir taşı işaret ediyordu. Petri sordu:

"Onu köpeğin boynuna mı bağlayacaksın?"

"Nasıl da anladın hemencecik, bravo sana!" dedi serseri. Sonra köpeğe seslenerek, "Duydun mu Kurt? Bu bey taşı boynuna bağlayacağımı anladı. Dibi boylayıp da bir daha geri dönme diye bağlayacağımı..."

Köpek adını duyunca hemen kuyruk sallayıp yanına yaklaşmak, kendini sevdirmek istediyse de boşuna. Ağzına bir tekme daha yemekle kaldı zavallı.

"Bak," dedi Andrea, "gel bu köpeği bana hediye et. Bakar iyileştiririm ben onu."

"Olmaz, iti suya atacağız," diye bağrıştı ufaklıklar. Taşı getirmişlerdi bile, boğmak için can atıyorlardı.

"Bırakın saçmalamayı da bitirelim şu işi," dedi serseri, "hava iyice soğudu."

Taşı ipin ucuna güzelce bağladılar.

"Dur," dedi Andrea, "Kurt'u sat bana!"

Ufaklıklar kahkahayı bastılar, "Amma da tüccarmış bu da," diye bağrıştılar, "uyuz köpek tüccarı."

Petri de şaşırmıştı, "Satın mı alacaksın?"

Beriki başını sallayarak, "Evet," dedi.

Serseri oğlan, "Peki ne kadar?" diye sordu merakla.

Andrea omzunu silkti, "Bilmiyorum. Kumbaramı kırıp saymam lazım içindekileri. Sanırım otuz beş lira kadar olmuştur. Ben bir koşu eve gidip geleyim. Gecikmem, merak etmeyin. Petri ben gelene kadar sen burada bekle," dedikten sonra koşturup gitti.

Serseri, ellerini ağzına götürerek ardından ba-

ğırdı: "Hey, tüccar! Kumbarayı getir de burada kıralım."

Çok geçmeden kumbarayla çıkageldi Andrea, Petri yalnız başına durmuş, ıslık çalarak onu bekliyordu. Elinde de köpeğin boynuna bağladığı ipi tutuyordu.

"Neredeler?" diye sordu Andrea.

Petri omuzlarını silkti.

"Bilmem... kim bilir hangi köşeye saklandılar."

"Peki ya köpek? Onu nasıl oldu da bıraktılar? Hiç anlamadım doğrusu."

Petri olan biteni kısaca anlatıverdi ona: Bizimki serseriye yumruklarıyla girişince hepsi birden tabanları yağlayıp kaçıvermişlerdi işte.

Onlar konuşurken köpek de cin gibi bakışlarla onları izliyordu. Hareketlerini dikkatle süzüyor, olan biteni anlamaya çalışıyordu.

Petri sürdürdü sözlerini, "Madem bu kadar istedin, al işte artık senin o. Gerçekten bak senin! Bak, üstelik hiç de çirkin sayılmaz. Gücü kuvveti yerinde, hem de cin gibi. Sen onu iyileştirmeye bak, gerisini düşünme. Eğer sizin evde istemezlerse gemiye getir. Gemide böyle bir köpekle ne biçim havam olur ama!"

Ama iş oraya varmadan Andrea'nın barbası kabullendi köpeği. Evin avlusunda güzel bir barınak yaptılar ona. Böylece sonunda temiz bir yuvaya kavuşan Kurt, özenle bakılıp büyütüldü. Simsiyah, kı-

vırcık tüyleri uzadı, eskiden yaranın bulunduğu yerde pırıl pırıl yeni tüyler çıktı.

Andrea üstlenmişti bakımını. Yemek artıklarını ona ayırıyor, bol bol yedirip içiriyordu. Boynuna kırmızı deriden tasma yaptırmış, üzerini de tunç çivilerle kaplatmıştı. Halkasına pırıl pırıl bir de zincir bağlamıştı. Üstelik bütün bunları kumbarasından çıkan kendi parasıyla yapmıştı.

Kurt'sa bağlılığını ve sevgisini nasıl göstereceğini bilemiyordu. Gerçekten de akıllı ve duyarlı bir köpekti. Tek kusuru konuşamamaktı. Bütün ev halkının sevgilisi olmuştu; çocuklar onunla oynamaya bayılıyorlardı.

Alışverişe çıktıkları vakit Andrea'nın ağzına verdiği koca sepeti öyle bir taşıyışı vardı ki sormayın gitsin, yanına yaklaşıp da almaya kalkanın vay haline! Tıkabasa yiyecekle dolu sepeti yol boyu gık demeden taşıyıp eve getiriyordu. Üstelik de içinden hiçbir şey düşürmeden!

"Olamaz," diyordu Marina Ana, "buncağızın içinde insan ruhu var belli ki. Ulu Tanrım, sen bilirsin, bağışla bizi!"

Talihsiz Bir Karşılaşma

Kurt gerçekten de hem çok akıllı hem de tıpkı bir insan gibi anlayışlıydı. Andrea'ya duyduğu gönül borcunu ödeyebilmek için yapmadığını bırakmaz, türlü şaklabanlıklarla gönlünü hoş tutmaya çalışırdı. Sabahları ve öğleden sonra okula götürüp getiriyordu onu. Okul girişine geldiklerinde, Kurt, kapının dışında durur, kuyruğunu sallayarak bir kez havlardı. Andrea da her seferinde başını okşar, "Hoşça kal Kurt," demeden girmezdi içeri. Köpekçik yağmur demez, çamur demez, oğlan okul bahçesini geçip içeri girene dek öylece beklerdi. Andrea da bunu bildiğinden okul binasına girmeden önce son bir kez eliyle selamlardı onu. Kurt da sevinçle kuyruğunu sallar, bir kez daha havladıktan sonra koşarak gerisin geriye evin yolunu tutardı.

Öğle ve akşam vakti oğlanın okuldan çıkış saatini

nasıl olup da bildiğine şaşardı herkes. Tam saatinde evden çıkar, oğlana eşlik etmek üzere yola koyulurdu.

Birkaç ay sonra neredeyse tanınmaz hale geldi. Büyümüş, güçlenmişti; tertemiz, yumuşacık, kıvır kıvır tüyleri pırıl pırıl parlıyordu. Öylesine güçlenmişti ki bir gün sıska Annula ata biner gibi hop diye sırtına çıkıverdiğinde, Kurt ayakları sımsıkı yerde, sırtı bir nebze olsun çökmeden öylece dimdik durarak taşımıştı onu!

Güneşli, güzel bir gündü, Andrea kıyıdaki kayalıklara gitmiş, köpeğiyle birlikte hoplayıp zıplıyordu. Derken talihsiz bir olay geldi başına.

Daha birkaç ay önce Kurt'u suya atarak boğmaya çalışan serseri o sırada tam da oradan geçiyordu. Sırtında bir balık küfesi vardı, Andrea'yı görünce durakladı. Bir gelen olup olmadığını anlamak için sinsice etrafı kolladıktan sonra, küfesini yere bırakıp Andrea'ya yaklaşarak, düşmanca bir sesle, "Seninle hesabımız bitmedi daha!" dedi.

Andrea sakindi, "Yanılıyorsun," dedi, "senin hesabın Petri'yle. Seni pataklayan oydu."

Serseri bunları dinlemedi bile, aniden çullanıverdi.

Andrea'dan hem daha güçlü hem de daha yapılıydı. Göğsüne aldığı şiddetli yumruğun acısı Andrea'nın başını döndürmüştü. Ama yine de bayılmadı. Bir eliyle giysisinden yakalayıp öteki eliyle oğlanın suratına okkalı bir yumruk patlattı. Acıyla bağıran serseri ko-

şarak kaçmaya başladı. O sırada Andrea'ya vurduğunu görünce Kurt da serseriye arkadan saldırmış, sipsivri dişlerini kaba etine geçirivermişti. Oğlanın pantolonu yırtılmış, kanlar akıyordu. Arkasını yoklayıp da eline bulaşan kanı görünce avaz avaz ağlamaya başladı, bir yandan da ağza alınmadık küfürler ediyordu. Kurt uzun süre hırlayarak serserinin arkasından baktı. Öfkeden tir tir titriyordu, sahibinin kollarından bir kurtulsa, koşup yakalayıverecekti serseriyi. Andrea uzun uzun okşayarak sakinleştirebildi hayvanı.

"Gel Kurt! Gel oğlum. Gitti bak!.. Otur, sakin ol bakalım!"

Göğsü, yediği yumruktan sızlıyordu hâlâ. Yanağını köpeğinin kocaman başına dayadı, kollarını da teşekkür etmek istercesine boynuna doladı.

Kurt da kuyruğunu sallayıp yanağını yalayarak karşılık verdi ona.

Bahar Denizi

Mis kokulu, rengârenk bir ilkbahar başlamıştı. İnsanlar bedenlerinin tekrar ısınmasından hoşnut, güneşin tadını çıkarıyorlardı. Ada, çiçeklerle dolu rengârenk bir sepet gibi salınıyordu denizin üzerinde. Sivri kayalıkların arasından, kış yağmurlarının kırmızı topraklı patika yolda bıraktığı su birikintilerinden öbek öbek minik, mavi çiçekler fışkırıyordu. Dağların eteklerini gümrah bir yeşillik kaplamış, ovalar yabani otlarla şenlenmişti.

Andrea arada bir kız kardeşini de alır, Araksovoli'ye inerdi. Küçücük, tertemiz bir kumsalı vardı buranın; çok da yengeç bulunurdu. Annula onları yakalamaya çalıştıkça çakıl taşlarının arasına kaçışırlardı. Arada bir, bir balıkçı ya da kaçakçı teknesinin de uğradığı olurdu sahilin bu kısmına. Sığlık bir yer olduğundan, çocuklar yüzmeye gelirlerdi buraya.

Yüzmeyi yeni öğrenmiş, derinlere gitmeye korkan acemiler için biçilmiş kaftandı. Burada hiç yüzme bilmeyen birinin bile boğulması imkânsızdı. Kaptan Bura'nın gemisi limanda demirliyse ya da oğlunu almadan açılmışsa denize, Petri de katılırdı onlara bazen. Küçük topluluğun değişmeyen tek üyesi Kurt'tu.

Araksovoli gerçekten de sevimli bir kumsaldı. Azgın dalgalar kıyıdaki rengârenk nakışlı, yuvarlak taşları kış boyu döver durur, tıpkı birer yüzük taşı gibi işlerdi onları. Annula içlerinden en güzellerini toplar, bunları su dolu cam bir kaba yerleştirirdi. Cam kapta pırıl pırıl parlayan değerli taşlar gibi dururlar, tuhaf su altı çiçeklerine benzerlerdi. Hani şu sedefli deniz kabuklarının arasında büyüyen yeşil deniz güllerine...

Deniz bitkileri yemyeşil renkleriyle kumsalı boylu boyunca kaplamıştı; o kadar sıktılar ki sığlıklar marul tarlasına dönmüştü adeta. Denizin çalkantısıyla suyun içinda nazlı nazlı salınıyorlardı.

Petri bazen çift direklinin ufak sandalını da getirir, çocukları koyda gezdirirdi. Kurt, çocuklardan biriyle baş tarafta otururdu daima. Ötekiler kürek çekerdi. Annula eğilerek suya sarkar, sandalın kırmızı boyalı karinasının altından geçen minik balıkları gösterir, o bağırdıkça Kurt da suya eğilerek aşağıya bakar, kesik kesik havlardı. Bıraksalar hemen suya dalacak, bütün o balıkları getirecekti sanki.

Çocuklar, denize bir şey fırlattıklarında geri getirmesini de öğretmişlerdi Kurt'a. Andrea ona ıskarmoz, ayva ya da o an elinde ne varsa önce gösterir, sonra olabildiğince uzağa fırlatır, Kurt'a, "Getir onu!" diye emir verirdi.

O vakit köpek sevinç çığlıklarıyla şimşek gibi ileri atılır, yüze yüze gider, atılan şeyi ağzıyla yakalayıp gerisin geri sandala getirirdi. Ağzında tuttuğu şeyle küpeştenin çevresinde gururla dolanırdı. Ancak tüm gücüyle çabaladığı halde sandala tek başına bir türlü çıkamaz, bu haliyle herkesi güldürürdü. Çocuklar onu yukarı çektiklerinde ağzında tuttuğu şeyi onlara verir, tekrar atsınlar diye havlamaya başlardı.

Bir gün, iki kafadar gemiden ağzı bağlı, ağırca bir çuval alarak sandala yüklediler. Kurt'u da alarak denize açıldılar, çuvalı denize attılar. Sonra da "Kurt, git getir onu! Haydi marş!" diye bağırdılar.

Köpek denize atlar atlamaz küreklere asılan çocuklar hızla oradan uzaklaşıp sahile vardılar. Ama bir de baktılar, çok geçmeden ağzında çuvalla Kurt da çıkmasın mı karaya? Hayvan çuvalı binbir güçlükle çekiştirerek çakılların üzerine çekti, ancak sağlama aldığından emin olunca bıraktı ağzından. Sonra da yanında durup bekledi. Bitkin ama gururluydu. Bir yandan da çocuklara havlayarak kuyruğunu sallıyordu. Getirdiği emanetin başından ayrılmadan, gelip alsınlar diye onları çağırıyordu.

Petri yanına gidip başını okşadı. "Aferin sana," dedi, "eşsiz bir köpeksin sen."

Övüldüğünü anlayan Kurt hemen arka ayaklarının üzerinde kalkıp doğrularak patilerini Petri'nin omuzlarına koyuverdi. Evet, boyu o kadar uzamıştı gerçekten de!

Argo Gemisi

Havalar günden güne ısınıyordu. Andrea pazar günlerini artık çoğunlukla ya sandalda ya da Kaptan Bura'nın çift direkli gemisinde geçiriyordu. Tepesindeki bembeyaz, ufak kilisesiyle tam karşılarında dikilen Prasouda Adası'na gidiyor, kısa gezintiler yapıyorlardı. Oltayla balık avlıyor, parakete atıyorlardı. Topladıkları kamışları çakılarıyla yontarak sepet örüyorlar, sandal buram buram yonga ve balık kokusuyla doluyordu.

Petri onlara denizcilik ve gemicilik hakkında bildiklerini, ötekiler de ona tarih kitaplarından öğrendiklerini ve kurdukları hayalleri anlatıyorlardı.

Bir gün, iki oğlan sandalın baş tarafına oturmuş parakete hazırlıyorlardı. Kancaları, üzerine belli aralıklarla bağladıkları olta aralarında duruyordu. İkindi vaktiydi. Sandalın renkli gövdesi durgun suya yan-

sıyordu. Karinası kırmızı, kıç kısmı açık maviydi, küpeştenin hemen altında, gövdeyi çepeçevre kuşatan lacivert bir kuşak uzanıyordu. Rengârenk görüntü öyle bir yansıyordu ki suya, yüzeyinde kırmızı, açık mavi ve lacivert renklerden oluşan yüzlerce kurdele yüzüyor gibiydi.

Andrea oltaya yem takma işine ara vermeksizin girdi söze: "Sandalımız ne güzel, öyle değil mi Petri?" dedi.

"Öyle," diye yanıtladı Petri, "adanın en güzel sandalı. Barbam meraklıdır böyle şeylere, her şeyin eksiksiz olmasını ister."

"Bir şey eksik ama..."

"Neymiş o?"

"Adı... Adı yok sandalımızın. Haksızlık bu. Ondan söz edeceğimiz zaman ona ne diyeceğimizi bile bilmiyoruz..."

"Biz ona 'Kaptan Bura'nın çift direklisinin sandalı' diyoruz," dedi Petri, "ya da Fanoremeni'nin filikası."

"Gördün mü bak? Çift direklinin adı var işte, 'Fanoremeni' dendiğinde hemen anlıyorsun neden söz ettiğini. Mesela sen de Kaptan Andon Bura'nın oğlusun. Kendine ait bir de adın var: Petri."

Omuzlarını kaldırıp güldü Petri: "Ne yapalım? Gelenek böyle. Filikalara ad koymuyorlar. Gördüğün gibi, küçücük bir şey zaten. Ne fark eder ki?"

"Sen de küçüksün, ben de... Ama bizim birer adımız var."

"Ne demek istiyorsun yani?"

Adrea dosdoğru arkadaşının gözlerinin içine baktı.

"Günlerdir düşünüyorum," dedi, "sana da söyleyecektim zaten... Bir isim koysak diyorum sandala. Baş tarafa, gövdenin iki yanına yazabilirim adını. Bak bu işi iyi beceririm işte. Ne diyorsun?"

Petri gülümsedi.

"Niye olmasın? Barbamın karşı çıkacağını sanmam. Peki ne yazacağız?"

"Onu da düşündüm," dedi Andrea, "Kısacık, güzel ve ünlü bir isim: 'Argo' diyeceğiz ona. Nasıl, beğendin mi?"

"Aa, tabii ya! İason'un teknesi. Elbette biliyorum bu ismi. Sandalı, üzerinde bu isimle görünce kim bilir nasıl gülecek barbam!"

Andrea daha ne isteyebilirdi ki? Paraketeyi telaşla arkadaşına bıraktı, paçalarını sıvadığı gibi suya inip soluğu karada aldı. Çok geçmeden elinde birtakım aletlerle geri dönmüştü bile: Küçük bir kutu mavi yağlıboya, bir fırça, kalem ve cetvel getirmişti.

Doğruca limana gittiler. Sabah Kaptan Sotiri'nin yan yatırdığı teknesine macun çekip boyadığını görmüştü Andrea. Rica edip ihtiyacı olan birkaç şeyi de ondan ödünç aldı. Vakit kaybetmeden sandalı kumsala çektiler. Andrea diz çöküp çakılların üzerine otur-

du. Aklına koyduğu ismi önce büyük harflerle yazıp sonra da bir güzel boyadı.

İşini bitirince Petri'yi çağırdı.

"E, söyle bakalım, nasıl buldun?"

Kaptanın oğlu her zamanki gibi ellerini beline koyup dikkatle baktı. Şaşırmıştı.

"Vay be," dedi, "bravo sana. Sen yalnızca mektepli değil, birinci sınıf bir ustasın da!"

Andrea aynı akşam, kesip getirdiği yazıyı, üçgen biçimli bir bezin üzerine dikmesini istedi annesinden. Zemin mavi, yazı beyazdı. Her iki yüzünde de "Argo" yazan bir gemi flamasıydı bu.

Ertesi gün yelkenleri yamamak için çift direkliye gelen Kaptan Bura, sandala aynı adı vererek ataları "Argonotlar" gibi "post avcısı" olan iki arkadaşı heyecanla kendisini beklerken buldu. Sandalın baş tarafına bağladıkları mavi-beyaz flama rüzgârda dalgalanıyor, adını herkese duyuruyordu sanki.

"Vay vay vay, bu ne saltanat yahu!" dedi Atanaş, içtenlikle gülümseyerek. "Sandalın bu hali, eskiden bayraklarla süsledikleri zırhlıları hatırlattı bana."

Çocuklar sandalı gemiye bağlayıp kıç taraftaki küçük demiri suya attılar, sonra da yabankedileri gibi bir çırpıda tırmanarak Fanoremeni'nin güvertesine çıktılar.

Kaptan işaretparmağını Andrea'ya doğru kaldırarak, "Mektepli, bütün bunlar senin başının altından çıkmış olmalı," dedi.

Andrea kızarıp bozardı.

"Ona bir isim vermemiz gerektiğini düşündüm de..."

Kaptan Bura yazıyı okudu: "Argo..." Tekrar gülümsedi, sarı posbıyığını burarak şakacı bir sesle, "Biliyorsun, bunun dilimizde başka bir anlamı daha var: 'tembel' demektir... Yani siz şimdi Fanoremeni'nin filikasına tembel mi diyorsunuz?"

Daha sonra kaptanla birlikte yere serdikleri yelkenin üzerine oturan iki çocuk, ellerine iğne iplik alıp yelken bezini yamamaya koyuldular. Bir yandan da sandala verdikleri bu adın, eski zamanlarda ne kadar önemli ve kutsal bir ad olduğunu konuşuyorlar, İason ve arkadaşlarının Kolkhis'e çıktıkları o ünlü seferi bir kez daha anlatıyorlardı birbirlerine. O sırada kovayla denizden su çekip güverteyi yıkamakta olan yaşlı denizci Lia Barba, arada sırada durup bu garip öyküye kulak veriyordu. Andrea sözlerine ara verdiğinde bu sefer de Petri araya giriyor, bütün tarihleri ve kişileri birbirine karıştırarak da olsa, kendine has üslubuyla sürdürüyordu anlatmayı:

"Ülkenin önde gelen kişileri toplanmışlar ve gemiye binip yola çıkmışlar. Bir kral oğlu olan İason, dünyanın en güçlü savaşçısı Herakles, Atinalı Typhis, ozan Orpheus..."

Petri tamamladı gerisini: "Odysseus, Akhilleus, Perikles..."

O sırada kaptanın şüpheyle Petri'ye baktığını gören Andrea, dirseğiyle vurarak susmasını söyledi oğlana. Tam vaktinde yapmıştı bu uyarıyı, çünkü Kaptan Bura, "Hop, ağır ol ufaklık! Oldu olacak Argo'ya gemi yağmacılarını da koy bari!" diye çıkıştı oğluna.

Petri, her seferinde şaşkınlıkla dinlediği "Altın Post Seferi"nin hikâyesi bitince, "Bir de Argo adıyla dalga geçiyordun, gördün mü bak?" diye takıldı babasına böbürlenerek.

"Ben nereden bileyim tarihi neyi a oğul? Biz basit insanlarız, Argo denince tembellik anlarız yalnızca."

Sonra ciddi ve dikkatli bir ifadeyle sordu: "E, Kolkhis'e ne vakit yelken açacaksınız bakalım?"

Petri babasının bu sözlerine güldü yalnızca. Andrea'ysa ciddi bakışlarını uzaklara, açık denize dikmekle yetindi. Yarı şaka, yarı ciddi bir tavırla, "Kim bilir kaptan? Belki bir gün o da olur," dedi.

Kaptan, bir kibritle dişlerinin arasına sıkıştırdığı piposunu yakarken, gülümseyerek, "Evlat, masal bunlar, sadece masal!" dedi.

Bu sözleri dokunmuştı Andrea'ya.

"Hangileri?"

"Hepsi de. Hem Kolkhis hiçbir haritada yok. Yok burunlarından duman fışkırtan boğalar, yok yılanlarla dolu büyülü orman, canavarları; yok altın post... hepsi masal bunların... İnsanlar hoş vakit geçirsin diye yazılmış şeyler."

Andrea ciddi bir sesle sordu: "Peki ya Büyük İskender'i soran Gorgo, o da mı masal?"

Yaşlı denizci piposunun dumanını havaya doğru üfledi, masmavi gözlerini ufka çevirdi. Denizin gökyüzüyle, gerçeğin düşle, düşlerin yaşamla buluştuğu o puslu yere baktı. Dalgın bir sesle, "Hayır," dedi, "Gorgo gerçek. Onu çok uzak diyarlara yelken açan kaptanlardan dinledim ben de. Kendi gözleriyle görüp sesini kendi kulaklarıyla duyan dedemden bir de," dedi.

"O halde Kolkhis de gerçek öyleyse," dedi Andrea, "haritalarda olmasa da bulmak gerek."

Kaptan bir an duraksadıktan sonra, "Belki," dedi. Kocaman, iri elini Andrea'nın başına koydu ve bir kez daha tekrarladı: "Belki de haklısın. Doğrusu insan hangisinin masal, hangisinin gerçek olduğunu bilemiyor bazen... Evet, bilemiyor."

Ay Işığında Düşler

Çeşit çeşit, mis kokulu meyveleri ve mahmur deniziyle sonunda yaz da geldi!

Andrea, Petri'ye verimli toprağın nimetlerini tattırmakla meşguldü. Sahilden adanın içlerine doğru, kıyıya yarım saat uzaklıkta bir meyve bahçesi vardı. İçinde birkaç zeytin ağacının yanı sıra bir sürü meyve ağacı da vardı: şeftali, nar, ayva, elma, kiraz... Bahçenin ortasından, her iki yanındaki yeşillikleri serinleterek akan buz gibi bir derecik vardı, gece gündüz, hiç durmadan akıyordu. Derenin kenarına kavak ağaçları dikmişti Atanaş. Andrea'nın doğduğu yıldı hatta, taze fidan çubuklarını öylesine daldırıvermişti toprağa. Hepsi de çarçabuk boy vermiş, yemyeşil yaprak açmışlardı. Şimdi artık gökyüzüne doğru dimdik birer mum gibi uzanıyorlardı. Atanaş bununla da kalmamış, hemen yakınına bir-iki tane de asma kökü

daldırmıştı. Onlar da çok geçmeden dal verip büyümüş, körpe kollarıyla kavaklara tutunarak yükseklere tırmanmışlardı. Dallarından sarkan iri, ham salkımlar günden güne olgunlaşıyor, güneşin altında nar gibi kızarıyorlardı.

Ama yine de içlerinde en güzelleri nar ağaçlarıydı. Yemyeşil, incecik dalları meyvelerin ağırlığından ta yerlere kadar sarkıyordu. Hepsi de tepeden tırnağa süslerle bezenmiş gelinlere benziyorlardı.

Petri bayılıyordu ağaçlara tırmanmaya. Tıpkı alışık olduğu gemi direkleri gibi, dümdüz kavaklara bile kolayca tırmanabiliyordu. Andrea da çabalıyor, sonunda o da başarıyordu. Kurt'sa arka ayakları üzerine dikiliyor, ön ayaklarını ağaca dayayıp, başını yukarı kaldırarak yalancıktan ağlıyor, tırmanamadığını göstererek onu da yukarı almaları için yapmadığını bırakmıyordu.

Ama Andrea'nın aklı fikri denizlerdeydi. Dersler kesilip de deniz sakinleşince Petri'yle birlikte her fırsatta yüzmeye gidiyor, Argo'yla gezmenin tadını çıkarıyorlardı. Karşıdaki adaya geziler yapıyor, Petri ona bir yığın şey öğretiyordu. Artık kürek çekmeyi, yelken açmayı, ustalıkla dümen kullanmayı, balık türlerini ve balık avlamayı da öğrenmişti. Petri onunla denizci diliyle konuşuyordu. Andrea, eskiden olduğu gibi o nedir, bu nedir gibi sorular sorma gereği duyan "mektepli oğlan çocuğu" değildi artık. Çünkü deniz-

ciler bir kez işlerinden konuşmaya başladılar mı anlayabilene aşk olsun, karacılar hiçbir şey anlamadan, suratlarına boş boş bakakalırlardı. Ama Andrea öyle miydi ya, onun bu gizli tutkusu çok eskilere dayanıyordu.

Oldum olası adadan çıkıp gitmek, denizci olmak, engin denizlere yelken açmak istemişti. Eskiden tanıdığı, çok yaşlı bir kaptanın anlattıkları hâlâ aklındaydı. Adamcağız tekerleme gibi aynı sözleri tekrarlar dururdu hep:

"Aden'den Santa Fe'ye, Hamburg'dan Avustralya'ya, Marsilya'dan Danzig'e, Cape Town'dan Arkangelsk'e..."

Post Avcıları'nın, Odysseus'un büyük yolculukları sırasında gördükleri masalımsı, garip diyarları anımsatan bu yabancı isimleri arardı haritalarda saatlerce. Parmağıyla okyanusları aşar, tırnağının ucuyla uzak sahillere dokunmaya çalışırdı. Ah, bir teknesi olsaydı ne olurdu?

Akşamları ya sahildeki yüksek kayalıklara ya da Fanoremeni'nin seren direğine tırmanır, bağdaş kurup otururdu.

Ay usul usul yükselir, karşı dağları ve denizi aydınlatmaya başlardı. Açık denizde gümüş parıltılarla uzanan patikası, ortalığı göz alıcı bir şenlik alanına çevirirdi. Ufka doğru uzanan bu gümüş parıltılı yol, kim bilir sonunda hangi diyarlara varıyordu?!.. Ma-

sallarda adı geçen bütün o ülkelere... Düşlerine giren, kitaplara bakarken dalıp gittiği o hayal ülkesine...

Bir gemiye atlasa, açsa yelkenleri, flokları, çekse bayrağı serene, dümeni de Ay'a çevirdi mi ver elini Lotophagos, sonra Libya... Kim bilir nasıl lezizdi oraların yemişleri, insan bir kez tadına vardı mı bir daha dönmek istemezdi herhalde geriye. Korkunç adaları keşfetmeli, yeraltında ateşi bekleyen yaratıkları görmeli, demir ocaklarından fışkırarak göğü aydınlatan azgın alevleri, tek gözlü kiklopları bulmalıydı. Aiolos'un adasına demir atar, sihirli dolaba kilitlediği havayı dışarı salmasını isterdi. Poyraz mı çekti gönlü? Bir açtı mı dolabı, üfürüverirdi poyraz serin serin. Yoksa şöyle yumuşacık bir imbat mı isterdi? Hemencecik salıverirdi dolaptan imbatın tatlı esintisini. Sonra oradan ayrılır, Laistrygonlara uzaktan bir selam çakıp büyücü Kirke'nin adasına varırdı. O güzelim büyücünün yanında, büyülerinden korkmaksızın istediği kadar kalırdı. Ama yine de gözünü büyücünün asasından ayırmazdı hiç, ne olur ne olmaz, büyücü bir dokunmasıyla anında bir domuza dönüştürüverir, "gurk, gurk" diye dolaşmaya başlardı insan. Derken rotasını Sirenlere doğru çevirirdi. Kayalıkların tam dibinden geçer, Sirenlerin o henüz hiç kimsenin bilmediği şarkılarını duyup büyülenmemek için de kulaklarını mumla doldururdu. Kendini, Sirenlerin şarkılarını duyunca büyülenme-

mek için, palamarla direğe bağlattırırdı. Sonra rüzgârı baş taraftan almaya başladı mıydı da, teknesiyle bodoslama Sibyllaların tam ortasından geçer, Skylla ve Kharibdis'in denizi öfkeyle çalkalayışlarını seyrederdi. Onu da atlatınca Kalypso'nun adasına giderdi. Orada, denizin tam ortasında, dipteki mağaralarda eski çağlardan beri şarkı söyleyen Nereus kızlarını bulabilirdi. Hani şu nektar içip tanrılara has o nefis yiyeceklerden yiyen, altın iplikle mekik dokurken, Odysseus'un şarkısını söyleyen Nereus kızlarını... O güzelim gözlerini birdenbire ona doğru çevirir ve:

"Hah, işte bir ölümlü daha!" derlerdi.

"Doğru," diye karşılık verirdi Andrea da, "ama geçmiş ola hanımlar. O tatlı sözlerinizle kandıramazsınız beni! Çok oldu öğreneli sizin oyunlarınızı."

Tüm dünyayı dolaşırdı. Meksika Körfezi'ni, Kanada sahillerini, dip akıntıların kalorifer kazanı gibi suları ısıttığı Alaska kıyılarını gezerdi. Köpüklü çağlayanıyla gök kubbeye asılmış gibi duran Niyagara'nın uğultusunu dinler; New York'un en yüksek gökdeleninin tepesine kadar çıkardı. Çıkardı tabii...

Okyanusta demir atmadığı tek bir ada bile kalmayacaktı. O asude ülkeye de giderdi; hani kızların, gelen yabancıların boyunlarına çiçekten örülmüş kolyeler astığı, yol kenarlarında "ekmek ağacı" biten o ülkeye... Elini uzatıp hemencecik bir somun ekmek kesiverir, sonra da arkasındaki kakao ağacına gidip kakaosunu alırdı. Önünde, ardında, her yanında

muzlar sarkardı hevenk hevenk. Başka yaban ellere de gidecekti elbette. Halkının Laistrygonlar kadar vahşi olduğu ülkelere. İnsan ayağı basmamış ormanlarda gizlenen, zehirli oklarıyla insanı, tüm uzuvlarını yavaş yavaş uyuşturarak avlayan yerlilerin ülkesine... Japon adalarına da gidecek, gemisiyle, anacığının yastıklarındaki işlemeler gibi çiçek dolu kiraz ağaçlarının altından, derin okyanusun dibinden süzülerek kor alevli bayraklarıyla binlerce yıldır göğü göverten korkunç volkanların dibinden geçecekti.

Ah, elbette, bütün bunları yapacaktı Andrea. Fırsatını bulur bulmaz gerçekleştireceği bu düşü kimseciklere söylemiyor, büyük bir sır gibi gizliyordu... Büyük bir gemiye miço olarak girecek, enginlere açılacak, okyanusun azgın dalgalarıyla göğüs göğse çarpışmaya alışacaktı ilkin. İşinde gitgide ustalaşacaktı... Günün birinde de kaptan olacaktı elbette: dört direkli, gökyüzünü örümcek ağı gibi saran halatlarıyla, dev bir geminin kaptanı... Hani geçen yıl Norveç'ten gelip de, limanın dışına demir atan bir gemi vardı ya, işte onun gibi... Ya da çok daha büyük bir yolcu gemisine, bir transatlantiğe... Neden olmasın?

Nasıl bir gemi olursa olsun, "Argo" adını verecekti ona. Fark etmezdi ne de olsa... İster yeni, ister eski, ister büyük, ister küçük ya da bir transatlantik olsundu... "Argo" adını verecekti ona.

Demir Alma Hazırlığı

Günlerden cumartesiydi, Andrea yoğun bir telaş içindeydi. Denizci izci takımı bir haftadan beri büyük bir gezi hazırlamaktaydı. Topluluğun en iyi üyelerinden biri de oydu. Gezi tamı tamına iki gün iki gece sürecekti. Tüm çocuklar kendi yiyeceklerini, gereçlerini, battaniye ve çapalarını yanlarına alacak, adanın öbür kesimindeki sık çamlıkta kamp kuracaklardı.

Sabah erken saatte okul bahçesinde toplanacaklardı. Gece yarısından sonra, saat üçte yola koyulmaları gerekiyordu. Bu önemli geziyi hakkıyla tamamlayabilmek için sıcağa kalmadan yola çıkacak, temmuz ayının parlak ay ışığı altında yürüyeceklerdi. Pazar günü dönme vakti gelene dek ovada kurdukları çadırlarda kalacak, ikindi vakti tekrar yola koyulacaklardı.

Andrea elbette Petri'nin de geleceğini düşünmüş, daha geziyle ilgili ilk konuşmalar başlar başlamaz gemiye gitmiş, kaptandan oğlu için izin istemişti. Barbası, o güne dek pek çok geminin ufak tefek işlerini görmeye alışan ve Kaptan Bura'nın sağ kolu olmayı başaran oğlu için "hayır" diyecek değildi elbette. Tayfa Lia Barba, yaşlılıktan mı nedir bilinmez, son günlerde epeyce tuhaflaşmış, Fanoremeni'nin limanda demirlediği süre boyunca, mızmız bir köpek yavrusu gibi hiç durmadan söylenip durmuştu:

"Kabuk bağlayacağız karada," diyordu, "kabuk ve midye."

Andrea arkadaşlarıyla buluşmaya giderken neredeyse akşam olmak üzereydi. Gün doğmadan kaçta buluşacaklarını, kimin hangi yiyecekleri alacağını konuşacaklardı son kez. Rıhtımda, gemilerin su aldığı musluğun başında buldu kaptanı. İskele babası olarak kullanılan eski, paslanmış bir çıpanın üzerine oturmuş, ıslık çalarak varilin dolmasını bekliyordu. Petri daha uzaktan:

"Geziyi konuşmaya geldin, değil mi?" dedi. "Ben de sana gelip katılamayacağımı söyleyecektim. Gördüğün gibi gemiye su alıyoruz... Kendin bak istersen... Sabahın köründen beri gemiyi yüklüyoruz. Çok işim var."

Eliyle limanın karşı tarafındaki gemiyi işaret ediyordu. Gerçekten de gemiden rıhtıma bağladıkları

iskelenin üzerinde dört hamal hiç durmadan koşturup duruyor, büyük bir yük kamyonundan boşalttıkları tahtaları gemiye taşıyorlardı. Kaptanla Lia Barba'ysa malların ambara yığılışını denetliyorlardı.

Küçük su varili dolunca birlikte yüklenip Argo'ya taşıdılar; sonra da Fanoremeni'ye doğru ağır ağır kürek çekmeye başladılar.

"Senin anlayacağın işler gördüğün gibi," dedi Petri, "seninle gelemem... Üstelik hava iyi giderse bu akşam bile yelken açabiliriz."

"Nereye?"

"Selanik'e," diye yanıtladı büyük bir ciddiyetle.

Arkadaşının şaşkınlık göstermesini bekliyordu, ama Andrea ağzını bile açmadı. Yüklenmekte olan gemiye düşünceli gözlerle bakıyordu yalnızca. Bunun üzerine Petri dayanmayıp:

"Herhalde dehşetli bir yolculuk olacak," dedi, "ne dersin Andrea?"

Andrea düşünceli düşünceli:

"Evet," diye karşılık verdi.

"Biliyor musun, çok seviniyorum. Barbam ilk kez bu kadar uzağa götürecek beni. Böyle uzun bir yolculuğa sen de çıkmak isterdin, değil mi?"

Andrea çekingen bir ifadeyle:

"Evet," dedi, "ama büyük bir yolculuğa."

Varili gemiye çıkarıp büyük su deposuna boşalttıktan sonra doldurmak için yeniden karaya çıktılar.

"Kaçta demir alacaksınız?" diye sordu Andrea.

Petri omzunu silkerek içten bir gülümseyişle:

"Bunu," dedi, "bir yukarıdaki... bir de bizimki bilir."

Başıyla önce göğe, sonra da barbasına doğru işaret etti. Sonra da:

"Rüzgâr çıkarsa, sabaha karşı da olsa yelken açarız herhalde. Akşama kadar her şey tamamlanır nasıl olsa. Malı ambara koymuş, kumanyamızı almış oluruz. Bir tek eve gidip özel eşyalarımı almam lazım. Yalnızca yatağımla yorganım... o kadar."

Andrea gitmek üzere ayağa kalkarken:

"Seni görmek için gelirim gene," dedi, "barbam merak eder beni, şimdi 'Aslan Yürek'e gitmeliyim. Eh, benim de hazırlanmam gerek, değil mi ya?"

"Sen bilirsin," dedi, Petri, "bu akşam ben gemide yatacağım. Saat kaç olursa olsun gel, oradayım."

Andrea gittiğinde kahvede Bay Aleksa vardı; okulun jimnastik öğretmeni ve gezi kolu başkanıydı. Onu görünce hemen yanına çağırdı.

"Haydi bakalım Andrea, göreyim seni, okula ilk gelen sen olmalısın. Atanaş Usta, dikkat edin de uyuyakalmasın!"

Atanaş Usta başını salladı:

"Kim, Andrea mı uyuyakalacak Bay Aleksa? Yok canım, bir haftadır bu geziyi sayıklıyor."

"Herkesten önce okulda olacağım başkanım," diye onayladı Andrea da.

"Aferin sana," dedi Bay Aleksa, "Ne kimseyi uya-

racak ne de bekleyecek halimiz var. Buluşma yerine malzemesiyle zamanında gelemeyen burada kalır. Bu harika geziyi de kaçırmış olur elbette."

Andrea kapıdan çıkarken dönüp:

"Saatinden önce orada olacağım," dedi.

Başkan ardından:

"Buraya bak Andrea! Bayrağı çantana koymayı unutma sakın. Sendeydi değil mi? Hangisinden söz ettiğimi biliyorsun tabii. Hani Amiral'in geçen yıl takımımıza armağan ettiği ada bayrağı," diye seslendi.

"Meraklanmayın, gözüm gibi saklıyorum onu."

"Madem öyle, var git güle güle."

Yelkenler Fora

Hava kaptanın beklediği gibiydi.

Gün batana dek sütliman duran deniz, gece ikiye doğru hafif bir rüzgârla kıpırdanmaya başlamıştı. Ay, mavi suları hafifçe aydınlatarak batmaya hazırlanıyordu. Gündoğusu esmeye başladığında denizin ayna gibi parıldayan yüzü hafifçe bulutlandı. Ufukta gittikçe yaklaşan koyu bir çizgi belirmişti. Bunun üzerine Fanoremeni'nin güvertesinde üç koyu gölge harekete geçti. Kaptanın tek bir emriyle Lia Barba baş taraftaki ırgat kolunu çevirmeye başladı. Zincir şakırtılarla makaraya sarıldıkça, geminin çıpası da hafif bir gıcırtıyla yukarı doğru yükseliyordu. Petri dışarıda, rıhtımda duruyordu. Argo'nun kıç halatını çözüyordu.

Eğilmiş işini yaparken birden omzuna bir el değdiğini hissetti. Başını kaldırıp baktığında karşısında Andrea duruyordu.

İşine tekrar dönerek:

"Hoş geldin. Gelmekle iyi ettin... Doğrusu seni göremeden gitseydik çok üzülürdüm," dedi.

Sonra doğrulup elini uzattı.

"Haydi hoşça kal! En çok on beş gün sonra dönmüş oluruz. Döndüğümde anlatırım olan biteni."

Andrea arkadaşının uzattığı eli es geçip sırtına vurduğu yol çantası ve elindeki gereçlerle hop diye Argo'ya atlayıverdi.

"Gel, atla içeri," dedi kendisini şaşkınlıkla izleyen Petri'ye, "sana söyleyeceklerim var."

Dört direkliden, sarılmakta olan zincirin ahenkli gıcırtıları geliyordu daha. Yanı sıra da direklerin altında şarkı tutturan makaranın sesi.

Petri sandala atladı, halatı topladıktan sonra gemiye doğru yol almaya başladılar.

Kaptanoğlu:

"Ne demek oluyor şimdi bu?" diye sordu.

"Birazdan açıklayacağım," dedi Andrea.

Gemiye çıktılar.

"Kaptan," diye selamladı Andrea başlığını çıkararak. "Barbam bu sefere beni de götürmenizi çok rica ediyor sizden. Minnettar kalacağını söyledi... Ben de tabii... Göreceksiniz, Petri'yle birlikte nasıl miçoluk yapacağım."

Kaptan Bura öylece durmuş onlara bakıyordu. Düşünceli düşünceli bıyıklarını kaşıdı bir süre.

"İyi," dedi sonunda, "dostum Atanaş Usta ilk kez

benden bir şey istiyor, hatırını kıracak halim yok ya! Sana gelince evlat, şunu iyice yerleştir aklına. Bilmelisin ki gemide yaşamak her zaman güzel değildir. Yolculuk günlerce sürebilir. Yani günlerce denizde kalabilir insan... Buna dayanabilecek misin mektepli?"

Andrea heyecanla bağırarak:

"Bunu düşünmeyin bile. Bakın göreceksiniz... her şeyin üstesinden nasıl geleceğimi göreceksiniz. Oldukça cesaretliyimdir ben, değil mi Petri?"

"A, elbette," diye lafa girdi Petri .

"Gözünü sevdiğim Atanaş Usta, dün söyleseydin ya?" dedi Kaptan. "Hiç olmazsa hazırlığımı ona göre yapardım."

Andrea, kaptanın kumanyayı kastettiğini sanmıştı.

"Yanımda bir sürü peksimet ve peynir getirdim," dedi, "Bakın... bakın... günlerce yeter."

Onlara şişkin çantasını ve omzuna astığı, doluluktan patlamak üzere olan asker torbasını gösterdi.

Kaptan yanına gelip başını okşadı.

"Bak sen," dedi gülerek, "geminin erzak dolabında sana da yetecek bir şey her zaman bulunur evlat. Öyle değil mi Lia Barba?"

Lia Barba tıpkı öksürük nöbetine tutulmuşçasına kahkahalarla gülüyor, kimse ne dediğini anlayamıyordu. Oysa ne fark ederdi ki o mutluluktan gülüyordu yalnızca, çünkü sonunda yola çıkıyorlardı.

Andrea, vakit kaybetmeden yükünü sırtından

indirip işe koyuldu. Limandan çıkmadan flokları açmışlardı bile. Kaptan dümene geçti.

Gemi tam limanın ucundaki fenerleri geçip denize açılıyordu ki Petri var gücüyle bağırdı:

"Şuraya bakın!"

Eliyle arka tarafı, geride bıraktıkları rıhtımı işaret ediyordu.

Hepsi başlarını kaldırıp o tarafa baktılar.

Gerçekten de arkalarında, biri Fanoremeni'ye doğru yüzmekteydi. Limana demir atmış teknelerin arasında birinin su üzerindeki başının karaltısı seçiliyordu. Karaltı ay ışığına çıkınca Andrea heyecanla bağırdı:

"Kurt bu!"

"Bizi uğurlamaya gelmiş," dedi Petri. Elini sallayarak bağırdı, "Aferin Kurt! Yaşa sen!"

Gemi ustaca manevralarla fenerlerin arasından süzülürken Kurt da gittikçe arayı kapatıyordu. Güzelim başı iyice belli oluyordu artık. Küpeşteden sarkarak kendisine seslenen çocukları görünce gözleri sevinçle ışıldadı.

Gemi sonunda limandan çıkmıştı, ama zavallı köpek azimle Argo'nun ardından yüzmeyi sürdürüyordu. Ama Andrea artık tedirgin olmaya başlamıştı.

Köpeğin ilgisini çekebilmek için ayağa kalkıp var gücüyle bağırdı:

"Kurt derhal geri dön!" Ayağıyla güverteye vurarak tekrarladı: "Geri dön, derhal!"

Köpekçik ağlamaklı bir sesle yalvarırcasına birkaç kez havladı, önce bir an duraksar gibi oldu, ama sonra ani bir kararla arayı kapamak için tekrar öne atıldı.

Andrea öfkeli bir sesle emrini tekrarladı:

"Geri dön diyorum sana! Haydi, hemen geri dön!"

Kurt her defasında cılız bir havlamayla karşılık veriyor, ama yolundan dönmüyordu. Başının simsiyah karaltısı hâlâ oradaydı, geminin tam arkasında, ışıltılı dalgalar arasında bir görünüp bir kayboluyordu.

Andrea bir ara başını çevirip kaptana bir göz attı, kaptan denizin ortasında çırpınan hayvana bakıyordu gözlerini ayırmadan. Bu beklenmedik olay belli ki Kaptan Bura'nın canını sıkmıştı. Andrea gemiye yükledikleri tahta parçalarından kopan kırıkları köpeğe doğru atmaya başladı. Böylece onu yolundan döndürebilmeyi umuyordu. Her defasında kızgın hareketlerle köpeği kovalamaya çalışıyor, bağırıyor, el kol hareketleriyle, ötede beride bulduğu taşları fırlatarak onu geri döndürmeye çalışıyordu. Ama Kurt'un hiç aldırdığı yoktu. Kahramanca yüzmeye devam ediyordu; yorulmuştu yorulmasına ama bırakmaya hiç niyeti yoktu. Atılan taşlardan biri isabet etmiş olacak ki bir ara acıyla havladı. Zavallının karanlıkta yankılanan sesi pek acıklıydı.

Andrea sonunda pes etti, elinden bıraktığı taşlar süzülerek denize düştüler. Zavallı hayvana umutsuz-

ca bakıyordu. Gözleri yaşarmıştı. Köpeğinin ne denli fedakâr olduğunu biliyordu. Gücü tükeninceye dek yüzecekti. Güçlenen rüzgâr Fanoremeni'nin yelkenlerini şişirdikçe şişirecek, gemi gittikçe uzaklaşacak ve zavallı Kurt gecenin karanlığında tüm bağlılığıyla bir başına ve umutsuzca buz gibi sularda tükeninceye dek yüzmeye devam edecekti. Bir süre sonra geri dönme fırsatını da yitirecekti. Orada, denizin ortasında, göz göre göre boğulacak, deniz sabahleyin bir sahile atıverecekti gövdesini.

"Gitmiyor!" dedi umutsuzca, "Ne yapayım, gitmiyor işte."

O anda kaptanın sesini duydu birden.

"Eh, ne yaparsın, hayvanlar böyledir işte," dedi usulca, "geriye döneceği yok bunun. İyisi mi kuvvetten kesilip sulara gömülmeden, sandalla alıp getirin şunu."

Çocuklar emri bir an bile sektirmeden, anında iniverdiler Argo'ya. Birkaç kürekte yetişip hayvancağızı çektiler sudan ve gemiye çıkardılar. Yorgunluktan bitmişti hayvan, dili bir karış dışarı sarkmış, nefes nefese kalmıştı. Ama haline bakmadan neşeyle silkiniyor, etrafa sularını sıçratıyor, sevinçten havalara sıçrıyordu.

Andrea, içinde derin bir minnettarlık duygusunun kabardığını hissetti.

Hemen kaptana doğru gitti, yanına oturdu, elini alıp öptü. Ancak kaptanın duyabileceği bir sesle:

"Çok teşekkür ederim," dedi, "bu iyiliğinizi asla unutmayacağım."

Kaptan Bura gülümseyerek sordu:

"Ne iyiliği?.. Köpeği mi kastediyorsun? E, bıraksaydık da boğulsa mıydı kerata?"

Elinin üzerinde çocuğun ılık gözyaşlarını hissetti birden. Andrea'nın çenesini tutup kaldırarak yüzünü ay ışığına doğru çevirdi. Bakışlarından bir anlam çıkarmak mümkün değildi. Yarı şaka, yarı ciddi bir tavırla azarlar gibi,

"Dur bakayım! Ne o, yoksa ağlıyor musun sen? Bu dökülenler de ne böyle? Evlat, ağlamak kadın işidir. Oya sen artık bir denizci oldun. Ağlamak karacılara yaraşır, öyle değil mi?"

"Haklısınız kaptan... teşekkür ederim."

Andrea doğrulup kalktı ve tayfalara yardım etmek için uzaklaştı.

Kurt'sa oradan oraya koşturuyor, kuyruğunu neşeyle sağa sola sallıyordu.

"Bana göre bir iş yok mu? Gerçekten yok mu?" demek istiyordu sanki.

Lia Barba direklerden birine tırmanıp fenerleri yaktı: Sağdakinin ışığı yeşil, sol taraftakininse kırmızıydı.

Pruvadaki ve kıç tarafındaki beyaz fenerleri de yaktı.

Yanınca hepsi birden çok güzel görünüyorlardı. Andrea bayramlardaki fener alaylarını hatırladı. Kurt

da fenerleri seyrediyordu. Ara sıra baş tarafı kolaçan ediyor, ayı ve denizi gözlüyor, arada bir havlayarak geceye neşe katıyordu. Fanoremeni ana kucağından ayrılır gibi sıyrıldı limandan. Ağır ağır yol alıyordu. Bir süre sonra öndeki, dev kanatlara benzeyen yelkenini de açtı. Limanın görüntüsü geride, büyük bir süratle küçülüyordu. Uzaklaştıkça ışıklar tek tek kayboluyor, karanlığa gömülüyordu.

O sırada kara tarafından, yüksek yamaçların birinden kalk borusuna benzeyen bir ses duyuldu. Bakır tınılı, tiz bir boru sesiydi bu; telaşla, peş peşe sıralanan notalar tüm sahilde, uyuyan evlerin içlerinde bile kuvvetle yankılandı. Ardından da tiz bir düdük sesi duyuldu:

"Fiyuvvvvv!"

Andrea yüreğinin göğüs kafesini parçalarcasına attığını duydu. Göğsü sıkışıyordu. Borazanın ve düdüğün sesi olduğu gibi göğsünün üzerine bastırıyordu sanki. Dikkat kesilmiş, dudaklarını ısırıyordu; daha iyi duyabilmek için kulaklarını ileriye, karaya doğru dikti. Borazan ya da düdük sesini duymaya çalıştı. Ses kesilmişti.

Petri'yi kolundan çekerek:

"Dinle bak," diye fısıldadı.

Petri ilgisizce,

"Okul gezisinin toplan borusu canım," diye yanıtladı.

Andrea karanlıkta başını salladı.

"Evet," dedi, "izci takımının borusu."

Bu konuda bir daha da ağzını açmadı.

Kireç badanalı bembeyaz evleriyle şirin kasaba, ilk manevranın ardından görünmez oldu. Yelkenli, açık denizdeydi artık. Rüzgârı arkadan değil, sağ baştan alıyor; su üzerinde geniş ve düzgün zikzaklar çizerek, ağır ağır ilerliyordu... Kaptan Bura dümenin başında usta manevralar yapıyor, ışıltılı suları jilet gibi yararak yoluna devam ediyordu. Sevimli, minik filika Argo'ysa, kıç taraftaki halatın ucunda, neşeli bir su kelebeği gibi zıp zıp zıplayarak izliyordu gemiyi. Ay ışığı geminin metal aksamını ve yelkenleri göz alıcı yansımalarla ışıldatıyordu. Ve tabii Argo'yu da... Su kuşları, gümüş parıltılı kanatlarını hızla çırparak dalgaların üzerinde zarafetle süzülüyor, çırptıkça kanatları bir görünüp bir kayboluyordu.

Andrea için her şey, ama her şey çok ilginçti.

Ay, gökyüzü, kara parçaları, adacıklar, deniz... evet, özellikle de deniz.

Bütün bunlar Andrea'nın başını döndürüyordu. Kâh baş tarafa gidip o tarafı seyrediyor, kâh direklerin altında duruyordu. Yüreği bir kuş gibi heyecanla çarpıyordu. Sanki yerinden fırlayıverecekti. Buz gibi esen rüzgârın tuzlu serinliğini derin derin içine çekti. Keşke göğüs kafesi Fanoremeni'nin yelkeni kadar geniş olsaydı; çünkü o zaman rüzgârın tümünü içine çeker, yelken gibi şişirirdi onu.

Kaptan Bura her manevrada yeni emirler veriyor, Andrea da heyecanla yerinden fırlayıp Petri'nin yardımına koşuyordu. Kaptan onu dikkatle izliyordu. İki arkadaş işlerini bitirip pruva tarafında yan yana küpeşteye uzanabildiler sonunda. Gemi ahenkle gıcırdıyor, dalgaların arasından süzülerek, nazlı nazlı yol alıyordu.

Şimdi Kurt da yanlarına gelip onlara katılmıştı. Başları çenelerine dayalı, yüzükoyun uzanan çocukları taklit ederek yere yatıp iri kafasını ön ayaklarının üzerine yerleştirdi.

Kendi Başına Olmak

Kaptan sabah ayazında üşümemek için battaniyelerine sıkı sıkı sarınmalarını öğütledi çocuklara.

Derken gün ağarmaya başladı.

Doğuda, ufukta, önce mavimsi yeşil renkte bir çizgi belirdi. Sonra tatlı bir gül rengine döndü gökyüzü, denizin tüm yüzeyine yayıldı. Görüntü öyle güzeldi ki sanki sular, gökyüzü, göğün derinlikleri, her yer pespembe karanfillerle bezenmişti...

Andrea dirseğiyle arkadaşını hafifçe dürttü, bu olağanüstü şaşırtıcı görüntüyü o da görsün istiyordu: Sanki güneş doğrudan denizin içine doğmuş gibiydi. Hayatında ilk kez görüyordu böyle bir şeyi.

"Bak!" dedi.

Petri miskin miskin mızırdandı.

Andrea çoktan uykuya dalmış olan arkadaşına baktı hayretle. Ama sonra birden hatırladı, zavallı bütün gece çalışmış, hiç uyumamıştı ki!

Dönüp arka tarafa göz attı.

Kaptan sırtında geniş bir mintan, dümene yaslanmış kestiriyordu. Belli ki tavşan uykusundaydı. Ara sıra gözünü açıp piposundan bir nefes çekiyordu. Ortalıkta çıt çıkmıyor, köpek de yanına kıvrılmış uyuyordu.

Andrea birdenbire içini tuhaf bir yalnızlık duygusunun kapladığını, hemen ardından da kendisiyle baş başa kalmaktan ürktüğünü hissetti. Düşüncelerini dağıtmak için aklını sağa sola vermeye çalıştı.

Yaptığına kendisi de şaşmıyor değildi doğrusu.

Nasıl olmuştu da böyle bir şeye kalkışmış, nasıl olmuştu da becerebilmişti bütün bunları?

Aslında bazı rastlantıların da yardımı olmamış değildi hani. Olaylar öyle bir gelişmişti ki sanki her şey kaçmasına yardım etmek için özellikle bir araya gelmişti. İşin doğrusu, geminin bu sefere hazırlandığını öğrendiğinde, akşamüzeri düşünmüştü bu fırsattan yararlanmayı; okul gezisi ise, bu büyük planı gerçekleştirmek için tam denk gelmişti. Aslında bu düşünceyi yıllardır evirip çevirmekteydi zihninde; kararlıydı, deniz sözcüğünü duymaya bile dayanamadıkları o yerden, yani evinden gizlice kaçacaktı. Yabancı bir gemiye miço olarak girecek, ta uzaklara, açık denizlere yolculuk edecekti. Denizin tuzu ve dalgasıyla iyice pişecek, tam bir denizci olacaktı. O denizi, deniz onu tanıyacak, birbirlerini iyice belleyecekler, zamanla büyüyüp gerçek bir kaptan olacaktı.

Aklı fikri yalnızca bundaydı. Bu fikir öylesine almıştı ki aklını başından, geceleri düşlerinde hep aynı şeyleri görüyordu.

Korkunç fırtınalar oluyordu... Andrea, büyükçe bir muşambaya sarınmış, bir geminin dümenine sımsıkı yapışmış halde görüyordu kendini. Dipsiz karanlıkta yalnızca o yönetiyordu koskoca gemiyi. Her tarafı yoğun bir sis basmıştı. Değil yıldızları, geminin fenerlerini bile göremiyordu. Ne de piposunun ateşini... Rüzgâr çılgınca esiyor, dalgalar geminin gövdesini dövüyorlardı. Tayfalar perişan bir halde bir o yana, bir bu yana savruluyorlardı durmadan. Kaptansa, evet yalnızca o, sımsıkı sarıldığı dümenin başında sapasağlam duruyordu. Elinde rotasını saptamak için pusuladan başka hiçbir şey yoktu.

Bir yandan da piposunu dişliyor, içinden,

"Tanrı yardımcımız olsun!" diye dua ediyordu.

Zifiri karanlıkta kopan korkunç bir fırtınaydı bu, bu da yetmezmiş gibi insanı kör eden yoğun bir de sis tabakası kaplamıştı her yeri. Nereye gidilebilir, ne yapılabilirdi böyle bir havada? Her an bir başka gemi gelip gövdeni parçalayabilir, dahası, insanın kendi gemisi kolayca bir başka gemiye bindirebilirdi. Sanki gök kubbenin üzerlerine yıkıldığı bu korkunç gecede, bir yandan da geminin aralıksız çalan sirenleri duyulmaktaydı. Bir süre çalıyor, duruyor, sonra yeniden başlıyordu. Geminin kulakları yırtarcasına öten imdat

sirenleri ve kampana sesiyle tam bir kâbustu yaşanan.

Ama Kaptan Andrea orada, görevi başındaydı. Ağzında piposuyla gemisini yönetiyor, arada bir de elindeki megafonla eğilip aşağıda, kazan dairesindekilere kısa ve kesin emirler yağdırıyordu.

Andrea'nın düşünü kurduğu, Japonya gibi daha çok okyanusun uzak ve asude ülkeleriydi... Şimdiyse görülmedik bir tekneyi yönetiyordu. Dört direkli, koskoca bir yelkenliydi bu. Yelkenlerin hepsini açmış, bir kuğu gibi süzülerek gidiyordu denizin üzerinde. Floklar, kuntra-floklar... Yelkenlerin hepsi de rüzgârla dolmuş, bembeyaz ışıldıyordu. Direkler gıcırdıyor, makaralar ıslık çalar gibi sesler çıkarıyordu. Güvercin beyazlığındaki bu dört direkli geminin adı "Argo"ydu. Direkleri rüzgârdan hafifçe arkaya doğru esnemişti. Metal aksamı, sürekli ve özenle ovulduğundan pırıl pırıldı. Mavi ve beyaz renkli upuzun direkleri, gururla yükseliyordu göğe doğru.

Andrea şimdi de Japon adalarının çevresinde ağır ağır, kurum atarak dolaşıyordu. Hem adaları daha iyi görebilmek hem de adalıların kendisini görmesini sağlamak içindi bu. Suyun rengi çivit mavisiydi. Kiraz ağaçlarının upuzun, çiçekli dalları neredeyse güverteye değiyordu. Çiçeklerse yelkenlerin arasından yağmur damlaları gibi dökülüyordu. Pek çok Japon kadını ağaçlara ve kayalara tırmanmıştı; üzerlerinde, ar-

kasında minicik birer yastık bulunan ipekli kimonolar vardı. Küçük, simsiyah gözleri, mercan boncuklar gibi parıldıyordu... Gülümsemeleri de bir başkaydı doğrusu. Yüzleri ince, tenleri balmumundan yapılmış gibi parlak ve duruydu. Ellerindeki mendilleri ve gül dallarını sallıyorlardı ona. Hepsi de saçlarına katmer katmer açmış krizantemler takmışlardı: sarı, vişneçürüğü, al, mor, renk renk krizantemler.

Kendi dillerinde bağrışıyorlardı:

"Argo bu! Andrea'nın Argo'su... Dünyanın en güzel teknesi!"

Kırlangıçların gevezeliklerini andıran garip bir dilde söylüyorlardı bütün bunları. Ama öyle olsa da, dümenin başında oturmakta olan Andrea, güzelim teknesinden, kendi ülkesinden söz ettiklerini biliyor, anlıyordu. Onlara gülümseyerek karşılık veriyor, üzerinde kırmızı güneş bulunan Japonya bayrağını, beyaz kasketiyle selamlıyordu.

İşi gücü böyle düşler kurmaktı.

İster uykuda, isterse uyanıkken hep aynı düşler.

Tek bir tutkusu vardı: bir yolunu bulup kaçmak. Kendisini hapishane duvarları gibi boğan kara hayatından uzaklaşmak. Tıpkı bir martı gibi kanat açıp engin denizlere açılmak.

İşte sonunda beklediği fırsat doğmuş, okul gezisi bahanesiyle giysilerini ve öteki eşyalarını kimseye hesap vermeden rahatça toparlamıştı. Üstelik gece

yarısından sonra, karanlıkta çıkacaktı evden çünkü öyle ya, iki günlüğüne uzaklaşıyordu evden. Şans bu ya, Kaptan Bura'nın dört direklisi de aynı gece demir alıyordu. Daha önce talihinin bu kadar yaver gittiği olmamıştı hiç. İnsan, ayağına gelen şansı geri tepmemeliydi doğrusu. Çünkü şans dediğin iki kez çalmazdı kapıyı. Kararlı ve cesur olmak gerekiyordu. Neyse ki doğasında vardı bu özellikler. Eline geçen bu fırsatı şöyle saçlarından sıkıca tutup kavrayacak cesareti gösteremezse, dünyayı nasıl gezecek, nasıl kaptan olacaktı ya?

Elbette bu, acı da veriyordu ona. Aklından geçenleri, bir yargıcın önünde kendini savunurcasına, yüksek sesle tekrarlıyordu içinden. Yargıç kim miydi? Onu en acımasızca yargılayan kendi yüreği elbette:

"Seni o kadar seven en yakınlarına nasıl yalan söyleyebildin Andrea? Aileni, öğretmenini, Kaptan Bura'yı ve arkadaşını nasıl kandırabildin? Nereye gidersen git, hangi denizlere açılırsan açıl, hangi ambarda gizlenirsen gizlen, göklerden her şeyi gören Tanrı'nın seni yargılayacağını da bilmiyor musun? Yüreğine zehir acısı salmaktan çekinmediğin anan, emeğine nankörlük ettiğin barban kim bilir ne düşünecekler hakkında? Ya yaşına başına bile hiç mi hiç saygı duymadığın, üstelik de senin sözünden zerre kadar şüphe etmeyen o iyi yürekli, o saf adam, ya Kaptan Bura?"

Andrea'nın ta içinden yükselen bu ses, bazen de çok acımasız olabiliyordu. O anlarda barbasının sesi çınlıyordu kulaklarında. Bazen de gözü yaşlı anacığının yumuşacık, sitem dolu sesi yankılanıyordu:

"Ah evladım, ah oğlum, nasıl yapabildin bunu bana? Bu talihsiz başım bir acıya daha nasıl dayansın? Üstelik denizin reva gördüğü acı daha dinmemiş, gözyaşım bile daha kurumamışken? Ah Andream ah, canım oğlum benim, nasıl bu kadar merhametsiz olabildin anacığına?"

Andrea ağzında acı bir tat duyar gibi oldu. Göğsü daralıyor, boğazında bir şey düğümleniyordu sanki. Sonunda şıpır şıpır dökülmeye başladı yaşlar gözlerinden. Aman diyeyim, ya kaptan onu böyle görürse?

Güneş ufukta, adacıkların ardında kıpkırmızı bir gül gibi yükseliyordu yeniden. Taptaze bir sabahın insanın içine işleyen diriliği, yeniden hayat veriyordu doğaya. Genç, serin, taze bir zambak gibi yepyeni bir gün daha açıyordu yapraklarını.

Deniz, o canım denizse, başaltına vuran dalgalarla, yiğit denizcilerin büyüleyici türkülerini fısıldıyordu yine Andrea'nın kulağına. İnsanı tatlı mı tatlı bir uykuyla sarmalayan, tekdüze bir ninni gibi...

Yolculuk Sürerken

Düşünde meyve bahçelerine gidiyorlardı. Sanki dini bir bayram nedeniyle kırlara çıkmışlardı. Anneler ulu ceviz ağacının altında salıncak kurmuşlardı. Sık dalları olan, yaprağı meyvesinden çok bir ağaçtı bu. Andrea salıncaktaydı, yükseklere, ağacın dallarına kadar çıkıyor, sonra da hızla aşağıya iniyordu yeniden. Ayaklarının ucu neredeyse dallara değecekti. Yüksekten hızla inerken o duyguyu uykusunda gerçekten de yaşıyor, rüzgârın yırtıcı soluğunu yüzünde hissediyordu.

Derken birdenbire arkadan biri salıncağın ipleriinden yakaladı ve eğilip yanağına sımsıcak bir öpücük kondurdu. Tam o sırada uyandı Andrea. Gözünü açtı; neredeyse öğlen olmak üzereydi. Elini yanağına götürdü, öpücüğün sıcaklığını hâlâ hissedebiliyordu. Oysa bu sıcaklık, onu yalayan Kurt'un kocaman kırmızı dilinden başka bir şey değildi.

"Merhaba uykucu! Uyandın mı sonunda?" der gibi tepesine dikilmiş kuyruğunu sallıyordu sevinçle.

Tam o anda Petri bir sıçrayışta üzerinden atlayarak öte yana geçti. Lia Barba'yla birlikte yelkenlerin manevra yapmasını sağlayan iskotaları bağlıyordu. Gülerek:

"İyi ki yanına aldın buncağızı! Kazara ayağım takılmasa, daha epeyce uyurdun ya!"

Kaptan her zamanki gibi dümenin başında, keyifle piposunu tüttürüyordu.

Hafif bir meltem esiyordu, denizin rengi daha koyu bir maviye dönmüştü. Rüzgârın şişirdiği yelkenler sürekli sağa sola dönüyor, gemi tatlı tatlı yalpalıyordu. Fanoremeni'nin gövdesine çarparak kırılan dalgaların serpintisi Andrea'nın yüzünü serinletiyordu.

Gemi tıpkı bir salıncak gibi ağır ağır inip çıkıyordu sularda. Yelkenlerin yönü değiştirilirken bir ara duraklıyor, yalnızca kısa bir süre için temposunu kaybediyor, sonra rüzgârın yelkenleri şişirmesiyle, ahenkli dansına dönüyordu yeniden.

Islanan piposunu güneşte kurutmaya çalışan Lia Barba:

"Uyandın mı mektepli?" dedi.

Gemide o saate kadar kendisinden başka uyuyan olmadığını gören Andrea utandı. Petri'nin anlattığına göre güneş doğup da tepelerinde boza pişirmeye başlayınca Lia Barba dayanamamış, başına güneş geçmesin diye yelken beziyle bir tente germişti üzerine.

"Bu denizciler basit ama bir o kadar da uygar insanlarmış meğer," diye düşündü Andrea. Önce telaşla yerinden kalktı, ama sonra birden, yaşlı adama kendisine gösterdiği şefkatten dolayı teşekkür etmenin pek de uygun düşmeyeceğini anlayıp vazgeçti.

Lia Barba'nınsa aklı fikri yemekteydi. O sırada ne iş yaparsa yapsın, arada bir sac ocağın üzerinde kaynamakta olan tencereye göz atmayı ihmal etmiyordu. Kapağı her açışında mis gibi bir koku yayılıyordu etrafa. Andrea acıktığını hissetti. İçi anlatılmaz bir iştahla kavruluyor, aklını yemekten alamıyordu bir türlü. Oyalanmak için dikkatini geminin kâh sağında, kâh solunda görünen adalara vermeye çalıştı. Kimi yemyeşil, kimi kupkuruydu; kimiyse kare kare tarlalara bölünmüş, kimi de baştan sona çorak kalmıştı. Masmavi denizin ortasında yeşil, mavi ve altın sarısıyla menekşelenmiş, güneşin altında pırıl pırıl parlayan bir sürü şirin adacık...

Andrea bir yandan da çılgınca havalanan kırlangıçbalıklarını izlemeye çalışıyordu. Su yüzeyinden yukarı doğru neredeyse bir kulaç kadar fırlayabiliyorlardı. Kül renkli, tuhaf kuşlardı bunlar. Andrea iyi biliyordu bu balıkları: Kırmızı etli ve iri kemikli olurlar, kıpkırmızı gözleri iki nar tanesine benzerdi. Hızla sıçrayıp göğe doğru havalanıyor, sonra tekrar dalgaların arasında kayboluyorlardı.

Ama ne var ki bu düşüncelerin hiçbiri açlığını

dindirmeye yetmedi. Açlık duygusu gitgide güçleniyor, Lia Barba karıştırmak, suyuna bakmak için kapağı her açışında ya da ateşi her körükleyişinde nefis koku daha çok yayılıyor, aklını başından alıyordu. Öyle iştah kabartıcı bir kokuydu ki bu!.. İnsanda havayı diliyle yoklayıp tadına bakma isteği uyandıran cinsten, sımsıcak, yoğun ve davetkâr bir koku. Öyle ki bütün o güzelim adalar, büyüleyici deniz, güneşin altında deniz kuşlarını andıran kırlangıçbalıkları... hepsi, hepsi sönük kalıyorlardı onun yanında.

Ahtapot'un Öyküsü

Lia Barba sonunda yemeği ocaktan indirdi. Önce dümenin başında duran kaptana yemeğini verdikten sonra, içi kırmızı salçalı ahtapot yemeğiyle dolu güveç kabını alarak çocukların yanına gitti. Vakit kaybetmeden yemeye koyuldular; içlerinde en hızlısı Andrea'ydı. Suda yumuşatılmış arpa peksimeti bile mis gibi kokuyordu burnuna; hiç bu kadar leziz bir yemek yediğini hatırlamıyordu. Üçü de aynı kaptan yiyor, Lia Barba arada bir kendince şakalar yapıyordu. Karada olmaktan hoşnutsuzca mızmızlandığı zamanlardaki gibi, yüzü gene asık ve kıpkırmızıydı; ama bu kez, bir çocuğunkini andıran küçük mavi gözlerinde hınzır parıltılar dolaşıyor, gülümserken kıvılcımlar saçıyordu adeta.

Andrea ağzına henüz attığı lokmasını iştahla çiğnerken:

"Hiç böyle bir yemek yememiştim," dedi.

"Hiç böylesine acıkmadın da ondan," diye karşılık verdi Lia Barba. "Böyledir işte deniz. İnsanın zihnini de açar, yüreğini de, iştahını da. Oysa kara öyle mi ya, sarartıp soldurur insanı."

Sonra yerinden kalkarak başaltına doğru gitti, oradan bir damacana şarap indirdi. Kendisi ve kaptan için birer bardak doldurdu, sonra da elindeki bardağı kafasına dikip bir dikişte boşalttı. Elinin tersiyle bıyıklarını sildikten sonra bardağını tekrar doldurup kaptana doğru seslendi:

"Birer yudum da ufaklıklara vereyim mi? Bilirsin, bu yemekle iyi gider!"

Kaptan soruyu yalnızca başını eğerek yanıtladı: "Olur!" Bunun üzerine yaşlı denizci yarı yarıya paylaşmaları için bir bardağa şarap doldurup onlara verdi, sonra yerine oturup piposunu yaktı.

Bu fırsatı kaçırmayan Petri hemen atıldı:

"Hani bize bir öykü anlatacaktın, unuttun mu yoksa?"

Lia Barba, gözlerini iyice kısarak piposundan derin bir nefes çekti. Andrea'ysa nefesini tutmuş dumanın gerisin geriye çıkmasını bekliyordu merakla... Ama o da ne? Duman falan yoktu ortada... Denizci hepsini yutmuş muydu yoksa?

"Hiç unutur muyum?" diye yanıtladı denizci, "Hemen anlatayım: Küçük, tecrübesiz bir ahtapot varmış.

Gel zaman git zaman yakalanmış. Yakalanınca da basmış feryadı:

"Ah anacığım, zıpkınladılar beni! Ah zavallı ben, talihsiz ben!"

Bunu duyan anası hiç oralı olmamış, yuvasından seslenmekle yetinmiş:

"Aman oğul, ne olmuş zıpkınlamışlarsa, bırak zıpkınlasınlar. Bir şeycik olmaz sana, sakın korkma," demiş.

Ahtapotçuğu karaya çıkarmışlar, etini yumuşatıp ağartmak için yere vurarak dövmeye başlamışlar. Korkuya kapılan ahtapotçuk basmış feryadı gene:

"Anacığım yetiş, dövüyorlar beni!"

Yine yuvasından çıkmadan yanıtlamış anası:

"Dövdülerse ne olmuş, aldırma. On yıl yere çalsalar bir şeycikler olmaz sana, bir dirhem bile eritemezler etini, korkma," demiş.

Pişirmek için doğramaya gelince sıra gene bağırmış zavallıcık:

"Anam, anam! Doğradılar beni!"

"Dertlenme bunlara a oğul. Bırak istedikleri gibi doğrasınlar, un ufak etsinler seni. Eriyecek değilsin ya, bir dirhem bile eritemezler etini, sakın korkma," demiş yine anası. Derken zavallıyı tencereye koyup altını ateşlemişler, ahtapot kaynamaya başlamış. Bu kez ağladı ağlayacak, var gücüyle bağırmış zavallıcık:

"Ah anacığım, yanıyorum ben, ateşte kaynatıyorlar beni," demiş.

"Zararı yok," diye yanıtlamış anası yine, 'bırak kaynatsınlar. Bin yıl kaynatsalar bir dirhem eritemezler etini!' demiş.

"Yiyorlar beni anacığım," diye bağırmaya başlamış bu sefer de ahtapotçuk, az sonra, "çiğniyorlar beni!"

"Aldırma sen," diye yanıtlamış gene anası, "bin yıl çiğneseler, eritemezler etini, taş gibi otursun midelerine."

Yiyenlerin midesinden canhıraş sesler gelmeye başlamış bu kez de:

"Ah anacığım, bu da mı başıma gelecekti?" diye bağırmış ahtapot.

"Ne oldu ki?" diye telaşlanmış anası.

"Şimdi de üstüme şarap içiyorlar anacığım," demiş.

Bunu duyan ana sekiz koluyla başını tutarak:

"Vah yavrum vah! Vah benim talihsizim! İşte asıl şimdi terk etmektesin beni. Artık kimse kurtaramaz, aldılar elimden garibimi!" diye ağlayıp dövünmeye başlamış.

"İşte size ahtapotçuğun öyküsü," diye bitirdi Lia Barba sözlerini. "Anladınız mı bakalım ne demek istediğini?"

Çocuklar neşeyle bağrışarak, "Sağ ol barba," diye karşılık verdiler.

Küreklerle Yolculuk

Yolculuk meltemin esintisiyle devam ediyor, arada bir yollarına başka gemiler de çıkıyordu. En eğlencelisi, Poros'a gitmekte olan, içi kız ve erkek öğrencilerle dolu küçük gemiydi. Dört direklinin çok yakınından geçmişti; üstelik, yolcuların hepsi de güverteye çıkmış, ellerindeki mendilleri sallayıp neşeyle bağırarak selamlamışlardı Fanoremeni'yi. Gür, kızıl saçları güneşte altın bir toz bulutu gibi parıldayan bir kız, tatlı tatlı yalpalayarak yol alan dört direklinin fotoğrafını çekiyordu. Kurt da heyecanlanmış, sallanan mendillere neşeyle havlayıp kuyruk sallayarak karşılık veriyordu. Gemideki gramofondan neşeli bir şarkı sesi duyuluyordu:

Deriler satacağım
Sana yüzük almaya

Ley ley hele hele
Seni gördüm pencerede!

Çocuklar iyiden iyiye uzaklaşana, arkasındaki köpüklü dümen suyundan başka bir şey görülmeyene dek izlediler gemiyi. Gramofonun uzaklaştıkça cılızlaşan sesi sonunda iyice duyulmaz olmuştu.

Petri giden gemiyi işaret ederek:

"Ne güzeldi!" dedi.

Andrea ellerini beline dayayarak ciddi bir sesle:

"Büyüyünce ben çok daha büyük bir gemiyi yöneteceğim. Tıpkı bir martı gibi, bembeyaz olacak. Küpeşteyi boylu boyunca çevreleyen altın renkli bir kemeri olacak. Çok uzaklara gideceğim... Japonya' ya, okyanus adalarına... Bin yolcusu, en iyisinden üç yüz kişilik mürettebatı olacak. Sen de ikinci kaptan olacaksın. Geminin pruvasının her iki yanında ismi yazılı olacak: 'Argo'. Her birinin uzunluğu birer metreyi bulacak. Pruvasında beş metrelik bir denizkızı heykeli bulunacak. Mavi gözlü, altın saçlı, pulları gümüşten bir denizkızı... Aynı Büyük İskender'in kız kardeşinin bir eşi gibi..."

Petri sordu:

"Müzik de olacak mı bari?"

Yolcu gemisinin müziği tuhaf bir şekilde hâlâ kulaklarında çınlıyordu.

"Olmaz mı?" dedi Andrea, "Elli kişilik, büyük bir

orkestrası olacak, güvertede konserler verip tüm yolcuları eğlendirecek. Güneş tatlı yansımalarla çalgıların üzerinde dolaşacak."

Petri onu şaşkınlıkla dinliyordu.

Andrea'ya:

"Beni ikinci kaptan olarak alacaksın ama, söz değil mi?" diye sordu.

"Sözüm söz," dedi Andrea, "tıpkı bir amiral gibi altın şeritli, bembeyaz bir üniforman olacak. Subaylarına komut vermek için gümüş bir düdüğün de olacak. Göreceksin bak!"

Fanoremeni bir manevrayla rotasını yenilerken rüzgâr diniverdi. Yelkenler sönmüş, ölü gibi sarkıyordu artık. Önlerindeki minik adayı dönünce bir tratanın süzülerek geçtiğini gördüler. Tepesinde onu izleyen bir martı sürüsü vardı. Çığlık çığlığa bağrışarak dönüp duruyor, bazıları bir umutla küpeşteye kadar inmeye yelteniyordu. Tratadakiler ortada dört köşeli bir yelken açmışlardı, ama rüzgâr dindiğinden pek yararı dokunmuyordu doğrusu. Teknenin iki yanına altılı sıralar halinde dizilmiş kürekleri çekerek yol alıyorlardı. Tayfalar, bol, beyaz pantolonları ve başlarına bağladıkları kırmızı mendillerle çok hoş görünüyorlardı. Var güçleriyle küreklere asılıyor, ritmik hareketlerle hep birlikte eğilip kalkıyor, tempolu bir denizci şarkısı söylüyorlardı.

Heyamola hey hey!
Heya hey!
Heyamola hoy hoy!
Hoy bre hoy hoy!

Trata, güneşin batışıyla altın yeşiline bürünen sularda tıpkı bir kelebek gibi süzülüyordu. Tarih öncesi devirlerden kalmış gibiydi.

"Çeşmeli kaptan Asimis bu!" diye bağırdı Kaptan Bura. Tratanın dümenindeki ak saçlı, bakır tenli adama işaret ederek seslendi:

"Heey Kaptan Asimis, merhaba!"

Kaptan Asimis de elini sallayarak selamladı onu. Bağırarak cevap verdi; sesi boru gibi gürledi:

"Heey! Sağ olasın Kaptan Bura!"

"Balık iyi miydi Kaptan Asimis?"

"Şükürler olsun Kaptan Bura, sağ olasın! Haydi yolun açık olsun!"

"Rasgele Kaptan Asimis, güle güle!"

Trata günbatımının altın parıltısına doğru uzaklaştığı sırada, ufuk iyice kızıla döndü; tatlı bir şarkı söyler gibi, ahenkle süzülüyordu tekne. Martılar şenlik çığlıkları atarak peşinden gidiyor, süt isteyen yavrular gibi bağrışıyorlardı.

"Uaaa! Uaaa!"

Oysa tek istedikleri balıktı.

Derken, hava büsbütün dinginleşti. Yelkenler buruş buruş aşağıya sarktı.

Lia Barba bu kez küreği indirdi, ayakta durarak çekmeye başladı. Oldukça sakindi hareketleri; ağır ağır, kuvvetle asılarak çekiyordu. Düzenli hareketlerle ıskarmoza doğru eğilip kalkıyor, gerektiğinde bu işi aralıksız, gece gündüz yapabileceğini düşündüren, ahenkli hareketlerle çekiyordu kürekleri.

Çocuklarsa kendi aralarında konuşuyorlardı. Biraz sonra Petri'nin uykusu geldi, Andrea ona iyi geceler dileyip uyumak üzere Argo'ya indi. Çantasıyla birlikte bütün eşyalarını ve tabii Kurt'u da yanına aldı.

Andrea sandalın içini biraz araştırınca kendisine gereken araç gerecin hepsini buldu. Hiçbir eksiği yoktu Argo'nun. Uçları mavi ve kırmızı renge boyanmış iki kısa küreği, dümeni, dümen kolu, küçük direkli yelkeni... hepsi tamamdı. Yelken güzelce katlanarak baştaki dolap kapağının altına konmuştu. Dolapta ayrıca minik bir fener, içi su dolu bir kabak ve bir olta takımı buldu.

Tek tek inceledi her birini. Yatmak için yelkeni açıp küpeşteye serdi. Teknenin adını taşıyan mavi flama da oradaydı. Flamaya uzun uzun bakıp düşüncelere daldı. Tekrar özenle katlayıp bir köşeye kaldırdı. Sonra çantasını başının altına yastık gibi yerleştirerek uzandı. Köpek de başını ön ayaklarının arasına alarak yanına kıvrıldı.

Ay, yavaş yavaş yükseliyordu gökyüzünde, tam

tepeye geldiğinde denizi ve gökyüzünü mutlu bir parıltıyla aydınlattı. Adalar gümüş renkli suyun üzerinde sessiz ve hareketsizdiler. Kayalıklardan birinin üzerinde yükselen kapkara bir fener, tek başına karanlığa doğru göz kırparak yanıp sönüyordu. Andrea yanıp sönmeler arasında saymaya başladı: "Bir... iki... üç... dört... beş... ışık!"

Yukarıdan, gemiden hiç ses gelmiyordu. Kaptan, sırtında kaputuyla, dümen başında tavşan uykusundaydı yine. Petri'yse çoktan dalıp gitmişti. Kaptanoğlu hep böyleydi; yatar yatmaz dalardı uykuya. Tek uyumayan kaptan barbaydı. Küpeşteye ve ıskarmoza sürtünen küreğin tekdüze gıcırtısı duyuluyordu yalnızca.

"Gırrrç, gırrrç!"

Işıl ışıl bir gümüş denizinde büyülü bir yolculuğa çıkmışlardı sanki. Andrea küreğin ahenkli sesini dinleyerek yavaş yavaş uykuya daldı.

Lia Barba'nın Öyküleri

Argo'nun bordasına çarpan şiddetli bir dalgayla uyandı Andrea. Çoktan sabah olmuştu. Fanoremeni arkadan aldığı yepyeni ve güçlü bir rüzgârla yelkenlerini şişirmiş, kanatlanmış gibi suyun üzerinde kayarcasına yol alıyordu. Direkler mutlulukla ıslık çalıyor, makaralar tatlı tatlı gıcırdıyordu. Filikaysa her zamanki gibi dümen suyunu izleyerek geminin peşi sıra koşturuyordu.

Kaptanın keyfi yerindeydi; Lia Barba'ysa pişireceği et yemeği için soğan ayıklamakla meşguldü. Bir yandan da mırıl mırıl söylenip duruyor, koluyla sık sık yaş dolan gözlerini kuruluyordu.

"Dinle bak, nasıl da dırdırlanıyor gene seninki," dedi Andrea.

Petri bilgiç bilgiç,

"Ha o mu, bakma sen, moruk yalnızca şarkı söy-

lüyor; bu, keyfi yerinde demektir. Öyle hafif mırıldanmalar duyarsan, bil ki Lia Barba şarkı söylüyordur. Huyu böyle, ne yapsın? Şarkı söylediğinde herkes söylendiğini sanır. Gülmesi de öksürüğe benzer."

"Ya ağlaması?" diye sordu Andrea.

Petri birden ciddileşerek:

"Lia Barba hiç ağlamaz," diye fısıldadı. "Yirmi yıldır barbamın yanında çalışır, bir kez olsun görmedim ağladığını... Soğan ayıkladığı zamanlar hariç tabii."

Ege'nin açıklarındaydılar artık.

Adalardan ayrılmış, kuzeye doğru yol alıyorlardı.

Gün, ufak tefek günlük işlerle geçiyordu. O gün iki çocuk önce güverteyi yıkamış, sonra da eski yelkenlerin ve muşambaların onarılmasına yardım etmişlerdi.

Günbatımına doğru baş gösteren tatlı bir meltem, karanlık bastırınca hafifledi. Gemidekiler fenerin altında neşeyle yediler yemeklerini. Derken çocuklar Lia Barba'yla birlikte baş tarafa çekildiler, yaşlı denizci onlara yine şu meşhur öykülerinden birini anlatacaktı çünkü.

Kaptan her zamanki gibi dümen koluna yaslanarak oturmuştu; piposunun ateşi karanlıkta kor gibi parlıyordu.

"Haydi Lia Barba, gel de bir şeyler anlat bize! Haydi ne olur!"

Çocuklar öyle bir yalvarıp ısrar diyorlardı ki Lia

Barba'nın başı dönmüştü adeta. Bir masal, gerçek bir öykü ya da her ne olursa, yeter ki bir şeyler anlatsındı.

Neyse ki yaşlı denizci onları daha fazla yalvartmadı.

"Tamam, tamam, size bir öykü anlatacağım," dedi sonunda, kiraz ağacından yapılma piposunu kalın tütün yapraklarıyla doldurarak. "Ama bu ne bir masal ne de bir efsane. Tamamen gerçek, kendi başımdan geçmiş bir olay.

"Çocukluğumda, tıpkı sizler gibi, benim de aklım fikrim denizdeydi elbet. Gerçi, şu yaşlı halimde bile öyle ya! Deniz öyle bir tutkudur ki büyüler insanı, yaltakçıdır da üstelik. Bir kez büyüsüne kapılan, başına ne gelirse gelsin, bir daha iflah olmaz, bir türlü ayrılamaz ondan. Ben de sizler gibi büyük yolculuklara hevesleniyordum. Özellikle de Cava Adası'na gitmek istiyordum. Büyük bir tutku haline gelmişti bu istek. Rahmetli isim barbam ateşçi olarak gitmişti oraya. Pireliydi, Dimitri Varuha'ydı adı da. Kraliyet donanmasında askerdi, savaşırken öldü rahmetli. Varuha Hindistan'a da gittiydi, hatta Okyanusya'ya bile. İşte Cava, bu adaların en ünlüsüdür. Otuz dokuz milyon nüfuslu bir ada, gerisini varın siz düşünün gayri..."

Çocuklar şaşkındı:

"Otuz dokuz milyon ha?"

Yaşlı adam başını salladı:

"Tabii ya, ne sandınız? Sizin anlayacağınız, ül-

kemizin tam altı katı. Varuha, adanın en büyük limanı Batavya'ya gitmişti. Hem de birçok kez. Kimi zaman petrol, kimi zaman pirinç, bazen de pamuk yükleyip getiriyorlardı. Tanrı'nın yarattığı bütün güzellikler sanki bu adada yetişiyordu. Geceler boyu konuşur, ada hakkında ne kadar tuhaflık varsa anlatır dururdu Varuha. Adanın denizden, kilometrelerce öteden duyulan karanfil kokusunu, gövdeleri tunç gibi parıldayan yerli halkı, Malayları anlatırdı hiç durmadan. Gözleri, saçları kömür karası, vücutlarıysa tamamen kılsızmış. Belki siz de duymuşsunuzdur, Bayader denilen dansözlerini. Hintlilerin Barabadur tapınağı da oradaymış hatta. Tabii ya, Varuha onu da görmüş, kendisi anlattıydı bana. Dünyanın en acayip tapınağıymış burası, iri lav parçalarıyla yapılmış, olağanüstü bir görünümü varmış. Hele en tepede bir kubbesi varmış ki sormayın gitsin, on altı farklı kubbe ancak taşıyabiliyormuş. Sanki on altı büyük çanı bir küme halinde toplayıp hepsinin tepesine de en büyük çanı oturtmuşlar gibi. Dahası Cava'da sürekli ateş ve kükürt kusan tam yüz yirmi bir tane de volkan varmış. Bunların içinde en korkuncu Bromo'ymuş. Bunların hepsini kendi gözleriyle görmüş Varuha. Benim çocukluk düşlerimi süsleyen de bütün bu yerlerdi işte. Düşlerimde tepemde yalnızca masmavi gökyüzü olur, açık denizde yol alırdım. Hava mis gibi karanfil kokardı. Bağırarak 'Cava göründü, Cava göründü!' diye gemidekilere haber verdiğimi hayal ederdim."

Öyküyü büyük bir hevesle dinleyen Andrea, heyecandan yüreği güm güm atarak sordu:

"Peki Cava'ya gittin mi sen hiç?"

İhtiyar karanlıkta dönüp şöyle bir baktı önce, sonra da telaşsızca piposundan derin bir nefes çekti. Harlanan tütünün parıltısı bıyıklarını aydınlattı yaşlı denizcinin. Çektiği dumanı burnundan ağır ağır çıkardıktan sonra yanıtladı:

"Ben mi? Nerdee?.. Hiç kısmet olmadı. Benden geçti, kocadım artık,. oraları göremeden göçüp giderim herhalde. Benden geçti artık. Yıllar önce kaybettiğim isim babam Varuha'nın gözleriyle gördüm sayıyorum kendimi, bildiklerimin hepsi ondan. Barabadur Tapınağı, korkunç maskeleriyle rahipler, şeytani danslarıyla Bayaderlerse düşlerimde yaşıyor artık. Hani bütün denizcilerin aklını başından alan... Okyanusun ortasında mis gibi karanfil kokusuyla o ada... bütün o dansözler..."

Andrea hayal kırıklığına uğramıştı.

"Yani hiç mi gitmedin Cava'ya?" diye sordu.

"Cava'ya hiç gitmedim," dedi ihtiyar.

"Ya Varuha?" diye sordu çocuk.

"O, yaban ellerde kaldı... Bingazi'de... Köpekbalığına denk geldi... Süngercilerle gittiydi. Kayboldu Bingazi sularında. Zarifi Varuha'ydı adı... Limniliydi..."

İhtiyar sustu, başaltına vuran dalgaların hışırtısından başka bir şey duyulmuyordu.

O sırada ay, sapsarı, altın bir top gibi doğdu denizden.

Derken iyice yükseldi; gemiden ufka doğru, altın sarısı dalgalardan oluşan uçsuz bucaksız bir yol serildi.

Andrea, altın bir halı gibi sonsuzluğa dek uzanan parıltıdan gözlerini alamıyordu bir türlü. İşte onu, olağanüstü güzellikteki Cava Adası'na götürecek olan yol buydu. Okyanusun o mis kokulu karanfiline... Göz alıcı güzellikteki Bayaderlerin, tunç vücutlu yerlilerin adasına. Bingazi'nin yabanıl sahillerine de ulaşıyordu bu yol. Limnili süngercinin hayali geçer gibi oldu gözlerinin önünden... Sulara gömülmeden önce son defa acıyla ama dostça bakıyordu Andrea'ya...

Ertesi gün meltem daha da güçlendi. Güneş suları ışıl ışıl aydınlatıyor, etraflarında gümüş kanatlı deniz kuşları dalgadan dalgaya atlayarak uçuşuyordu. Ege'nin masmavi suları ufka doğru göz alabildiğine uzanıyor, dalgalar kırılıp çiçeklenerek, köpüklü serpintiler saçıyordu etrafa. Meltem, her esintide denizin üzerine bembeyaz mendiller saçıyordu adeta.

Fanoremeniyse taze boyasıyla ışıl ışıldı, yelkenlerini şişirerek, güle oynaya yoluna devam ediyordu. Küpeştenin yanlarındaki muşambaları da kaldırmışlardı. Rüzgâr gittikçe güçleniyor, açıkta kırılan dalgaların serin serpintisi gemiye vuruyordu. Her yer buram buram deniz kokuyordu.

Andrea çok mutluydu, sevinçten uçuyordu adeta. Yaşadığı yoğun duygular başını döndürüyordu. Dilinin ucuyla dudaklarını yaladı, tuzun kekremsi tadını hissetti. İşte buydu tüm yaşamı boyunca yaşamak istediği duygu. Masmavi, engin denizde sonsuza dek yol alsın, havayı yırtan rüzgârın diri serinliği şimdiki gibi yüzünü, saçlarını, boynunu yalasın istiyordu... Rüzgârın şişirerek sağa sola yatırdığı yelkenlerdi hayat boyu görmek istediği... Sırtında bembeyaz kanatlar varmış gibi dalgalarla savrulduğuna, dümen suyunda keyifle yol alan sandalın bile kendisi olduğuna inanarak yaşamak istiyordu.

Kaptan gülümseyerek eliyle ufuktaki puslu çizgiyi işaret etti.

"Hey bakın, Halkidiki yarımadası göründü. Hava böyle giderse, fazla sürmez, Selanik'e bile varırız," dedi. Andrea'ya dönerek:

"Gümrükteki işlerimi bitirir bitirmez ilk işim adaya bir telgraf çekmek olacak. Ama sakın merak etme Andrea, gerçek bir denizci gibi davrandığını söyleyeceğim onlara."

Andrea endişeli gözlerle kuzeye, gümüş ufuk çizgisini yavaş yavaş kaplamakta olan karaltıya bakıyordu.

İçinden bir cevap vermek istedi, ama dudakları mühürlenmişti sanki. Kaptan iri elini çocuğun omzuna koyarak ciddi bir sesle:

"Ama gerçek bu Andrea," diye devam etti, "tıpkı bir kedi gibi Petri'yle birlikte direklere tırmandığını, dört elle sarılarak yelkenlere nasıl manevra yaptırdığını görünce tekrar okula dönmek zorunda olduğun geliyor da aklıma... Doğrusunu istersen çok üzülüyorum... Deniz seni kaybedecek diye inan ki yüreğim kan ağlıyor. Çünkü evlat, sen doğuştan denizcisin. Damarlarında kan yerine deniz suyu dolaşıyor senin."

Bu sözleri duyan Andrea gelincik gibi kızardığını hissetti. Mutlulukla kaptanın omzuna koyduğu elini yakalayıp öperek, gözyaşları içinde yüzlerce kez teşekkür etmek geldi içinden.

Oysa yalnızca, "Ama ailem..." diyebildi üzüntülü bir sesle.

"A, tabii ya, ailen..." diye karşılık verdi kaptan, "onlarla da konuşmak gerek elbette, ne de olsa denize evlat vermiş, bahtı kara bir ailen var. Sen daha iyi bilirsin bunları gerçi. Hem sen hâlâ okula giden bir öğrencisin, iyi bir tahsil göreceksin. Okuyup büyük adam olacaksın. Bu ülkenin okuyan, düşünen, yazan insanlara ihtiyacı var. Yurdunu seven, ekmeğini taştan çıkaran insanlara. Sen de büyük bir adam olacaksın Andrea biliyorum, ada halkı seninle gurur duyacak."

Andrea tek başına kalır kalmaz usulca pruva direğine yaklaşarak yukarı tırmandı; yüksekte, denizle

gökyüzünden başka bir şeyin görünmediği yerde yalnız kalıp düşünmek istiyordu. Andrea direğin tepesine oturmuş, ahenkle yalpalayan gemiyle birlikte sağa sola sallanıyordu. Petri aşağıda olanca gücüyle bağırarak bir türkü tutturmuştu.

İşte buydu, böyle bir şeydi gemide yaşamak!

Hava böyle giderse, ertesi güne kalmaz ulaşırlardı Selanik'e. Kaptan adaya telgraf çekecekti. Kaptan olmasa barbası çekerdi nasıl olsa. Evdekiler kaçtığını çoktan öğrenmiş olmalıydılar. Nerede olduğunu öğrenmek için ortalığın altını üstüne getirmişlerdi herhalde. Olaydan çoktan haberdar edilen emniyet güçleri Selanik'e indiklerinde onu kıskıvrak yakalayacak, gerisin geri evine yollayacaklardı.

Böylece bu macera da gülünç bir sonla bitecekti işte. Onu büyük bir utanç duygusu bekliyordu yalnızca, rezil olacaktı herkese. Hayatı boyunca düşlediği yolculuğu da asla gerçekleştiremeyecek, Cava'yı göremeyen talihsizlerden biri olarak kalacaktı. Gemisiyle, düşlerindeki karanfil kokulu, büyülü sahillere asla gidemeyecek, hayatının sonuna dek bu yüzden acı çekecekti.

Ama hayır, gösterecekti onlara böyle olmayacağını, içinden bir ses böyle olmayacağını söylüyordu. Damarlarında akan kanın sesiydi bu, korsanlardan, denizin yuttuğu yiğit denizcilerden gelen kanın sesi. Ne yani, eve dönüp mektepli çocuk mu olacaktı

yeniden? Ütülü, kolalı, tiril tiril gömlekleriyle her yaz Atina'dan gelip kalın camlı gözlüklerinin ardından denizi seyretmekle yetinen öğrenciler gibi mi olacaktı o da? Ya da gün boyu bürosunda pinekleyen bir avukat, eczanesinin önünde tavla oynayarak vakit geçiren bir eczacı ya da adadaki yaşlıların hastalanmasını bekleyen bir doktor mu? Yoksa sürekli yaramaz çocuklarla ve öfkeli analarıyla uğraşan bir öğretmen mi?

"Susuuun, kesin gürültüyü!"

Kim bilir ailesi onun da, tıpkı garson Mitro Barba gibi, Aslan Yürek Kahvesi'nde gelene gidene kahve taşıyarak, kuş misali camların ardında hapsolup yaşlanacağını düşünüyordu belki de.

Ama bunların hiçbiri olmamıştı işte. Vereceği haberin ailesini ne kadar üzeceğini, hele hele anasının iki gözü iki çeşme gözyaşı dökeceğini biliyordu bilmesine, ama yine de geri adım atmamıştı. Denizin çağrısı her şeyden güçlüydü; davetkâr sesi kulaklarından gitmemişti bir türlü. Kaçmaktan başka çaresi kalmamıştı sonunda. Tutmak istiyorlarsa Odysseus gibi onu da bir direğe bağlamalıydılar. Onlara kalsa yalnızca bağlamakla kalmayıp denizin çağıran sesini duymasın diye kulaklarını da mumla tıkarlardı. O da orada, limanda, kulaklarında Sirenlerin şarkılarıyla yavaş yavaş yaşlanır, saçları ağarır, küflenip giderdi artık... Ama hayır, bunların hiçbiri olmayacaktı işte. Kimse yetişip kanatlarını kesemeden bir martı

gibi kaçıp kurtulacaktı. Düşleri gerçekleşene dek bir gemide iş bulacaktı. Eh, günün birinde adaya dönerdi elbette. Ama tropik iklimlerin kızgın güneşiyle kararmış, görmüş geçirmiş bir kaptan olarak "Argo"suyla beraber dönecekti elbette. Küpeştesini altın sarısı bir şeridin çevrelediği, kocaman, bembeyaz bir martıya benzeyen gemisiyle. Metal aksamının ve direklerin ışıltısı gözleri kamaştıracak, herkes hayranlıkla ona bakacaktı... Herkes!

Uzakta belirmeye başlayan Makedonya sahillerine meydan okurcasına baktı: Tehditkâr bir karaltı gibi doğuyordu ufuktan. Yumruğunu hırsla ona doğru salladı.

Argo'nun Yolculuğu

Hava öğlene doğru dinginleşti.

Fanoremeni'nin yavaş yavaş pörsüyen yelkenleri sonunda hasta bir kuşun kanatları gibi aşağıya sarktı. Gergin bir atlas gibiydi deniz, dümdüz ve sımsıcak.

Lia Barba söyleniyordu yine:

"Hey gidi koca deniz, hey! Leş gibisin, leş!"

Kaptan gözlerini dikmiş, dikkatle ufka bakıyordu. Durumdan hoşnut olmadığı belliydi. Kendi kendine mırıldandı:

"Şimdi mahvolduk işte!"

Andrea saf saf sordu:

"Peki şimdi ne yapacağız Kaptan Bura?"

Kaptan bakışlarını ona çevirdi, yüzündeki asık ifade yerini bezginliğe bıraktı.

"Şimdilik sabredeceğiz. Denicilik böyledir evlat, yapacak bir şeyin yoksa sabırla beklersin. Yoksa hava hep şimdiki gibi kaldı mı, dayanamaz yersin kafayı."

Lia Barba tek küreği ıskarmoza bağlayıp çekmeye başlamıştı bile.

"Bir yandan da sandalla çekelim mi?" diye sordu çocuk.

"O halde asılın bakalım küreklere! Usanıp tükeninceye kadar bırakmak yok ama!"

Hemen Argo'ya atlayıp pruva tarafına geçtiler. Küreklere bütün güçleriyle asılıp çekmeye başladılar. Dermanları kesilinceye dek çektiler, çektiler, güneş batmaya yüz tutunca da, eskisi gibi, sandalı geminin arkasına bağladılar yeniden.

Gece, ihtiyar denizci fenerleri yakmak için direğe tırmandığı sırada Andrea yanına yaklaşarak sordu:

"Lia Barba, burada çok kalacak mıyız?"

"Tanrı bilir evlat."

"Nasıl yani?"

"Yanisi şu: Sabaha rüzgâr belki çıkar, belki de çıkmaz... Bakarsın yarın bütün gün kürek çekeriz."

Gökyüzü pırıl pırıl yıldızlarla doluydu. Kürek çekmekten nasıl da yorulduğunu o zaman fark edebildi Andrea.

Gözkapakları aniden bastıran tatlı bir uykuyla ağırlaşmaya başladı. Sabah güneş doğana dek mışıl mışıl uyumak istiyordu. Ancak böyle uzanıp yatarsa uykuya teslim olacağı belliydi. Doğrulup oturdu yeniden; sırtını sandalın kenarına yasladı. Oturduğu yerden geminin dümeni görünüyordu şimdi.

Gemi ağzına kadar yük doluydu. Suyun üstündeki kısmı yaklaşık bir buçuk metre kadardı. Kaptan Fanoremeni'yi açık denize demirlemiş, uyumak için de aşağıya inmişti. Rüzgâr çıkarsa kendisini uyandırma görevini ihtiyara vermişti. Gün boyu kürek çekmekten bitap düşen Petri'yse çoktan uyumuştu.

Andrea dümen kolu kucağında, geminin kıç tarafında kestirmekte olan Lia Barba'nın öksürdüğünü duydu. Etraf o kadar sessizdi ki koskoca gök kubbeyle engin deniz arasında yaşlı denizcinin öksürüğünden başka çıt çıkmıyordu. Sonunda o da kesildi, Lia Barba dümenin başında horuldamaya başladı.

Andrea kulağı ihtiyarın horultusunda, yüreği çarparak bir süre daha bekledi. Şimdi gök kubbeyle deniz arasındaki sonsuz boşlukta ihtiyarın horultusundan başka tek bir ses bile duyulmuyordu. Andrea önce dizleri üzerinde doğruldu, sessizce emekleyerek baş tarafa doğru gitti. Argo'yu gemiye bağlayan ipi dikkatle kesti. Deniz o kadar durgundu ki çözüldüğü halde sandal gemiden bir karış bile uzaklaşmamıştı.

Bunun üzerine küreklerden birini yavaşça yerinden çıkardı Andrea, gecenin karanlığında sandalın burnunu sağ tarafta görünen adalara doğru çevirdi sessizce. Öteki küreği de arka tarafa, dümen yerine bağladı.

Gemiden yeterince uzaklaştığına emin olunca öteki küreği de yerinden çıkarıp ikisini birden ıs-

karmozlara takarak, adalara doğru var gücüyle çekmeye başladı.

Onca yorgunluktan sonra gece de böyle kürek çekebileceğine rüyasında görse inanmazdı...

Hayatında en çok istediği şeyi yapıyordu, bu düşünce ona güç verdi. Talihinin dönüm noktasına geldiğini hissediyordu, onu amacına, düşlerine kavuşturacak olan talihin.

"Ya şimdi, ya hiç!" diyordu içinden hırsla. Kararını vermişti artık, azimle sarılmıştı küreklere. Ve aralıksız aynı ses, kendi sesi yankılanıyordu içinde:

"Ya şimdi, ya hiç!"

Üç çeyrek saat boyunca böyle kürek çekti, arkaya bakınca ne gemiyi ne de beyaz yelkenleri görebiliyordu artık. Yalnızca gecenin karanlığı ve denizin üzerinde ışıl ışıl yanıp sönen on binlerce yıldız vardı.

Sakindi deniz, kırışıksız yüzeyi ayna gibi parıldıyordu.

Kürek çekmeye ara verdi biraz, mutlulukla gülümsedi, sonunda derin bir nefes alabilirdi artık.

"Ohh!"

Özgürdü! Bir martı kadar özgür!

Kendi başınaydı artık!

Talih yardım etmişti sonunda.

Denizle baş başaydı.

Kurt'u kucaklayarak kulağına:

"Duyuyor musun Kurt?" diye bağırdı, "Bütün bu deniz bizim artık! Yalnızca bizim!"

Kurt başını kaldırıp ciddiyetle baktı yüzüne, sonra da yanağını yalayıp kuyruğunu salladı neşeyle.

Söylemek istediği açıktı:

"Sen bilirsin! Ben ne olursa olsun yanındayım."

Bir süre köpeğin yanına uzandı, özgürlüğünün tadını çıkarıp sevincini doya doya yaşamak istiyordu. Ama hayret, o kadar da büyük bir coşku hissetmiyordu doğrusu. Bir tek soru vardı kafasına takılan:

"Ya şimdi?"

Acele yanıt bulması gereken bir soruydu bu.

Çakısıyla kestiği ipin onu evinden, adasından, yakınlarından, okulundan ve kendisini seven herkesten ayıran ip olduğunu biliyordu. Özgürlüğünü elinden alan, ama aynı zamanda da güvenliğini sağlayan ipti bu. Çıpa ipi. Şimdiye kadar, tıpkı Argo gibi, aile gemisinin ardında, onlara bağlı olarak yol almıştı hayatta. Başına buyruk, dilediği yere çekip gidemiyordu, ama buna karşılık güvenli bir yolculuktu bu. Bugün hem kendisi hem de Argo aile gemisinin açtığı güvenli yolu, geri dönüşü olmayan bir biçimde bırakıp kaçmıştı artık. Nereye gidecekti şimdi? Yalnız başına başa çıkabilecek miydi?

Kendi sorusunu yine kendisi yanıtladı:

"Elbette!"

Bunu inanç ve azimle söylemişti. Gecenin karanlığında kulaklarında çınlayan kendi sesi, iyi kalpli, güvenilir bir dostun sesi gibi gelmişti.

"Her şey yolunda gidecek göreceksin, sen korkma yeter ki! Yürekli ol!"

Neyse ki Andrea'nın kocaman bir yüreği vardı zaten. Kör talihin sık sık sınadığı, acımasız bir hayata göğüs germeyi bilen, bilge ve soylu bir yürek. Deniz savaşçıları, kaptanlar, haydutlar, korsanlardı onun ataları, hep birden sesleniyorlardı şimdi ona:

"Sakın yılma Andrea, kendi yoluna git! Kimseden korkma! Git ve kendi talihini kendin yarat!"

İyi de nereye gidecekti şimdi?

Ama kararlıydı. Günler önce her şeyi inceden inceye düşünmüş taşınmış, yapacaklarını iyice ölçüp biçmişti.

Neresi olursa olsun gidecekti. Hangi liman olursa olsun fark etmezdi. Yeter ki yakınlarından uzak olsundu. Bir gemiye ya da vapura miço olarak girer, gerçek, büyük bir kaptan olana dek yılmadan çalışırdı. Bir gün kesinlikle büyük bir kaptan olacaktı.

Kalkıp torbasını ve öteki eşyalarını kıçaltına yerleştirdi. Sonra da küçük yelken direğini Argo'nun orta yerine taktı.

Ardından ipi makaradan geçirerek açtı yelkeni, ıskotayla birlikte çapraza doladı. Hava estiğinde hazır olmalıydı. Direğin ucunda Argo'nun beyaz flaması ışıldıyordu, gururla gülümsedi. Küreğin başına geçip kendini fazla yormadan, ağır ağır çekmeye başladı.

Uykusu kaçmıştı çoktan, artık uyumak istemiyor-

du. Tek istediği rüzgârın biraz olsun esmesi ve yola koyulmaktı. Fanoremeni'den olabildiğince uzaklaşmaktı dileği.

O sırada ay çıktı, ama bu gece biraz solgundu. Andrea dönüp bakınca güney yönünde bir bulutun ufku puslandırarak yayılmakta olduğunu gördü. Çok geçmeden suyun yüzeyi belli belirsiz bir esintiyle ürperir gibi oldu. Aynı ürperti denizden yükselerek çocuğun içine işledi.

"Geliyor mu yoksa? Evet, galiba geliyor bu sefer," dedi umutla kendi kendine.

Gerçekten de hafif bir rüzgâr geliyordu o yana doğru. Bulut ortalığı puslandırıyor, yayıldıkça yıldızları birer birer yutuyordu. Bir süre sonra yıldızların hiçbiri görünmez oldu. Gök kubbe gözkapaklarını ağır ağır kapattıkça yıldızlar da birer birer sönüyordu. Karanlık gittikçe yoğunlaşıyor, sis artıyordu.

İlk esinti birdenbire geldi.

Serin ve ıslaktı.

Andrea dümeni çarçabuk yerine geçirip kolunu taktı; kürekleri içeri çekip yelkeni açtı. Iskotayı eliyle tutarak dümene oturdu, sonra da sevinçle yelkeni vira etti. Rüzgârla dolan yelken Argo'yu adeta kanatlandırdı.

Köpek yattığı yerden doğrularak havayı şöyle bir kokladı. Sonra da dönüp Andrea'ya baktı.

"Kurt!" dedi Andrea, "Bu kez gerçek bir yolculuk yapıyoruz."

Argo bu kez gerçek bir yolculuğa çıkmıştı. Yüzmüyor, denizin üzerinde kanatlanmış uçuyordu.

Sonunda Andrea da gerçek bir kaptan olmuştu işte, Argo'nun kaptanıydı o artık, tekneyi tek başına yöneten gerçek bir post avcısı.

Olaylar Gelişiyor

Çok geçmeden Andrea havanın giderek bozmakta olduğunu fark etti. Argo'nun küçük yelkenini vira ettiği ıskota hâlâ sol elindeydi. Bir süre sonra eli yoruldu, uyuşmaya başladı. Yelken kuvvetle çekiyordu ipi. Dikkatini dümene verebilmek için ipin ucunu yanı başındaki bir halkaya bağladı. Gittikçe büyüyen dalgalar Argo'yu adeta bir ceviz kabuğu gibi oradan oraya savuruyor, kedinin fareyle oynadığı gibi oynuyordu. Andrea bir yandan da şiddetle teknenin bordasına çarpan dalgalardan korunmaya çalışıyor, ama pek başarılı olamıyordu. Rüzgâr yelkeni şişirdikçe şişiriyor, davul gibi gerilen yelken, teknenin kuvvetle yana yatmasına neden oluyordu. Çocukçağız düzgün aralıklarla sol yandan vuran iri dalgalara karşı koymak için insanüstü bir çaba gösteriyordu.

Sanki demir gibi ağır ve ıslak bir elin attığı ara-

lıksız tokatlarla, hiç durmadan dayak yemeye benziyordu bu. Bir hışımla denizden çıkıp "paat" diye patlıyordu suratında.

İçin için korkuyordu aslında çocukçağız, aksi gibi kendini korumak için yanına bir muşamba almayı bile akıl edememişti. Oysa ona sarınıp hiç olmazsa başını bir nebze olsun kaldırıp önüne bakabilirdi. Yetmezmiş gibi dümeni de bırakamıyor, rüzgârda alabora olmaktan korkuyordu. Dişlerini sıkarak olduğu yere sımsıkı yapışmış, bir sonraki dalganın gelip suratında patlamasını bekliyordu sabırla.

"Keşke Petri de olsaydı yanımda," diye geçiriyordu içinden, "o yelkeni daha iyi kullanırdı... Birlikte çok daha iyisini başarabilirdik."

Bir ara bulutların arasından yüzünü gösteren ay bir an için bile olsa hem geceyi hem de çocukçağızın yüreğini aydınlattı. Sağ taraftaki adaların karaltısı göründü. Ah, ay hiç gitmese, onu bir başına bırakmasa ne iyi olurdu!

Etraf göz alabildiğine karanlık ve ıssızdı; elde değil, yalnızlığın olduğu yerde insanın yüreği kararıyordu.

Lodos kuvvetlendikçe tekne daha çok yana yatıyordu. Eğer tekne bu kadar sağlam ve güçlü olmasa, rüzgârın şiddetiyle yana eğilen yelkenin baskısına dayanamayıp çoktan alabora olmuştu bile. Yalnız bir anlığına yelken Argo'yu şiddetle yana yatırınca, sular

köpürerek tekneye doluverdi. Tekne, karinası üzerinde tekrar doğrulduğunda, Andrea her sarsıntıda içeri dolan suların ayak bileklerine dek yükseldiğini hissetti. Kurt baştan aşağı ıslanmış ve korkmuştu, hiç sesi çıkmıyordu. Andrea'nın onu denge sağlamak için oturttuğu yerden uzaklaşıp yanına gelmeye çalışıyordu her fırsatta. Arada bir de başını kaldırıp heyecan ve korku dolu bakışlarla sahibine bakıyordu.

Andrea uzanıp okşadı hayvanı. Kürkü sırılsıklamdı. Avucunu yalayan ılık dilinin teması her şeye rağmen mutluluk vericiydi.

Argo yana yatmış halde kimi zaman bir zebani gibi gidiyor, kimi zaman da baş tarafı yukarı kalkmış, karinası suyun üzerinde, adeta şaha kalkmış gibi ilerliyordu. Andrea yavaş yavaş deniz tutmasına uğradığını fark etti. İlk kez başına geliyordu böyle bir şey. Korkmaya başladı, böyle bir nedenle yenik düşmek olacak şey miydi şimdi? Yediği her dalgada, her çıkış ve inişte bütün iç organlarının yer değiştirdiği duygusuna kapılıyordu. Tipik deniz tutmasıydı bu, insanın elini ayağını boşaltan, takatini kesen, bir hamur gibi yoğurup sinirlerini altüst eden, güçsüz ve halsiz bırakan o bildik, sevimsiz hastalık...

Ah, hemen şuracıkta, bir karış olsun bir kara parçası olsaydı keşke, ne olurdu? Yürüyecek yeri bile olmasın, minnacık bir kara parçası olsa yeterdi. Yeter ki ayağını basabilsin, bastığı yerin sallanmadığına

inansın, birazcık kendini toparlayabilsindi... Engin denizin tam ortasında bile olsa, fark etmezdi...

Oysa kara henüz çok uzaktaydı, üstelik rüzgâr da gittikçe şiddetleniyordu. Argo'nun direği rüzgârda incecik bir ıslık sesi çıkarıyordu; zaman zaman yükselip alçalan, yumuşacık bir ıslık. Acıklı ve tuhaf bir şarkı gibi.

O sırada, aniden vuran sert bir rüzgâr Argo'nun minicik yelkeninde bir tokat gibi patladı. Tekne sarsılarak sağa yattı, ardından içindeki her şey gürültüyle yana savruldu. Yelken o kadar eğildi ki dalgalara değiyordu. Tekrar doğrulduğunda sırılsıklam olmuştu.

Andrea kapkara düşünceler içinde iki şeyi akıl edebildi:

Birincisi önce hemen yelkeni indirmeliydi, çünkü rüzgâr tekneyi batırabilirdi.

İkinci olarak da, tekneye dolan suları hemen boşaltmalıydı.

Bütün ruhu ve bedeniyle bunları yapmak istese de başı öyle bir dönüyordu ki bu isteği halsizleşen bedeninin içinde hapsolup kalıyor, bir türlü harekete geçemiyordu.

Yine de son bir gayretle ıskotayı kendine çekerek yelkeni bağlayan düğümü çözmeye çalıştı. Ama yapamadı. Rüzgâr yelkenin ipini öyle bir geriyordu ki başa çıkamadı. Çaresiz çakısını çıkarıp ıskotayı kesiverdi. Şiddetle savrulan yelken sertçe direğe çarptı. Ardın-

dan kocaman bir bayrak gibi rüzgârda dalgalanmaya başladı. Tekne tehlikeli bir biçimde yalpalamaya başlamıştı. Belli ki direğin de indirilmesi gerekiyordu.

Bu kez de dümeni bırakıp bütün gücüyle doğrulmaya çalıştı. O sırada yelkeni sağa sola savurmakta olan rüzgâr, ıslak yelken ipiyle zavallının göğsüne öyle bir şamar indirdi ki acısını ta içinde hissetti Andrea. Adeta bir kamçı gibi inmişti göğsüne. Duyduğu acıdan inledi zavallıcık, gözleri yaşardı. Köpekse dişlerinin arasından uzun uzun uludu. Yelkeni zaptedemezse anlaşılan durum daha da kötüye gidecekti. Birden atılıp kollarıyla iki yandan kucakladı direği, sonra da diz çöküp zorlayarak yuvasından çıkardı. Çıkarmasıyla rüzgâra kaptırması bir oldu. Şiddetli rüzgâr, direği üzerindeki flamayla birlikte kaptığı gibi denize savurdu. Andrea sonunda tehlikeyi atlattığını düşünüp bir an derin bir nefes aldı. Ama içerideki suyun bir karışı geçtiğini fark edince aklı başından gitti. Hemen dolaptan su kabağını çıkarıp suyu boşaltmaya başladı. Tekne, başına buyruk bir halde dalgalarla birlikte inip çıkıyor, rasgele savruluyordu. Arada bir tekneye şiddetle çarpan hain dalgalar, zavallıcığın büyük çabalarla boşaltmaya çabaladığı suyu inatla tekneye geri dolduruyordu.

Dümeni boşta kalınca dalgaların Argo'yu devireceğini anlaması fazla sürmedi. Kabağı bırakıp bu kez de dümeni tutmak için kıç tarafa geçti. Ama tam o

sırada hain denizin dümeni de, dümen kolunu da alıp götürmüş olduğunu fark etti dehşetle.

Bu sefer de küreklere sarıldı; güçlükle ıskarmozlara takıp yerine oturdu. Tüm gücüyle çekiyordu. Halsizliğine rağmen kürek çekmeye çalışmaktan başka çaresi yoktu. Gücü tükenmiş, umudu kırılmış, deniz tutmasından takati kalmamıştı. Başı dönüyor, midesi bulanıyordu, ama aklında bir tek düşünce vardı:

Her şeye rağmen kürek çekmeliydi. Yoksa mahvolacaktı.

Takati kesilmiş küçücük bir çocuğun koskoca azgın denizle girişeceği amansız mücadele asıl o zaman başladı işte. Umarsızca ama inatla sürdürülmesi gereken, üstelik hiç de adil olmayan bir mücadele... Ama denizci atalarının tüm çılgınlığı, umutlu ya da umutsuz tüm azmi ve kararlılığı bu en küçük toruna kadar ulaşmayı başarmıştı yine de. Andrea yılmıyor, hırsla kürek çekmeye devam ediyordu.

Kara uzakta değildi aslında, ama deniz onu sürekli önüne katıp uzaklara fırlatıyordu. Andrea da bir yandan dalgalarla uğraşıyor, bir yandan da rüzgâra karşı kürek çekmeye çalışıyordu.

Bir anda oluşan büyük bir dalga, tekneyi minicik bir kıymık gibi sırtlayıp sonra da en tepe noktada aşağıya doğru bırakıveriyordu aniden. O sırada Andrea küreklerden birini elinden kaçırıverdi... Silahlarını tek tek elinden alarak zavallıcığı tümüyle

savunmasız ve dayanaksız bırakan hain deniz, onu sanki alçakça öldürmek ister gibiydi.

Bu sonuncu kayıp büyük bir talihsizlikti doğrusu. Argo tamamen fırtınanın acımasız ellerine kalmıştı artık. Karaya ulaşmak için kalan tek küreği eline alıp kıç taraftan dümen gibi kullanmaya çalıştı. Ama boşuna. Dalgalar tekneyi önüne katmış, rasgele sürüklüyor, dipteki su gittikçe yükseliyordu. Tüm çabasına karşın dalgalar tekneyi karadan daha da uzaklaştırmıştı. Hiçbir şey yapmadan tekneyi olduğu gibi bıraksa ya fırtına tekneyi alıp açık denize atacak; silahsız, savunmasız bıraktığı tutsağının sulara gömülüp boğulmasına izin verecek ya da gittikçe yükselen sular, bir saate bile varmadan teknenin batmasına yol açacaktı.

Kapkara iki bulutun arasından süzülen ay, bir an yüzünü gösterip kayboluverdi yeniden. Andrea o sırada gördü dalgaların parlak sırtını, avlarını yutmak için saldıran dev canavarlara benziyorlardı. Uzaklarda, sahil belli belirsiz parıldıyordu. Dalgaların sürekli uzağa atarak gitmesini engellediği bu yer, kumsaldan oluşan bir koydu belli ki. Ne yapıp etmeli, oraya varmalıydı. Hali haraptı yoksa, mahvolurdu. Kesinlikle mahvolurdu.

Böylece o âna dekki en önemli kararını verdi Andrea.

Eşyalarını çarçabuk toplayıp torbasını bağladı,

hafiflesin diye su testisini boşaltıp ağzını sıkıca tıkadı. Sonra bağırarak seslendi:

"Kurt!"

Yerinden fırlayan köpek kuyruğunu sallayarak sahibinin gözlerine baktı. Andrea parmağıyla tekrar tekrar karayı işaret ederek:

"Bak Kurt!" diye bağırdı, "Oraya! Oraya götür bunları! Karaya!"

Köpek bir kez havladı, karaya doğru şöyle bir baktı ve tekrar dönüp hızla kuyruğunu salladı.

Andrea eşyaları alıp denize attı. Hemen ardından köpek de atladı dalgalara. Yükleri birbirine bağlayan ipe ulaşıp dişlerinin arasına aldı ve karaya doğru yüzmeye başladı. Sonra da Andrea üzerindeki ceketi çıkarıp attı, kalan tek küreği eline aldı. Duasını ettikten sonra derin bir nefes alarak kucağında kürekle denize atladı.

İşte dalgalarla göğüs göğüse gerçek mücadele başlamıştı. Gerçekten de zorlu bir savaştı bu. Sular suratına kaya gibi sert tokatlar indirerek onu kör ediyor, bütün gövdesini yakaladıkları gibi önce karanlık çukurlara sürüklüyor, sonra tekrar göğe fırlatıyorlardı. Bu kez işini gerçekten bitirmek istedikleri belliydi. Zavallıcıksa yüreği ağzında çabalayıp duruyordu, umutsuz bir ölüm kalım savaşıydı bu.

Azrail'e karşı giriştiği bu acımasız savaşın kaç saat sürdüğü konusunda doğrusu hiçbir fikri yoktu.

Bir ara öyle bir an geldi ki bütün gücünün tükendiğini hissetti. Evet, son damlasına dek tükenmişti gücü... Kandildeki yağın damla damla tükenmesi gibi. Bundan öte yapacak bir şey kalmamıştı, teslim olacağını hissediyordu. Ve bu son mücadelesi olacaktı...

İçindeki yaşam güdüsünün yavaş yavaş söndüğünü, acıdan ve tuzdan katılaşıp körleştiğini, ruhuna dek tir tir titreyerek donduğunu hissediyordu. Yine de iki eliyle sıkı sıkı küreğe sarılmış, bırakmıyordu.

"Anne!"

Göğsünden, ruhunun derinliklerinden kopup gelen korku dolu tek sözcük bu oldu.

Sonra, sonrası hiçlik.

Birden her şey kopkoyu bir karanlığa gömüldü...

Hayata Tatlı Uyanış

Tatlı bir sıcaklığın tenine yayıldığını, sarhoş edici bir duygunun kemiklerine dek tüm vücudunu ısıttığını hissediyordu.

Kendine geliyordu yavaş yavaş. Tam ipin ucunu yakalıyor, ilerliyor, ilerliyor, "yakaladım seni" diyeceği an ip kopuyor ve olduğu yerde kalıyordu yeniden. Bir kez daha başlıyor çabalamaya, savaşıyor, savaşıyor, ipin ucunu yakalamaya çalışıyordu yeniden. Onu aydınlığa çıkaracak, umuda, ışığa kavuşturacak olan yoldu bu. Evet, öyleydi, ışığı arıyordu durmadan. Kendini, benliğini arıyordu. Bir duygu savaşıydı bu. Mutluluk veren bir sıcaklığın tüm vücuduna yayıldığını hissediyordu.

Neydi bu? Neredeydi? Kimdi?

Bu karanlık savaş sürerken bir yerlerde aniden belli belirsiz bir kıpırdanma oldu. Yukarı doğru yük-

seldiğini hissediyordu. Tıpkı derinliklerden yavaşça süzülerek yukarı doğru yükselen, yüzeye ulaşınca pıt diye patlayıp özgürleşen bir hava kabarcığı gibi hissetti kendini.

Sonunda benliğini bulmuş, kendine gelmişti yeniden. Ama neler olmuştu Andrea'ya, bunu bir türlü çözemiyordu. Zihninde hiç bilmediği bir şarkının melodisi dönüyordu durmadan.

Gözlerini açmaya çalıştı, ama zor gelince vazgeçti. Hareketsiz duran uzuvlarını yeniden hissetmeye başlamıştı. Elini uzattı. Sımsıcak, yumuşacık bir şeydi dokunduğu. Aynı anda bir şeyin yanağını okşadığını hissetti, bir, iki, üç... Bir şeyin üç kez okşarcasına değdiğini hissetti tenine.

Bir çabayla açtı gözlerini, ama bir an sonra yine kapadı; çünkü güneş vuruyordu yüzüne. Ama bu kadarcık bir an bile yetmişti, yanı başında yanağını yalayan Kurt'u, yüzüne vuran parlak mavi ışığı ve saatlerdir kafasının içinde şarkı söylercesine uğuldayan, kızıl renkli kayalıkları fark etmesine. Denizin sesiydi bu, işte yine yanı başına gelmiş, ninni söyleyerek uyutmaya çalışıyordu onu.

O kadar yorgundu ki bütün uzuvları uyuşmuştu adeta. Uyuşukluk yalnız vücudunu değil, zihnini de ele geçirmişti. Başının arkasını yoklamak istedi birden, bir acı hissediyordu orada. Hareket etmek istiyor, ama üşeniyordu. Düşünmek bile zor geliyordu aslında.

Ama bu durum yavaş yavaş geçmeye, yerini, içini ısıtan o mutluluk duygusuna bırakmaya başlamıştı. Güneşin her yanını ısıtıp canlandırdığını hissediyordu. Kafası yeniden çalışmaya başlamıştı.

Parmaklarını üzerinde yattığı kuma daldırdı hafifçe, sonra yavaşça doğrulup oturdu. Uzanıp sevgiyle kucakladı Kurt'u.

İlk aklına gelen bu oldu: Onu denizden kurtaran köpeğiydi. Elini başına götürdü sonra, acıyı hissettiği yere. Hafif bir ağrıydı bu, elini indirdi tekrar, parmaklarına kan bulaşmıştı. Başının arkasındaki bu ağrının nedenini o zaman anlayabildi ancak: Kendini kaybettiği sırada olmuştu bu. Kurt onu yakasından yakalamaya çalışırken, kazara derisi sıyrılmıştı hafiften.

Derin bir sevgi ve minnet duydu bu cesur ve sadık köpeğe. Yüzünü başına dayayıp sarıldı ona, sonra ansızın hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Gözyaşı döktükçe hafiflediğini hissediyordu.

Eşyaları etrafa saçılmıştı. Torbası, çantası, boş su testisi... Kurt'un bütün bunları kurtarmak için kahramanca savaşması gerekmişti herhalde. Oysa şu anda bütün bunları başaran o değilmiş gibi kahverengi, güzel gözleriyle yüzüne bakıyor, durmadan kuyruğunu sallıyordu; doğal bir şeydi bu yaptığı onun için, gururlanacak bir şey değildi ki!

Andrea köpeğin temiz bakışlarının ruhunun de-

rinliklerine dek işlediğini hissetti. Bir an, daha önce onu öldürmeye götürenlerin elinden kurtardığını ve hayvanın kendisine minnet borcu olduğunu düşündü, ama sonra bu düşüncesinden fena halde utandı. Kurt'un bu yaptığı, basit bir minnet duygusunun çok daha fazlasıydı aslında.

Uzanıp çantasını açtı. İçinden telaş içinde üç yengecin fırladığını görünce korktu. Ekmekler önce denizde ıslanıp kabarmış, sonra da güneşte kurumuşlardı. Elbiseleri bile kurumuştu, çünkü kumların üzerinde baygın yatarken vakit öğleyi bulmuştu. Tabii ya! Ağır bir hastalık geçirmiş gibi kendisini yere seren o baygınlık hali kaç saat sürmüştü kim bilir?

Andrea ekmekten bir parça kesip köpeğe attı. Kurt her zamanki gibi parçayı havada yakalayıp tek lokmada yuttu. Ardından da sahibine teşekkür anlamında kuyruğunu salladı. O anda kendi açlığını fark eden Andrea, koca dilime büyük bir açgözlülükle saldırdı.

Köpeğe doğru eğilerek, "Sus sus, doğrusu ucuz kurtulduk," diye fısıldadı.

Kurt şefkatle çocuğun yüzünü yalayıp derin bir iç geçirdi. Andrea kendine duyduğu güvenin ve yaşama isteğinin tekrar yerine geldiğini hissetti.

Gülümseyerek doğruldu, nerede olduklarını anlamak istiyordu.

Gece o korkunç fırtına sırasında belli belirsiz görebildiği beyaz kumsal olmalıydı burası, evet, öyle

olmalıydı. Denize doğru uzanan bir koydu herhalde. Kışın şiddetli fırtınalarında su basıyor olmalıydı, çünkü yerdeki taşlar yusyuvarlak ve sabunla yıkanmışçasına beyazdı.

En yakın tümseğe tırmanıp çevreye göz attı. Her yan kayalıklar ve bodur ağaçlarla kaplıydı. Az sayıda, çalıya benzeyen, bodur, cılız çam ve ardıç ağaçları göze çarpıyordu. Belli ki kuzeydeki seyrek ve ıssız adalardan birine düşmüştü.

Peki ya Argo?

Çevreyi dikkatle taradı. Argo'dan eser yoktu.

Kayık ya derin sularda batmış ya da sahildeki kayalıklara çarparak parçalanmıştı herhalde. Görünürde hiçbir iz yoktu. Post avı yolcuğunda kısmet buraya kadardı demek ki. Belli ki ne Kolkhis'e ulaşacak ne de canavarları görebilecekti.

Şimdi tek yapması gereken eşyalarını toparlayıp sığınacak bir köy ya da ağıl bulmaktı.

Torbasından çıkardığı giysiler güneşte kuruyana dek denize girip bir güzel yıkandı. Deniz yine masmavi ve her zamanki gibi davetkârdı.

Kurulanıp eşyalarını sırtlandıktan sonra yola koyuldu. Bir zamanlar Odysseus'la Nausikaa'nın olan adadaydı, olacak şey değil, işler ne hale gelmişti!

Kurt çevresinde keyifle hoplayıp zıplıyordu. Andrea:

"Kurt, Nausikaa'yı bulmaya gidiyoruz. Söyle bakalım, bilir misin sen Nausikaa'yı?"

Kurt durup baktı sahibine.

"Tabii ya, nereden bileceksin ki sen Nausikaa'yı? Neyse, boş ver! Bir prensestir o. Kim bilir belki biraz ötede, sahilde ya da dere kenarında çamaşır yıkarken görürüz onu. Sakın ha korkutmayasın kızcağızı! Duydun mu beni? Çünkü elimizden tutup bizi sarayına, adanın yaşlı kralına götürecek. Hem iyi kalpli hem de güzel bir kız olduğuna bahse girerim.

"'Barba bak!' diyecek, 'denizin adamıza attığı iki kazazede getirdim sana. Bu Bay Andrea, bir Post Avcısı. Olağanüstü bir kaptan ve aynı zamanda da bir gezgin. Bu da Bay Kurt! Dünyaca ünlü, kahraman Kurt!' 'Yabancılar, adamıza hoş gelmişsiniz!' diyecek yaşlı kral. Sonra da bize zengin sofralar kurdurup yumuşacık yataklar hazırlatacak."

Gök Kubbe Altında

Andrea, adada üç saatten fazla dolaştığı halde herhangi bir insan izine rastlamadı. Tek bulduğu, denizin aşındıra aşındıra süngere çevirdiği kayaların arasında, bir kuytuda, ateşten kararmış iki taş parçası ve yanmış odun parçacıkları oldu.

Buradan bir zamanlar başka insanların da geçtiğini gösteren bu kalıntı onu heyecanlandırmıştı. Birden, yüreğini buz gibi saran bir yalnızlık ve korku duygusu hissetti, ama çarçabuk kovaladı bu duyguyu. O, tek başına tasarlamıştı bu yolculuğu, kendisi istemişti bu sınırsız özgürlüğü, kendi kendisinin efendisi olmayı seçmişti. Post Avcılarının, Odysseus'un oğlu değil miydi o? Bu olayın üstesinden gelmeli, korkak bir kız çocuğu gibi davranmamalıydı. Bir izciydi o, insanın telaşa kapılmazsa, her zorluğun altından kalkabileceğini öğretmişlerdi ona.

Olduğu yere çömelip oturdu, içinde bulunduğu durumu gözden geçirmeye başladı.

Deniz onu sürükleyip bir su damlası gibi duran, bu minnacık adaya atmıştı. Ne yapacaktı şimdi? Aslında gayet basitti bunun cevabı. Buradan gitme fırsatı bulana kadar hayatta kalmaya çalışacaktı. Nasılsa bir ara bir tekne geçecekti yakınından.

Ama ne zaman? Bugün mü? Yarın mı? Yoksa öbür gün mü? Bu da soru mu, eninde sonunda bir vapur geçecekti nasılsa... Görür görmez işaret verir, gemidekiler de onu alırdı. Asıl sorun ailesine ve Kaptan Bura'ya hayatta olduğunu nasıl haber vereceğiydi. Habersizce kaçarak kendisini sevenlere nasıl bir cehennem azabı yaşatmış olabileceğini şimdi anlıyordu. Herkes şimdi onu arıyor olmalıydı. Gariban anacığıysa denizde boğulan dayılarına yaptığı gibi ağıt yakıyordu herhalde arkasından. Bu acıya dayanamazdı zavallıcık. Nasıl göze almıştı, nasıl yaşatabilmişti anacığına bu acıyı?

Bu düşüncelerle birlikte derin bir acının yüreğini daralttığını hissetti.

Ah, keşke Argo olsaydı şimdi! Fırtına dinene dek tutmayı başarabilseydi keşke onu. Kuzeydeki iki büyük adacıktan birine gider, bir mektupla evdekilere sağlık haberlerini ulaştırır, sonra tekrar izini kaybettirirdi. Büyük bir gemide iş bulur, talihine yelken açardı...

Kararlıydı.

Ama şimdi bunları düşünmenin zamanı değildi. Dikkatini tek bir konuya yöneltmeli, buradan gidene dek hayatta kalmanın yollarını aramalıydı.

Yaşamak için öncelikle rüzgârdan ve gecenin ayazından korunacak bir yer bulması gerekiyordu. Adadan gidebilmek için de gözünü dört açmalı, geçen tekneleri kaçırmamalıydı.

Engin denizde irili ufaklı yüzlerce ada vardı; ama hepsi de çok uzaktı. Uzun süre aradıktan sonra küçük bir mağara buldu sonunda. Mağaranın girişi doğuya bakıyordu. Kayalıkların üzerinde, yüksekçe bir yerdeydi; bulunduğu yerden açık denizi kolayca gözleyebilirdi.

Eşyalarını oraya taşıdı hemen. Sonra da kendisine rahat bir yatak hazırlamak için sahilden temiz yosunlar topladı. Kurumaları için eşyalarıyla birlikte güneşe serdi onları da. Battaniyesi, giysisi, nesi varsa havalandırıp kurutmalıydı. Bütün bu ıvır zıvırın birdenbire hayatında ne büyük önem kazandığını düşündü. Düdüğüyle adasının bayrağı, hani şu Amiral'in izci oymağına armağan ettiği bayrak da hâlâ torbadaydı, hem de özenle katlanmış olarak. "Sinema kutusu" da yerli yerindeydi. El feneriyle çalışan küçük, teneke bir kutuydu bu. Filmlerin işe yaramayıp da atılan bölümleri kutunun bir ucuna takılıyor, öteki uçtan bakınca resim gayet net bir şekilde görülebi-

liyordu. Bulduklarını tek tek silip kuruladı. İçlerinde en değerli olanıysa elbette izci çakısıydı.

Çakının üzerindeki pas izlerini minik çakıl taşlarıyla temizlerken, onun bu koşullar altında ne kadar değerli olduğunu, ne teklif ederlerse etsinler asla satmayacağını düşündü.

Derken Kurt'un kurtardığı diğer eşyalara baktı. Suda kabarmış bir ekmek parçası, biraz peksimet, dört kutu sardalye, iki kutu süttozu, biraz badem içi ve cevizli sucuktan başka bir şeyi yoktu. Evden kaçarken torbasına bunları doldurabilmişti ancak. Torbasının bir başka gözünde biraz da bozuk para buldu. Beş kuruşluklar, yirmi kuruşluklar, on kuruşluklar. Hepsini saydı; tamı tamına yüz seksen kuruş ediyordu.

Bozuklukları avucunda şöyle bir şıkırdattı; derken gülmeye başladı. O anda yanında bulunan en değersiz şeydi bunlar. Tümünü verse bile bir kutu kibrit bile edinemezdi örneğin.

Andrea insana insan gerektiğini ilk kez bu kadar derinden kavradı; mesela bir kundura tamircisi, bir inşaat işçisi, bir fırıncı ya da bir duvar ustası insan hayatının ne kadar vazgeçilmez parçalarıydılar. Ama insan günlük hayatta varlıklarını o kadar doğal karşılıyordu ki onlara özen göstermeye gerek duymuyordu.

Sığınağını hazırlamayı bitirdi, yiyeceklerini ve çantasını girişteki zeytin ağacına astı. Torbasını ve boş testisini kemerine güzelce bağladıktan sonra su

aramaya çıktı. Susuzluk kendini hissettirmeye başlamıştı çünkü. Önceki geceden beri ağzına bir damla su koymadığı gibi, üstüne üstlük, adanın çalılık arazisinde dolaşırken ne bir kaynağa ne de bir pınara, suyun izine bile rastlamamıştı.

Bir an duraksadı, içini bir korku kaplamıştı.

Ya hiç su bulamazsa? Ne yarın ne de ertesi gün onu alacak bir tekne geçmezse ya? Bu olasılık korkudan tüm vücudunun ürpermesine neden oldu. Gerçekten de, susuz kalırsa ne yapacaktı? Dört yanı suyla çevrili bu adada ölecek miydi susuzluktan? Hani Lidya Kralı Tantalos gibi? Gezi kitaplarında okuduğu, susuzluktan ölen bütün o adamları hatırladı. Büyük Sahra'da yolunu kaybedenler nasıl da can çekişerek ölüyorlardı? Bedenleri susuzluktan kuruyor, ağızlarının içi köseleye dönüyordu. Ama beyinleri bir an olsun çalışmaktan vazgeçmiyor, köpük köpük çağlayan nehirlerin, fıskıyelerinden sular fışkıran şadırvanların, masmavi göllerin, şırıl şırıl çağlayan pınarların hayalleriyle türlü oyunlar oynuyordu zavallıcıklara... Sonunda dayanamaz hale geliyor, çıldırarak ölüyorlardı... Ya diğerleri? Hani batan gemilerden canlarını zor kurtaran, okyanusta tek bir salın üzerinde günlerce, gecelerce susuz kalanlar? Buna benzer bir olay okumuştu bir zamanlar. Susuz kalan denizciler sonunda çıldırmış, kendi kanlarını içmek için damarlarını kesmişlerdi... Sabah ayazında nemlenen taşları yalayanlar da vardı, onların öyküsünü de okumuştu.

Hiç sızlanmadan, peşi sıra bütün yokuşları inip çıkan Kurt'a dönüp baktı; zavallıcığın susuzluktan dili bir karış sarkmıştı, durmadan etrafı kokluyordu. Andrea sadık dostunun gözlerine bakınca anladı ne kadar susadığını.

"Zavallı Kurt," diye söylendi, "okyanustaki adalardan birine de düşmüş olabilirdik pekâlâ... Hemen birkaç hindistancevizi toplardım sana, içlerini açıp sütlerini içerdik doya doya... Görüyorsun ya, insanın gemisi de batsa, şans peşini bırakmamalı."

Saatlerce dolaştılar, ama boşuna. İçecek bir yudum su bulamadılar. Ama buna karşılık frenküzümü buldular bir yerde, doya doya yediler. Ayrıca insanın içine ferahlık veren, kökleri tatlı, birtakım başka bitkiler de buldular. Andrea yabani zeytin ağaçlarından kestiği bir dalı yontarak düzgün bir biçim verdi ona. Elinde sopası, kumsala indiler. Çok yorulmuşlardı; üstüne üstlük, güneş battığı halde hava dayanılmayacak kadar sıcaktı.

Soyunup denize girdi Andrea. Hiç olmazsa serin suda terlemezdi insan, terlemeyince de susamazdı doğal olarak. Ardından Kurt da atıldı serin sulara. Ama neşesi yoktu pek. Durmadan suyu kokluyor, sonra da başını kaldırıp acı acı bakıyordu sahibine. "Ah, bir de içebilseydik şu suyu!" der gibiydi.

Çocuk sığ suda daha beş adım gitmemişti ki çığlığı basıverdi:

"Ay!"

Topallayarak çıktı sudan. Kurt, soran bakışlarla bakıyordu.

"Denizkestaneleri!" diye söylendi Andrea.

Birden bir fikir geldi aklına. Oturup topuğundaki dikenleri ayıkladıktan sonra eline sopasını aldı. Bir ucunda enlemesine bir yarık açarak, içine iki küçük dal parçası yerleştirdi. Böylece denizkestanesi yakalamak için çatal uçlu mükemmel bir silahı olmuştu. Tekrar suya girdi. Geri döndüğünde bir sürü denizkestanesi çıkarmıştı. Koskoca bir tepe halinde yığdı onları. Sonra da açıp, bıkıp usanıncaya dek içlerindeki sulu kısımları bir güzel içti.

Ne var ki bu susuzluğunu gidermeye yetmemişti. Ama en azından susuzluktan öleceği korkusundan kurtarmıştı onu. Atalar doğru söylemişti: "Misafir umduğunu değil, bulduğunu yiyordu."

Bakışlarıyla köpeği aradı, ona da birkaç deniz kestanesi açacaktı ama etrafta yoktu hayvan. Seslendi, cevap veren olmadı. Bağırarak tekrar seslendi:

"Kurt! Gel oğlum!"

Kumsaldaki kayalıkların arkasından kısa bir havlama sesi geldi. Ama Kurt görünürde yoktu.

Yerinden kalkıp o tarafa doğru yürüdü.

Kurt'u bulduğunda gözlerine inanamadı. Kurt yarısına kadar denize girmiş, kana kana deniz suyu içiyordu.

"Lık lık lık!"

Kocaman dili hızla ağzına girip çıkıyordu. Hayvan, Andrea'yı görünce kuyruğunu sallayarak selamladı onu. Ama suya iyice doymadan çıkmadı sudan.

Susayan köpeklerin çaresiz kalınca deniz suyu içebileceklerini doğrusu ne duymuş ne de bir yerde okumuştu. Tek bildiği çobanların ve sürü sahiplerinin sürüleri "tuzlansınlar" diye arada bir deniz kıyısına indirdikleriydi. Hayvanlar bunu deniz kıyısındaki taşları yalayarak yaparlardı.

Köpek susuzluğunu dindirmiş, yanına gelmişti, yalanıyordu.

"Dostum," dedi, "anlaşılan böyle idare edeceğiz!"

Yuvalarına döndüklerinde güneşin altın ışıltısı uzaktaki dağların ardında kaybolmak üzereydi. Meltem esmeye başlayınca, Andrea battaniyesine sarınarak mağaranın ağzındaki minik yabani zeytin ağacına yaslandı.

Şimdi gözünün önünde alabildiğine açık deniz uzanıyordu. Gecenin karanlığı sulara çöktüğündeyse dalgaların şarkısı Andrea'ya kadar ulaşmıştı.

Taşların arasında dolaşan böceklerin çıtırtısı bile duyuluyordu neredeyse. Doğa, canlıların hareketiyle titreşen mandolin telleriyle örülmüştü adeta. Milyarlarca yıldızın doldurduğu gök kubbe, elmas, yakut ve safirle bezenmiş lacivert bir kadife gibi sonsuza dek uzanıyordu.

Çok uzaktaki bir adada minik bir fener, düzenli aralıklarla kırmızı ışığını yakıp söndürüyordu.

Andrea içinde derin bir sızı hissetti. Pişmanlığın, yakınlarının sevgisinden yoksun kalmanın sızısıydı bu. Bu kadar sevdiği halde hangi akla hizmet edip de terk etmişti öyleyse onları?

"Anam... anam... anacığım!"

Umutsuzca, hüngür hüngür ağlıyordu şimdi. Avutacak kimsesi de yoktu üstelik.

Birdenbire birinin dokunduğunu hissederek korkuyla sıçradı. Kurt'tu bu, onu duymuş, üzüntüsünü hissetmiş, yattığı yerden kalkarak yanına gelmişti. Kocaman tüylü başını çocuğun kucağına yerleştirmeye çalışıyordu.

"Bak, ben varım... yalnız değilsin... yapma böyle..." der gibiydi.

Andrea sımsıkı sarıldı ona. Bu dost bedenin sıcaklığı, ılık nefesi, ellerini yalayan yumuşacık dili onu teselli etmeye yetmişti. Çok geçmeden birbirlerine sarılmış halde uykuya daldılar. Yapayalnız bir çocuk ve bir köpek... Üstlerine örtecek gökyüzünden başka bir şeyleri olmadan, doğanın kucağında bir başlarına, mışıl mışıl uyuyorlardı.

Yaşam Savaşı

Artık bir ölüm kalım savaşı başladığını ertesi sabah her ikisi de anlamıştı. Bu savaş şimdilik yemek ve su bulmakla sınırlıydı. Neyse ki Kurt yiyecekleri kurtarmıştı fırtınada, bu onları dört-beş gün idare ederdi. Ama ya su?

Andrea uyandığında fena halde susamış olduğunu fark etti. Bu susuzluk bütün gece sürmüş olmalıydı ki düşünde bir meyve bahçesinde, bir fıskıyeye doğru eğilmiş kana kana su içiyordu.

Kurt'la birlikte üzerine süttozu serptikleri ekmeği yediler. Andrea ekmeğin bir köşesini sonrası için ayırıp çantasına koyduktan sonra dolaşmaya çıktılar. Dünden beri onları kurtaracak herhangi bir tekne geçmemişti henüz. Ama öğlene doğru, çok uzaktan da olsa Selanik yönüne gitmekte olan bir vapur gördüler. Ama o kadar uzaktı ki! İlk gördüğünde yüreği

heyecanla atmaya başlamış, ama vapur uzaklaştığında bütün umutları suya düşmüştü yeniden. Deniz, ayna gibiydi. Öyle ki vapur geçip gittikten sonra bile makinelerin uğultusu Andrea'ya kadar geliyordu. Denizin acımasızca taşıdığı bu sesler, hüzünlü bir ayrılık duygusu veriyordu insana.

"Pat-pat! Pat-a-pat!"

Sudan yana şansları yoktu gene. Kupkuru hendeklerde henüz bir damla suya bile rastlamamışlardı. Tek bulabildikleri çalıların üzerindeki ekşimsi böğürtlenlerdi. Andrea susuzluğunu denizkestanesiyle gidermek istedi yine. Denize girip yığınla kestane çıkardı. Ama daha sonra tuzun susuzluğunu daha da artıracağını biliyordu. Bu yeni beslenme biçimine Kurt da alışmıştı. Kestanelerin içindeki yumurtalı kısımdan pek hoşlanmasa da, kimi zaman içinden diken çıksa da, Andrea onları kendisi için bir taşın üzerine boşaltır boşaltmaz bir çırpıda yutuveriyordu. O gün de yine yığınla denizkestanesi yediler. Sonra da kumsalda ağır ağır yürümeye başladılar. Kurt'un ardı sıra yürüyen Andrea oldukça dalgındı. Bu durum böyle daha uzun süre devam ederse ne yapacaklarını düşünüyordu. Hiç değilse yağmur yağsaydı. Bakışlarını göğe doğru kaldırdı. Bir yağsa öyle sevinecekti ki!

"Tanrım lütfen, bir damla yağmur!"

İçin için yalvarıyordu. Ama ne gezer?! Gökyüzü masmavi duruyordu karşısında, dileğine yanıt verecek tek bir bulut bile yoktu.

Durduklarında Kurt'un onu önceki gün geldikleri yere getirmiş olduğunu fark etti. Yüzmek için üzerindekileri çıkardı. Tam o sırada Kurt'un yarı yarıya suya dalıp aynı yerden su içmeye başladığını gördü. Kuşkulanmıştı bu kez.

"Yine mi deniz suyu içiyorsun Kurt? Tuzdan kuduracaksın artık."

Kurt dönüp baktı ona, sonra kaldığı yerden keyifle su içmeyi sürdürdü:

"Lık lık lık!" Aynı önceki gün bulunduğu noktadan içiyordu suyu.

Andrea dayanamayarak yanına gidip girdi suya. Eğilip bakınca, suyun dibinden fokur fokur kabarcıkların çıktığını gördü.

Avucuna biraz doldurup tadına baktı ve birden avaz avaz bağırmaya başladı.

"Su! Suu! Su bu Kurt! Gerçek su! Hey Kurt!"

Evet suydu. Gerçek, içme suyu. Tadı sanki biraz acımsıydı ama olsun, doya doya içilebilecek nitelikteydi. Eğilip doyana kadar, kana kana içti. Sonra sevinçle Kurt'u kucakladı, denizde bata çıka zıplayıp oynamaya başladılar. Önce testisini güzelce doldurdu. Sonra da sahilden bulduğu üç büyük taşı getirip yeri belli etmek için kaynağın olduğu yere koydu.

İlk heyecanı yatışınca "Aslan Yürek" kahvesinde ona böyle mucizelerden söz eden yaşlı denizcileri anımsadı. Kuzeyin bu ıssız adasında denizin içinden

fışkıran bu tatlı su kaynağı gerçekten de bir mucizeydi. Hayatını kurtarmıştı. Kurt'sa aynı şeyi ikinci kez yapmıştı.

Köpeği eğilip bir kez daha öptükten sonra ona çantasındaki ekmeğin tümünü verdi.

Büyük bir tehlikeyi daha savuşturduğunun farkındaydı.

Peki ya tekne?

Onu bu ıpıssız yerden, bu acımasız ölüm kalım savaşından kurtaracak bir tekneyi, hiç olmazsa Argo gibi bir sandalı ne zaman gönderecekti ona Tanrı? Aynı gün, bu kez Pire yönüne doğru seyreden büyük bir vapur daha gördü. Ama yine çok uzaktan geçiyordu, onu görmemişlerdi bile, ne onu ne de var gücüyle havada salladığı battaniyesini. Geceleyin uykusunda aynı vapurun tempolu motor sesini bir kez daha duydu, heyecanla ayağa fırladı. Uzakta, gecenin karanlığında bir vapurun geçtiğini gördü; salonlarından sızan ışıklar fener alayı gibi mutlulukla ışıldıyordu.

Gemideki yolculardan hiçbiri, burada, karanlığın içinde bir çocukla bir köpeğin olabileceğinden şüphelenmiyordu bile. Oysa onlar orada öylece durmuş, kurtarılmayı bekliyorlardı.

Bir kutu kibriti olsaydı hiç değilse, kocaman bir ateş yakıp dikkatlerini çeker, onlar da bir sandal yollarlardı belki.

Ertesi gün, gece boyunca düşündüğü kalıcı işareti oluşturmaya koyuldu. İki uzun dal kesti önce, bun-

ları kemeriyle sıkıca birbirine bağlayarak mağara girişinin üzerindeki kayaya bir direk gibi yerleştirdi. Çantasında sakladığı, Amiral'in hediyesi olan izci bayrağını da ucuna ekledi.

Keşke ateş yakabilseydi! Balık yakalamayı ve ateşte pişirmeyi denerdi. Sonra da kuru çalıları ve dikenleri toplayıp kayanın üzerine yığar, bir vapur ya da herhangi bir tekne gördüğünde hemen tutuştururdu ateşi.

Tutuşsunlar diye, bulduğu iki kuru odun parçasını uzun süre birbirine sürttü. Okuduğu kitaplardan, gördüğü filmlerden biliyordu. Yerliler de ateşi böyle yakıyorlardı. Ama ne fayda! Boşunaydı çabası. Oysa filmlerde ne de kolay oluyordu böyle şeyler!

Çantasındaki film kutusunu hatırladı birden. O eski, basit oyuncağı neredeyse bir yıldan beri çantasında saklıyordu. Çünkü her yıl yeni filmlerden yeni parçalar ekliyordu ona. Andrea hayli zengin bir koleksiyon edinmişti böylece. Çantasında arayıp buldu o küçük teneke kutuyu. Bir ucunda mercek, diğer ucunda da film koyma yeri vardı. Eline alıp baştan sona bir kez daha inceledi kutuyu. Sonra birdenbire aklına gelen fikirle yüreği gümbür gümbür atmaya başladı.

"Kurt!" diye bağırdı, "Artık ateş yakabileceğiz!"

Kutuyu çarçabuk söküp merceği yerinden çıkardı. Etraftan bir sürü çalı çırpı ve kuru ot topladı. Elinde-

ki merceği, güneş ışığını üzerine yansıtacak şekilde yığına doğru tuttu.

"Yaşasın!"

Kuru otlar çok geçmeden tütmeye başlamıştı bile. Andrea yavaş yavaş ve sabırla üfledi onları, çalılar çok geçmeden tutuşmuştu. Bu yeni buluş onu çılgınca sevindirdi.

İşte, yaktığı ateş gerçekti, çıtır çıtır yanıyordu. İnsanoğlunun bu en büyük buluşu hemen oracıktaydı. O basit oyuncağın günün birinde böyle bir işe yarayacağı kırk yıl düşünse aklına gelmezdi doğrusu.

Başarısını kutlamak için ateşi daha da büyüttü.

Alevlerin dalga dalga büyümesini, kuru dalları çatırdatarak yalayıp yutmasını, ateşi ilk bulan insanın hayranlığıyla izledi. Eserini gururla köpeğe göstererek:

"Kurt," dedi, "işte şimdi yemek pişirebiliriz. Ama pişirecek bir şeyimiz yok ki! Yine de... sıcak süt içebiliriz en azından."

Yarılanmış süttozu kutusuna su katarak ısıttı. İyi bir içecekti bu. Değerli merceğini büyük bir dikkatle çantasına koydu yeniden.

"İşte, şans diye ben buna derim Kurt!"

Balık Kapanı

Andrea ertesi gece de bir düş gördü; neden olduğu acının anacığını ne kadar üzdüğünün düşüydü bu. Denizin dibine doğru batıyordu durmadan. Boğulmuştu aslında, ama çevresinde olup biten her şeyi de anlayabiliyordu aynı zamanda. Minicik bir teneke parçası gibi, sağa sola yalpa vurarak, ağır ağır süzülüyordu dibe doğru. Aşağı doğru indikçe yanına yaklaşan yeşil çizgili, mavi gözlü, kırmızı balıklar ağızlarını açıp kapatarak onu kokluyor, sonra da uzaklaşıyorlardı. Dibe vardığında, kırlarda çimlere uzanır gibi uzanıvermişti yumuşacık yosunlara.

"Bitti artık," diye geçiriyordu aklından, "boğuldum. Boğuldum ve denizin dibindeyim..."

Serin yosunların üzerine uzanmak hiç de sanıldığı kadar kötü değildi doğrusu.

Derken bir ses duydu, tatlı ama acı dolu bir sesti

bu. Yukarıdan, suyun yüzeyinden geliyordu ses. Ağlıyordu şimdi de, inliyor, yakınıyordu.

"Ah oğlum, ah Andream, ah insafsız oğlum! Nasıl yaptın, nasıl kıydın anacığına? Bunca acıyı nasıl reva gördün bana?"

Bu tatlı ses bir yandan ağlayıp sızlanıyor, bir yandan da art arda sıraladığı sitemlerle yüreğini dağlıyordu. Doğrulup kalkmak, anacığının kucağına atılarak sesini duyurmak, "Ağlama anacığım, bak ben buradayım!" demek istiyordu.

Ama yapamıyordu.

Hareketsizliğini yenmek, sesine kavuşmak, kollarını, ayaklarını oynatabilmek için güçlü bir arzu duyuyor, çaresizce çırpınıyordu. Ama boşuna! Hareket edemiyordu bir türlü, denizin dibinde, yosunların üzerinde öylece hareketsizce yatıyor, sesini bile çıkaramıyordu. Umutsuzluk içinde:

"Boşuna... Hiçbir şey yapamıyorum... Hiçbir şey... Ben bir ölüyüm," diye düşünüyordu.

Uyandığında o kadar hafiflemişti ki o korkunç serüveni gerçekten de yaşadığını sandı. Gördüğü düş sırasında çırpınıp çabalamaktan helak olmuştu, yanaklarında gözyaşlarının ıslaklığı duruyordu hâlâ.

Dışarıda gün doğuyordu. Deniz, sabah meltemiyle tatlı tatlı ürperiyordu. Dalgaların yer yer tarazladığı, masmavi bir kadife gibiydi deniz. Ufukta güneş pembe bir gül gibi açıyor, uzak adacıklar tatlı tatlı

kızarıyordu. İçinde bulunduğu koşullar farklı olsaydı, bütün bu güzelliklerden ne büyük zevk alacağını düşündü. Oysa şimdi bunların hiçbiri onu avutmuyordu.

Günler birbiri ardı sıra geçip gidiyor, kimse onu kurtarmaya gelmiyordu. Gündüzleri verdiği işaretler, geceleyin yaktığı ateşler işe yaramamış, her şey boşa gitmişti. Vapurlar, gemiler, tekneler onu görmeden uzaktan geçip gidiyorlardı. Anlaşılan adanın çevresinde çok fazla sığlık alan vardı, tekneler o yüzden uzaktan geçiyor olmalıydılar. Ateşi görseler bile çobanların konakladığını sanıp üzerinde durmuyorlardı belki de.

Balıkçıların zaman zaman boru gibi kullandığı büyükçe bir salyangoz kabuğu buldu. Hemen ucuna bir delik açarak üfleyip öttürmeye çalıştı. Bununla, gecenin sessizliğinde oradan geçmekte olan şu teknenin dikkatini çekebilirdi belki de? Kumsalda yüksekçe bir kayanın üzerine çıktı ve var gücüyle üflemeye çalıştı. Üfledi, üfledi... Hafif bir sesin tıpkı bir siren gibi kayalarda yankılandığını duydu. Ama tekne oralı bile olmadı. İşte yine duyuramamıştı sesini. Tekne öylece geçip gitti, o ise üflemekten yorgun düşmüş, göğsü ve yanakları acı içinde, umutları kırılmış bir halde geri döndü.

Günlerden bir gün peksimetle çikolatanın da sonu geldi. Ama bu arada Andrea boş durmamış, kendince bir balık avlama yöntemi geliştirmişti.

Elbette, Argo'daki olta takımlarını kurtarabilmiş olsa çok daha iyi olurdu ama olsun... Olta dediğin nedir ki? Hiç! Bir lira karşılığında satın alınan bir şey. İnsanlarla birlikte olduktan sonra... İstediği her şeyi para verip satın alabilirdi insan. Giysi, kalem, kibrit, ekmek, et... ne olursa. Ama burada öyle miydi ya? Şimdi olsa neler vermezdi bir olta için? Bir sürü kaya balığı yakalayabilirdi onunla. Yalnız o mu? Denizin durgun olduğu zamanlarda sürüler halinde kumsala sokulan, gümüş karınlı kefalleri de yakalardı... Ah, neler vermezdi ki basit bir olta için! Paranın ne değeri vardı ki bir oltanın yanında! Merkez bankasını dolduran milyonlardan bile daha değerli bir şeydi şu anda. Olsun ama, oltası olmasa da, daha önce Petri'yle yaptıkları gibi pekâlâ bir balık tuzağı örebilirdi. Vakit kaybetmeden yabani zeytin ağaçlarının köklerinden çıkan genç sürgünleri topladı önce. Onları çakısıyla bir güzel yontup inceltti, sonra da hepsini bir demet halinde bağladı. Balık tuzağı dedikleri neydi ki? O kadar da müthiş bir yetenek gerektirmiyordu doğrusu. Yalnızca biraz dikkat ve özen yeterliydi. Bu da Andrea'da bol bol vardı nasılsa. İp yerine de yabani incir ağaçlarının kabuklarından çıkardığı lifleri kullandı. Evet, o kadar da kolay olmamış, epeyce uğraşmıştı, ama sonunda değmişti doğrusu. Artık onun da bir balık tuzağı vardı, üstelik de gayet sağlam ve olması gerektiği gibi yusyuvarlaktı.

Soyunup denize girdi. Önce bir sürü midye ve salyangoz topladı, sonra da hepsini bir güzel dövüp ezdi. Tuzağı alarak kollarının erebildiği derinliğe kadar uzanıp, dipteki kumun içine gömdü güzelce. İçine yemle birlikte, dalgalar çekip götürmesin diye birkaç iri taş yerleştirdi.

Bütün bu işler bittiğinde rahatlamış, mutlu olmuştu.

"Şimdi yüzmeye gidebiliriz," dedi Kurt'a, "yalnız öteki tarafa gidelim ki balıklar ürkmesin."

Kumsaldaki kayaların üzerinden bir zıplayışta öte tarafa atlayıverdi. Zaten adada, ilk ayak bastığı bu yerden başka bir kumsal yoktu. Arkasından Kurt da atladı suya.

Andrea hem yüzüyor hem de sandalının battığı gece bu kumsala sürüklenmekle ne kadar şanslı olduğunu düşünüyordu. Başka yere, kayalıkların olduğu yere gitmiş olsaydı, dalgalarla sipsivri kayalıklara çarpa çarpa çoktan işi bitmiş olurdu. Kurt bile kurtaramazdı onu.

Yeterince yüzdükten sonra sudan çıktılar. Güneşlenmek için birlikte bir kayanın üzerine uzandılar. Oldukça geniş bir kayaydı bu, üstelik güneşte ısınmış, yüzeyi sıcacık olmuştu. Andrea yüzükoyun yatıyordu kayanın üzerinde, başı su düzeyinde, aşağı doğru sarkan kolları suya değmek üzereydi. Gözleri dalmış, dipteki mavimsi yosunları seyrediyordu. Su,

o kadar berraktı ki yosunlar iki kulaçlık mesafedeymiş gibi görünüyordu. Güneş ışığı suyun içinde adeta eriyerek dibe kadar ulaşıyor, rengi maviye dönmüş kumun yüzeyinde altın iplikler halinde oynaşıyordu. Dipte her şey o kadar hızlı ve uyumlu bir biçimde hareket ediyordu ki uzun süre bakınca adeta sarhoş ediyordu insanı.

Sudaki ışık oyunlarına dalıp gitmiş olan Andrea, yattığı taşın altına doğru salınarak gidip gelen bir şey gördü birdenbire. Hemen kolunu uzatıp yakaladı. Kızıl çam kabuğundan yapılmış minicik bir gemi olduğunu görünce heyecanlandı. En fazla bir karıştı boyu; çakıyla, balıkçıl kuşların gagası gibi yontularak yapılmıştı. Sigara kâğıdından yapılmış yelkeni de vardı belli ki suda eriyip kaybolmuştu herhalde. Ama direği ortada, yuvasında sapasağlam duruyordu. Tekne yalnızca alabora olmuş, karinası yukarı dönmüştü.

Andrea denizin verdiği bu basit oyuncağa baktı bir süre, avucuna koyup sevdi. Üzerinde onu yapan elin izlerini taşıyordu. Kim bilir dünyanın hangi köşesinde, çocuğun biri çakısıyla oymuş ve açılsın diye denize bırakmıştı onu? Sanki dünyanın başka bir yerinden birileri selam yollamıştı ona. Ya da bir hatıra, bir armağan... Yoksa talihinin döndüğünü mü haber veriyordu bu minicik şey? Onu tekrar denize atmaya kıyamadı.

Dönüşte yanına aldı, küçücük mağarasını süsleyen diğer değerli eşyaların arasına koyacaktı onu da.

Etrafta incir, böğürtlen ya da tatlı kökler bulmak umuduyla bir süre dolaştı. Üç-dört saat sonra da balık tuzağına bakmaya gitti.

Bu daha ilk seferi olduğundan pek bir şey çıkacağını ummuyordu Andrea. Suya girdi yavaşça, ama daha yakınına bile gitmeden fark etti sepetin ağzına dek balıkla dolu olduğunu. O kadar sevinmişti ki... Kefallar bütün açgözlülükleriyle saldırmış ve sepeti hıncahınç doldurmuşlardı.

Andrea sevinçten olduğu yerde zıp zıp zıplamaya başladı. Kurt da ona katılmakta gecikmedi. Andrea'dan çok daha yükseğe zıplıyor, ona eşlik ederek var gücüyle havlıyordu.

"Kurt! Dememiş miydim bugün karnımızı bir güzel doyuracağız diye?"

"Hav! Hav!" Evet, tabii, diyordu Kurt.

Durmadan zıplıyordu.

Andrea balık sepetini dikkatle çekip sudan çıkardı. Peki bunları nasıl pişirecekti şimdi? Şaşkınlıkla başını kaşıdı. Kurt'a:

"Atasözünün dediğine geldik gelmesine," dedi, "'Derinde balık, ateşte tava gerekir.' Balığımız var, ateş de yakabiliriz... Ama ya tava?"

"Hav! Hav!" diye yanıtladı Kurt onu. "Üzülme Andrea," diyordu, "ben çiğ de yerim onları."

Andrea hemen merceğiyle büyükçe bir ateş yakarak, közlensin diye üzerini kalın odun parçaları ve

ağaç kökleriyle doldurdu. Balıkları bir güzel temizleyip kaya kovuklarında biriken tuzla tuzladı. Sonra da yabani incir dallarından yaptığı ızgarayla közlenen korların üzerine yerleştirdi.

Kurt bütün bunları büyük bir merakla izliyordu. Kim bilir, çok acıkmıştı belki de.

"Ha, anladım," dedi Andrea, "sen bunların yumurtadan çıktıkları andan itibaren, onca zaman tuzlu suda yaşadıktan sonra dışarı çıkınca nasıl oluyor da tuzsuz kaldıklarını merak ediyorsun... Doğrusu ben de bilmiyorum bunun nasıl olduğunu ama öyle işte!"

"Hav!"

"Haklısın Kurt! Aynen öyle!.. Tabii, bu onlar için pek iyi bir durum sayılmaz. Ama beni şaşırtan asıl başka bir şey daha var. Sen de bilmek istersin belki."

"Hav!"

"Ne mi? Bak şimdi! Şu deniz günlerdir hamam suyu gibi sıcak. Hele öğleyin girdiğinde kaynıyor neredeyse. Kısacası kendime sorup duruyorum: İçinde bunca balık varken ve bu kadar ısınmışken, nasıl oluyor da çorbaya dönüşmüyor acaba? Ne garip değil mi?"

Bu arada ızgarada pişirdikleri balıkları afiyetle silip süpürmüşlerdi. Andrea şimdi keyifle, kılçıklardan hiç mi hiç hoşlanmayan Kurt'un balıkları büyük bir dikkatle yemeye çalışmasını izliyordu.

"Zavallıcık, anlıyorum seni," dedi, "bol ilikli,

kocaman bir öküz kemiğini tercih ederdin elbette. Bunlar aslında kedilerin sevdiği şeyler. Ama haline şükret, benimle birlikte burada ot yemek zorunda kalmadın en azından. Bu da bir şey."

Ev Düzeni

Günler günleri kovalamış, ama beklenen kurtarıcı ufukta görünmemişti hâlâ. Andrea da çaresiz, adadaki yaşam koşullarını düzenleyip iyileştirmeye koyuldu.

Her şeyden önce bir su deposuna gereksinimi vardı. Kaya parçasının mağaranın ağzını kapadığı yerde büyükçe bir çukur vardı. Önce içindeki toprağı ve tuzu güzelce temizleyip çukuru iyice derinleştirdi. Sonra da içini kaynaktan taşıdığı suyla doldurdu. Üzerini de, kamışları birbirine bağlayarak yaptığı kapakla örttü. Böylece su hem serin kalacak hem de böceklerden ve tozdan korunmuş olacaktı.

Mağaranın dip tarafında kendine sağlam bir ranza yaptı. Duvarında da iki oyuk açtı; birine yiyeceklerini, ötekine de torbasını ve giysilerini koyacaktı. Sıcakta altına uzanıp serinlemek için de, mis gibi kokan ardıç ağacının dallarından bir gölgelik yapıp girişe yerleştirdi.

Günlerden bir gün köpeğiyle birlikte yüzmek için kumsala giderken, o yönden gelen tuhaf sesler duydular. O sırada koyun sağ tarafındaki kayalıkların hemen arkasındaydılar. Durup seslere kulak kabarttılar. Tuhaf gürültü devam etmekteydi. Kuru su kabaklarının birbirine sürtünürken çıkardığı sese benziyordu.

Kurt da bir koku alıyordu belli ki kulaklarını kokunun geldiği yöne doğru dikmiş, saldırmaya hazır bekliyordu. Andrea onu boynundan tutarak, sessizce oturmasını işaret etti. Sahibini anlayan köpek sakinleşti, sessizce oturup Andrea'nın vereceği buyruğu beklemeye başladı. O sırada pabuçlarını çıkaran Andrea, kayaların arasına gizlenerek sessizce o tarafa yürümeye başladı. Kumsalın başladığı yere gelince durdu. Kendisini gizleyen taşın arkasından başını yavaşça çıkarıp baktı.

Kumsalda, güneşin altında birbiriyle oynaşan irice iki kaplumbağa vardı; gövdeleri birbirine çarptıkça kabukları gürültüyle takırdıyordu. Tak-tak-tak-tak! Çarpışıyorlar, ayrılıyorlar, sonra gene saldırdıklarında kabukları takırdamaya başlıyordu. Çok eğlendikleri belliydi.

Andrea, ani bir hareketle bulunduğu yerden fırladı; kaçıp suya dalmalarına fırsat vermeden kabuklarından tutup sırtüstü çeviriverdi hayvancağızları.

Zavallıcıklar çok fena korkmuş, başlarını ve ayaklarını kabuklarının içine çekivermişlerdi. Çok ürkmüşlerdi, hiç kıpırdamadan bekliyorlardı.

Oğlanın hemen arkasından atlayan Kurt, hayatında ilk kez gördüğü bu ilginç avın etrafında sevinçle dönmeye, zıplamaya başladı. Kaplumbağaları ilgiyle kokluyor, havlıyor, soran gözlerle Andrea'ya bakıyordu.

"Gördün mü bak!" dedi Andrea köpeğin sevinç gösterilerine kahkahayla gülerek, "Millet kumsala gezmeye çıkıyor ama evini de sırtında taşıyor. Sense yarım yamalak yapmışsın işini, yalnızca kürkünü almışsın yanına. Yaz-kış onu giyiyorsun, hatta yıkanırken bile çıkardığın yok. Ama bak bu kokonalara!.. Gördün mü? Nereye gitseler evleri de yanlarında. Rahatsız eden oldu mu hemen çekilip kapanıveriyorlar içine. Sen de işin yoksa dışarıda bekle dur!"

"Hav! Hav!"

Kurt hiç kıpırdamadan duran kabukların yanında sabırsızca havlıyordu.

"İstediğin kadar bağır, sana kapılarını açmazlar," dedi Andrea. "Hakları da yok değil hani! Gücendiler tabii. Kabalık ettik. Anlaşmak istiyorsak terbiyeli beyler gibi kibarlıkla bir kez daha denememiz gerek."

Daha büyük olanına ciddi bir tavırla yaklaşarak kapı çalar gibi elinin tersiyle hayvanın kabuğunu tıklattı.

"Tak-tak! Evde misiniz?.. Söyleyeceklerimiz var da! Rica etsek, pencereye çıkabilir misiniz acaba?"

Bayan kaplumbağa kendi havasındaydı, aldırdığı yoktu besbelli. Pencereye çıkmaya bile yanaşmamıştı. Andrea umutsuzca ellerini iki yana açtı.

Hareketlerini dikkatle izleyen Kurt'a dönerek,

"Yazık," dedi, "çok yazık Kurt! Oysa yalnızca kabuklarını bize bırakmalarını isteyecektim onlardan. Çünkü yemek pişirmek, paylaştırmak için kap kacağa ihtiyacımız var. Üzgünüm ama, beni zor kullanmak zorunda bırakıyorlar ne yazık ki..."

Sonra işi çarçabuk halletti. Sonunda çakısıyla çukur kabukları sıyırdı, içlerini uzun süre kumla ovarak temizledi. Kurt'sa çıkan etleri büyük bir iştahla yedi. Zavallıcığın karnı günlerden beri ilk kez böyle tıka basa doyuyordu.

Andrea hemen o gün, tuzakla yakaladığı iki balıkla yeni tenceresinde nefis bir çorba kaynattı. Kaşığıysa başka güzeldi. Çakısıyla kesip yonttuğu minik bir zeytin dalına, içi sedefli bir midye kabuğunu ustalıkla geçirerek yapmıştı onu da.

Başka bir gün aynı yöntemle tabak da yapmıştı.

Zamanının çoğunu Kurt'la birlikte yüzerek geçiriyor; suya dalıp uzun süre yüzeye çıkmayarak korkutuyordu onu. Yüksek kayalıklardan her atlayışında uzun süre dipte kalıyor, tekrar su yüzüne çıkana dek Kurt çılgıncasına çırpınıyor, durmadan havlıyordu. Zeki bakışlarında, tıpkı geçen seferki gibi, vakti geldiğinde fırlayarak, dişleriyle çocuğu ensesinden yakalamaya hazır olduğunun izleri okunuyordu.

Andrea'ysa, dalgalar arasında sudan her çıktığında, kendisini sevinç gösterileriyle karşılayan Kurt'a şöyle sesleniyordu:

"Zavallı Kurt! Biliyor musun, inatçı keçinin birisin sen! Üstelik de bir kelebek kadar aptalsın. Bunca yıldır birlikte yüzüyoruz, hâlâ öğrenemedin dalmayı... Yuh sana! Ama dur bak, şimdi dibe kadar dalıp bir de kanıt getireceğim sana."

Her daldığında mutlaka bir avuç kum ya da bir parça yosun çıkarırdı dipten. Yine daldı, ama bu kez çıkardığı ne kumdu ne de yosun.

Bu kez gözleri açık halde dibe inerken tam önünde kırmızı renkli bir şey gördü. Denizin dibinde açmış olağanüstü bir çiçeğe benziyordu. İç kısmı gümüşten, dışı altından yapılmış bir çift kanattan oluşmuş gibiydi. Su dalgalanınca açık duran kanatlar derhal kapanıverdiler. Andrea bunun ne olduğunu o vakit anladı. Çok iyi bildiği "pina"ydı bu. İki eliyle birden kavrayıp söktü onu ve sevinçle yukarı fırladı.

Sedefe benzeyen bu olağanüstü güzellikteki şeyi dışarıya, kuma taşıdı. Kurt bu yeni geleni merakla koklamaya başladı. Bu da neydi böyle? Kaplumbağa değildi bu seferki. Hele sığır budu hiç değildi.

"Pina" adı verilen bu kocaman midye, güneşte her yerinin sımsıcak ısındığını hissetmişti. Doğrusu hiç de alışık olmadığı türden bir sıcaklıktı bu. Şöyle biraz çevresine bakmak için kabuğunu bir parça araladı. Onun bu hareketini fark eden Kurt, daha yakından incelemek için yüzünü biraz daha yaklaştırdı. Tam o sırada "pina" korkuyla kanatlarını "pat" diye

kapatınca olanlar oldu; Kurt'un çenesindeki tüylerden bir bölümü iki kanadın arasına kısılıverdi.

Köpek dehşetle geri fırladı, canı o kadar çok acımıştı ki neredeyse ağlamak üzereydi. Bir süre sonra kendine geldi, ancak ondan sonra oturup uslu uslu seyretmeye koyuldu.

Andrea çoktandır böyle gülmemişti.

"Oh olsun sana," dedi, "bilir bilmez her yere burnunu sokar mısın? Bu kadar sıradan biri olmasan bilirdin pinanın ne denli soylu bir yaratık olduğunu. Minicik sedef sarayında oturan bir kraliçe de diyebiliriz ona. E, serde soyluluk varsa, kim geliyor kim çıkıyor diye ilgilenen bir de kapıcı olmalı elbette. İşte şu gördüğün pinanın kapıcısı da bir yengeçtir. Dört gözlüdür, hepsi de dikkatle kapıyı gözler. Demin yaklaştığında senin yüzünü gören de oydu. Yabancı olduğunu görünce kapatıverdi kapıyı suratına. Kim ne derse desin, ekmeğini hakkıyla kazanan, namuslu bir kapıcıymış belli ki. İşte buyurun bakalım!"

Pina yine hafifçe aralamıştı kanatlarını. Bu anı bekleyen Andrea, hemen çakısını aralıktan içeri daldırıp ikiye bölüverdi kabuğu. Aradığı yengeç içerdeydi. Ufacık, yumuşacık bir yengeçti bu; kabuğu, balmumundan yapılmış gibi saydamdı. Ama ölmüştü çoktan. Çakı içeri girdiğinde ne yazık ki onu da kesmişti.

Çocuk avucunda tuttuğu yengece bakarken üzgündü; görevini yaparken ölmüştü zavallıcık. Çakının

parçaladığı incecik ayaklarına, yaralanmış gövdesine baktı hüzünle.

"Bak," dedi Kurt'a, "küçük bir deniz böceği. Onu ne tanıyan vardı ne de işini nasıl yaptığını soran. Buna rağmen bırakıp kaçmadı, pinayı aldatmadı. Üstelik bu soylu davranışını ne bir kimse yazacak ne de kimsenin bundan haberi olacak. Bu minicik yaratığın bu kadar büyük bir yürek taşıdığını kimse bilmeyecek."

Yengeçle ilgili bu öğretici cenaze merasiminin ardından, dar ve uzun kanatların arasındaki leziz yiyeceği dikkatle çıkardı Andrea. Güneşte rengârenk parıldayan kabukları havada sallayarak Kurt'a gösterdi.

"Bak Kurt," dedi, "bugün harika iki tabağımız daha oldu. Doğrusu deniz olağanüstü bir armağan sundu bize; hem de içi yiyecekle dolu olarak!"

Bayraklı Vapur

Mağara kapısının tam karşısında, güney yönünde küçük bir ada daha vardı. Güneşin iyiden iyiye yükseldiği saatlerde, özellikle de ikindi vakti ufukta daha da belirginleşiyordu. Çıplaktı, belli ki tek bir bitkinin yetişmediği kıraç ve kayalık bir yerdi. Kuzeydeki ıssız adalar yığınının arasına atılmış, sıradan bir taş gibiydi aslında. Ama gece oldu mu, Andrea için bambaşka bir anlam kazanıyordu.

Çünkü adanın bir feneri, fenerin de düzgün aralıklarla göz kırpan kırmızı bir ışığı vardı. Ege denizinde yol aldıkları sırada bazı geceler, buna benzer birkaç fener görmüşlerdi. Biri gözden kaybolur kaybolmaz hemen bir başkası çıkıyordu yollarına. Başka türlü bir ışığı, bambaşka bir göz kırpışları vardı. Kıyılar bunlarla doluydu. Genellikle koylarda, kayaların üzerinde oluyorlar, teknelere yol gösteriyorlardı. Bu-

lutlu, sisli, karanlık ve uzun kış gecelerinde kaptanların tek avuntusu, yoldaşıydılar.

İşte, karşı adadaki de Andrea'nın tek avuntusu ve umut kaynağı olmuştu. Kimi zaman gün boyu yiyecek aramaktan ya da kendisini kurtaracak tekneyi kaçırmamak için ufku gözlemekten yorulduğunda, gece çökünce mağarasının önüne oturup fenerin yanıp sönen ışığına bakarak hayaller kuruyordu. Orada yaşayan bir-iki kişi vardı mutlaka. Gece karanlığında gözlerini fenerin ışığına dikip o insanları düşlemeye çalışıyordu: Yaz-kış demeden, bir başlarına, oradaki kayanın üzerinde yaşıyorlardı. Elbette oraya terk edilmiş değildiler; on beş günde ya da ayda bir insanlar için üretilen bütün o güzel yiyecekleri onlara götüren, depolarına mis gibi içme suyu dolduran bir gemi uğruyordu herhalde. Ama ne olursa olsun yalnızlık zordu yine de. İnsanoğluna göre değildi, doğasına aykırıydı. Günlerdir Andrea'nın zihnini meşgul eden bir düşünce daha vardı: özgürlük. Evet, özgür olmak istiyordu Andrea. Tek düşü buydu. Ona hükmeden kimse olmadan dilediği her şeyi yapabilmek istiyordu. Şimdiki gibi... Burada sınırsız bir özgürlüğe sahipti. Ne ailesi, ne toplum, ne yargıç, ne de jandarma vardı. Aklına geleni kimseye sormadan yapabiliyordu. Ama mesele şu ki aslında bir şey yapamıyordu çünkü yapacak bir şey yoktu. O yüzden sahip olduğu bu sınırsız özgürlük, bir pranga mahkûmunun zinciri

gibi ayağına dolanır hale gelmişti... Bu ağır ve katlanılmaz özgürlükten tek beklentisi, kendisini kurtaracak geminin bir an önce gelmesiydi. Onu alsın, insanların yanına götürsün istiyordu; insanlarla bir arada olmayı, yasaların koyduğu kurallarla, toplumun getirdiği kısıtlamalarla yaşamayı özlemişti.

Karşı adada yanıp sönen bu ışık ona bir insanın göz kırpması gibi geliyordu; yalnız olmadığını, orada kardeşlerinin bulunduğunu, umudunu yitirmemesi gerektiğini söylüyordu adeta. Gün gelecek onu bu sıkıntılı durumdan kurtaracaklardı.

Kendi kendine ahlayıp ofluyordu Andrea:

"İyi de ne zaman?" diyordu, "Hani ne zaman?"

Bir gece mors işaretleriyle fener bekçisinin dikkatini çekmeyi denedi. İki odun parçasını uçları kor gibi kızarana dek iyice yaktı. Sonra da bunlarla karşı tarafa işaretler göndermeye çalıştı:

"İmdat! Kurtarın beni!"

Ama karşı taraftan hiç yanıt gelmedi. O yüksek kayada kimsenin bulunmadığına hükmetti sonra da. Belki otomatik olarak, kendi kendine yanıp sönen bir fenerdi gördüğü.

Kimi geceler mors işaretleriyle uzaktan geçen vapurlara mesaj yollamayı denedi. Ama boşuna! Bu da hiçbir işe yaramadı. O koskoca gemiler ışıl ışıl parlayarak geçip gidiyorlardı. Uzaklaştıktan epey sonra, artık makinelerin sesi duyulmaz, ışıkları görülmez

olduktan çok sonra bile, dalgası vuruyordu kıyıdaki kayalıklara. O vakit tüm adayı garip, hüzünlü bir hışırtı sarıyordu. Ama bir süre sonra yavaş yavaş o da sönüyor, umutsuzluk ve yalnızlık Andrea'nın ruhuna bir mezar sessizliği gibi çöküyordu yeniden.

Ah ne olurdu sanki, bari bir haber yollayabilseydi yakınlarına!..

İçinde bulunduğu zor durum, post avcısı olma hayallerini öylesine unutturmuştu ki Andrea sürekli ailesine neden olduğu acıyı düşünüp kederlenmekten başka bir şey yapamaz hale gelmişti. Kaybolduğunu anlayınca bir tekne yollayıp neden aratmamışlardı onu sanki?

Geçerli bir açıklaması olmalıydı bunun.

Kendi kendine, belki de denizin Argo'yu Ege'nin öteki tarafına attığını ve bunun da aramaya çıkanları ters tarafa yönlendirmiş olabileceğini düşünüyordu. Kim bilir belki de tekneyi bulmuş ve boğulduğunu sanmışlardı.

Sonunda bir gün beklenen mucize gerçekleşti. Bu olay karşısında nasıl da heyecanlanmıştı zavallıcık!

İkindi vaktiydi. Andrea, deniz o gün dalgalı olduğundan balık avlayamamıştı. Onun yerine kayalıklarda martı yumurtası aramaya çıkmıştı. Her seferinde eli dolu döner, birkaç tane olsun bulurdu mutlaka. Bu, sofralarının en pahalı ve seçkin yemeğiydi. O sırada birdenbire sağ taraftan bir motor sesi duyul-

du. Hemen dönüp baktı Andrea. Ama o da ne? Bir sürü bayrakla süslenmiş küçük bir vapur süratle, adanın beş-altı yüz metre uzağından geçmekteydi. Güvertesinde renk renk giyinmiş, kadınlı erkekli bir kalabalık vardı. Andrea heyecandan sapsarı kesilmişti.

Kollarını kaldırıp çılgınca sallamaya başladı. Bir yandan da var gücüyle bağırıyordu:

"Durun! Heey! Durun!"

Kurt da katılmıştı ona, havlayıp duruyordu.

Yolcular sesini duymuyordu ama onu görüyorlardı kuşkusuz. Evet, mutlaka görüyorlardı. Telaşla gömleğini çıkarıp sallamaya başladı. İşaretine karşılık verdiklerini görünce sevincinden uçacaktı neredeyse.

Vapurdakiler mendillerini, şapkalarını, ellerinde ne varsa sallıyorlardı. Heyecandan bayılmak üzereydi. Tüm gücüyle bağırıyordu:

"Durun!"

Aşağıya, kumsala doğru koştu; üzerindeki giysileri çıkarıp suya atladı. Hemen arkasından Kurt da girdi suya. Vapura doğru yüzüyorlardı. Arada bir durup kolunu sallayarak bağırıyordu:

"Heey! Durun! Beni de alın!"

Vapurdakilerse mendil ve eşarp sallamaktan başka bir şey yapmıyor, hiçbir şey anlamadan neşeyle selam vermeye devam ediyorlardı. Bayraklarla süslü vapurun geçişini izleyen bir çoban sanmışlardı onu.

Böylece, o rengârenk, güzelim vapur neşe ve mutluluk kahkahaları içinde geçip gitti. Ardından bakakaldı Andrea; bir süre sonra, bacasından çıkan koyu renkli duman da görünmez oldu.

Dalgalara karşı yüzmekten bitkin düşmüştü; bir yandan karaya çıkmaya çalışıyor, bir yandan da umutsuzca kara talihine söyleniyordu zavallıcık.

Denizden çıkar çıkmaz kendini yüzükoyun kumlara atıp hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

Bir Anne

Adanın kuzey kıyıları oldukça kıraç ve sarptı. Yalçın kayalar sipsivri uçlarıyla denizin içine doğru uzanıyor, derin oyuklarında hırçın dalgalar uğulduyordu. Kayalıkların yüksek kesimleri, renkleri beyazdan griye doğru değişen çok sayıda martıya ev sahipliği yapıyordu. Martılar kayalıklarda telaşla sağa sola uçuşuyor, dalgalarla oynaşıyor, keskin çığlıklar atıyordu. Kimileri de suya dalıp ustaca avını yakalıyor, sonra da suyun yüzeyinde oturarak dinleniyordu.

Günlerden bir gün, martı yumurtası ararken Andrea'nın yolu bu tehlikeli kayalıklara düştü. Kayadan kayaya, kovuktan kovuğa atlayarak ilerliyordu ve sonunda bir kovuk buldu, içine girip oturdu. Ayakları aşağıya sarkıyordu, neredeyse suya değecekti. Kovuğun serin ve ıslak gölgesi çok hoşuna gitmişti.

Kurt'sa iri kıyım cüssesiyle bu zor hareketleri pek

beceremediğinden, onu da yanına alması için Andrea'nın arkasından yalvarırcasına havlıyordu. Ama dostunun hiç oralı olmadığını görünce, bir patika bulma ümidiyle kayaların arkasına dolandı.

Kurt ötede beride dolanırken, bir anda kendini, kayaların arasında otlamakta olan bir yabankeçisi sürüsünün içinde buluverdi. Çılgıncasına havlayarak saldırdı sürüye, aralarında amansız bir mücadele başladı. Zavallı keçiler fena halde ürkmüş, korkuyla sağa sola kaçışıyorlardı. Sürüde yeni doğmuş yavrular da vardı. Bağrışmaları ve havlama sesini öteki taraftan duyan Andrea, yavrulardan birinin yuvarlanarak aşağı, denize uçtuğunu gördü.

Hemen suya atladı ve yetişip yavruyu kurtardı. Yavru kumda o kadar titriyordu ki bir türlü ayaklarının üzerine dikilip kalkamadı. Andrea ancak o zaman fark etti ki yavrunun sağ ön ayağı, dizinin biraz yukarısından kırılmıştı. Tüyleri koyu kızıl, pek güzel bir hayvandı. Minik ayaklarının dördü de simsiyahtı, kadife gibi parlıyorlardı. İncecik, zarif hatlarıyla daha çok bir ceylana benziyordu. Andrea tarifsiz bir hayranlıkla seyrediyordu onu. Hayvancağızı okşuyor, sevimli burnuna öpücükler konduruyor, ama bütün bunlar acısını dindirmeye yetmiyordu. Çok acı çektiği belliydi zavallının.

Bunun üzerine Andrea, çakısıyla dallardan dörtbeş parmak boyunda çubuklar kesti. Onları yontarak

bir güzel düzeltti. Sonra da hayvanın kırık ayağını bu çubukların arasına yerleştirip sıkıca bağladı. Bir keçinin kırık ayağının nasıl sarılacağını daha önce kendi adasında gördüğünden, bu işin nasıl yapılacağını iyi biliyordu.

Bağlama işlemi bitince yavruyu kucağına alarak mağaraya götürdü. Uzansın diye yumuşacık otlardan ve yapraklardan bir yatak hazırladı ona. Uykusunda silkinip çıkarmasın diye, sargının ipini gövdesinden geçirip bağlayarak bir güzel sağlamlaştırdı.

Kurt bütün bunları büyük bir dikkatle izliyordu.

Andrea sertçe çıkıştı ona:

"Beğendin mi yaptığını? O vahşi havlamalarınla neredeyse öldürecektin zavallıyı. Söyle bakalım, şimdi ona ne yedireceğiz? Bir kutu sütümüz olsaydı keşke. Bu yavrucak henüz ottan anlamaz ki!"

Gerçekten de gidip topladığı o taptaze sürgünlere hayvan boş gözlerle bakmakla yetinmiş, ağzını bile açmamıştı.

"Ne olacak şimdi?"

Andrea kara kara düşünüyordu.

Kaplumbağa kabuğundan soğuk balık çorbası, martı yumurtası vermek istedi ama boşuna, hayvancağız hiçbirini yemek istemiyordu. O da çaresiz önüne biraz suyla birkaç tatlı kök bıraktı; yalnız kalınca kendi kendine yiyeceğini umuyordu.

Sonra da torbasını omzuna atıp deniz ürünleri bulmak için kumsala indi.

Midye çıkarmaya çalışırken ayağının altında kaygan bir şey hissetti, o sırada baldırını da yumuşak ve yapışkan bir şey sarmalamıştı. Birden korkan Andrea çığlığı basıverdi. Ama bunun vantuzlarıyla derisine yapışan bir ahtapot olduğunu görünce korkusunun ne kadar yersiz olduğunu anladı. Bu, sevindirici bir rastlantıydı. Ahtapotu alıp sahile çıkardı, uzun süre ovdu, sonra da taşlara vurarak iyice yumuşattı. Önce ateşte pişirmeyi düşündü ama sonra vazgeçti.

Eğer güneşte kurutmayı becerebilirse ahtapot uzun süre bozulmadan dayanırdı. Günün birinde bir fırtına patlar da uzun süre balık avlayamayacak olursa karnını onunla doyurabilir, böylece aç kalmazdı. Sonra ahtapotu bir çubuğa geçirdi, bir yere asıp güneşte kurutmak için çubuğun üzerinde bir de delik açtı.

Denizkestaneleri, balık, midye ve kaynatılmış salyangozdan oluşan yemek epeyce doyurucuydu. Andrea bunları bulabilmek için suda bata çıka oldukça uğraşmış, ama sonunda değmişti.

Tekrar yuvalarına dönmek için yola koyulduklarında hava kararmaya yüz tutmuştu. Andrea yaralı hayvan için yol boyunca çeşitli otlar, yapraklar ve tatlı kökler topladı.

Keçi yavrusunun açlığa dayanamayıp sonunda bir şeyler yiyeceğini umuyordu.

Mağaraya yaklaşmışlardı, ama elli adım kala Kurt

birden huzursuzlandı; bir av köpeği gibi etraftaki kuru otları ve taşları koklamaya başladı. Kokluyor, kokluyor, başını havaya dikip uzaklaşıyor, sonra tekrar Andrea'ya dönüp kesik kesik havlıyordu. Andrea'ysa merakla izliyordu onu. Olağandışı bir hali vardı köpeğin. Andrea boynundan tutup sakinleştirmeye çalışırken, havlamasını önlemek için, "Suss!" diye seslendi. Hemen anladı köpek. O sırada Andrea mağaraya ön taraftan giden yolu bırakıp arkadan dolaşmak için uzaklaştı. Mağaraya ulaştıklarında oradaki bodur ardıç ağacının arkasına gizlendiler. Çocukcağız yuvasında neler olup bittiğini anlamak için önce dikkat kesilip dinlemeye başladı.

Cılız bir ses duydu önce:

"Mee!"

Daha güçlü bir başka ses karşılık veriyordu, ama o da ne? O ses de mağaranın içinden geliyordu. Ne olduğunu görmek için yerlerinden kıpırdamadan beklemeye başladılar. Derken bir gürültü duydular, hemen ardından da mağaradan irice ve oldukça güçlü bir hayvanın çıktığını gördüler. Andrea, hayvanın iri memelerinden yavrunun annesi olduğunu anladı. Kurt'un saldırmak üzere olduğunu hissedince sıkıca tuttu boynundan. Yabankeçisi Andrea'nın şaşkın bakışları altında telaşsızca havayı koklaya koklaya uzaklaşmaya başladı. Sanki havada bir tehdit kokusu almış gibi dura dura gidiyordu. Birkaç adım atıp du-

ruyor, arkasına dönüp mahzun gözlerle tekrar mağaraya, meleme sesinin geldiği yere bakıyordu. Derken kayaların arkasında gözden kayboldu.

Andrea bu sahne karşısında duygulanmıştı. Kurt'un başını okşayarak:

"Anası bu!" dedi, "Anası olmalı. Buraya gelmek için her tehlikeyi göze aldığına göre..."

Tüm canlılığıyla kendi anasının yüzü geldi gözlerinin önüne... Acıyla bakan gözleri... Derin bir acıyla... Ama onu duymuyor, uzaktan onu ne kadar özlediğini, yüreğinin ta derinliklerinden onunla konuştuğunu bilmiyordu.

Yavru keçi bağladıkları yerdeydi. Yumuşacık karnını okşadı Andrea. Hafifçe şişkindi.

"Aferin sana," dedi, "ama merak etme, bizden zarar gelmez sana. Ne benden ne de arkadaşımdan."

Kurt'sa bu sözleri doğrulamak istercesine yavrunun önünde eğiliyor, burnunu sürtüyordu. Ama Andrea tutup dışarı çıkardı köpeği; çünkü her yaklaşmasında yavru keçi ürküyor, korkuyla geri çekiliyordu.

Korkusunu geçirip sakinleştirmek için uzun uzun okşadı hayvanı. Sıcacıktı. Küçücük yüzünü öptü sevgiyle. Anasını da yakalamalıydı. O gece saatlerce nasıl yakalayacağını planladı. Becerebilirse hem hasta yavruya hem de kendilerine arkadaş olurdu.

Sabahleyin erkenden kalkıp işe koyuldu.

Bir yandan da düşünüyordu:

"Anne keçi bir kez cesaret edip yavrusunu görmeye gelmişse, yüreği ayrı kalmaya elvermeyecek ve tekrar gelecekti. Yapması gereken, bir yolunu bulup yeniden dışarı çıkmasını engellemeliydi."

Böylece işe koyuldu. Önce dört kalın dal parçası bulup onları bir çerçeve gibi bağlayarak birleştirdi. Ortasına taze dallarla ve yabani zeytin ağacından kestiği sürgünlerle bir kafes ördü. Büyüklüğü tam mağaranın kapısını örtecek kadardı. Hem yuvasına kapı hem de keçiye tuzak olacak eserini bitirmek için öğleye dek durmaksızın çalıştı. Onu mağara girişinin üstüne yerleştirecek, kapak yukarıdan aşağıya doğru düşünce bir tuzak gibi mağaranın kapısını kapatacaktı.

Önce deneyip düzeneğin iyi işleyip işlemediğine baktı. Sonuç başarılıydı. İncir ağacı kabuğunun lifleriyle ördüğü ipi kafesin alt kısmına bağladı. Sonra Kurt'u da yanına alarak mağaranın uzağında bir yere bağladı. Kendisi de ötedeki bodur ağaçların arasına yüzükoyun yattı; kestiği dallarla üzerini iyice örtüp gizlendi. Ucunu kafese bağladığı ip elindeydi.

Gizlendiği yerde öğlene dek bekledi. Akşama doğru anne keçiden ümidini kesmiş, sabırsızlanmaya başlamıştı. Hareketsizlikten her yanı uyuşmakla kalmamış, üzerinde gezinen karıncalardan da fena halde rahatsız olmaya başlamıştı. Tam olduğu yerde sırtüstü dönmeye hazırlanıyordu ki fundalıklar arasında

hafif bir gürültü duydu. Anne keçinin önceki gün gözden kaybolduğu yerden geliyordu ses. Gizlendiği dal yığınını hafifçe aralayıp baktı; anne keçinin ürkek adımlarla o tarafa doğru geldiğini gördü. Her yanı kolaçan ediyor, olası tehlikeleri önceden sezmek için sürekli havayı kokluyordu. Mağaraya zikzaklar çizerek yaklaştı. Kapıya ulaştığında bağırdı:

"Mee!"

Yavru içeriden hemen karşılık verdi, ama sesi önceki günden daha cılız çıkıyordu.

Bunun üzerine anne keçi duraksamadan, cesaretle içeri girdi.

Andrea tam o anda çekiverdi ipi. Kafes aşağıya düştü ve giriş kapandı. Bunun üzerine anne keçi dışarı çıkmak için umutsuz bir mücadeleye başladı. Kafesi tekmeliyor, geri çekilip hız alarak öne atılıyor ve boynuzlarıyla tos vuruyordu. Bunun üzerine yerinden fırlayan Andrea arkasına taşlar koyup iple sıkıca bağlayarak kafesi berkitti.

Keçinin artık dışarı çıkamayacağından tam olarak emin olunca da Kurt'u serbest bıraktı. Birlikte gelip kafesin tam önüne oturdular. Andrea, onları öyle görürse anne keçinin kendilerine bir an önce alışacağını düşünüyordu. O akşam yemeklerini de orada yediler. Sonra da yine aynı yerde koyun koyna yatıp uyudular.

Bereket

Andrea sabahleyin gözlerini açtığında, anne keçinin korku dolu bakışlarla kafesin arkasından kendisine baktığını gördü. Grimsi, yumuşacık tüyleriyle gerçekten de güzel bir hayvandı. Ayakları tıpkı yavrusununkiler gibi simsiyahtı. Biraz acıkıp susamaları için önce hiç ilgilenmedi onlarla. Derken, anne keçinin önceki gün yavru keçi için su doldurup bıraktığı kaplumbağa kabuğunu yaladığını görünce bu kez pina kabuğuna su doldurarak kafesin altından dikkatlice yere bıraktı. Önce uzun süre direndi anne keçi. Mağaranın dibine çekilmiş, korku dolu gözlerle ona bakıyordu. Bunun üzerine Andrea, köpeği alarak keçinin görebileceği biçimde mağaradan uzaklaştırdı. Keçi de hemen yanaşıp kokladı suyu. Hemen içmiyor, önce yanını yöresini yokluyor, emin olmaya çalışıyordu. Bu durum susuzluğu üstün gelene dek sürdü.

Sonra daha fazla direnemeyip kaplumbağa kabuğuna burnunu iyice yaklaştırdı ve içindeki suyu son damlasına dek içti. Andrea kabı tekrar doldurdu, hayvan bu kez duraksamadan içip bitirdi yine hepsini. Aynı şey üçüncü kez de tekrarlandı. Sonra taze otlar topladı ona Andrea. Onları kafesin aralıklarından içeri bırakıyor, açlıktan bitkin düşen hayvancağız, çocuk kafesten uzaklaşır uzaklaşmaz büyük bir iştahla hepsini yiyip bitiriyordu. Sonunda ondan korkmamaya başladı. Andrea da kafesin altından yavaşça içeri süzülüp girdi ve olduğu yere kıpırdamadan oturdu. Biraz daha alıştırmalıydı kendisine. Derken, hayvanı boynuzlarından kıskıvrak yakaladı ve kemerini koltuk altlarından geçirerek bağlayıverdi. Artık kaçamazdı. Hayvanı dışarıya çıkarıp bağladı, hemen oraya taş ve çalılardan minik bir kulübe yaptı ona. Yavrusunu da getirip yanına koydu. Her ikisi de gün geçtikçe daha da evcilleşecekti.

Ama yavru keçi bir türlü kendine gelemiyordu. Ateş gibi yanıyordu hep, karnı sımsıcaktı. Sürekli zayıflıyor, yemek yemiyordu. Solukları da sıklaşmıştı üstelik. Ertesi gün öğle vakti balıktan dönen Andrea ölü buldu onu. Anası öldüğünü anlamamıştı. Minicik gövdesini ayaklarının arasına almış, meleyerek yalıyordu.

Çok üzülmüştü Andrea.

Yavrunun bedenini alıp kayalıkların arasına bı-

raktı. Kurt da yanında durmuş bakıyor, ama hayvanın cesedine yaklaşmaya cesaret edemiyordu. Bir Andrea'ya, bir de hareketsiz yatmakta olan yavru keçiye bakıyordu.

Sanki şöyle demek istiyordu sahibine:

"Evet, zavallıcığın bizi bırakıp gitmesi çok acı bir şey. Ama ben yemesem kuşlar ve yengeçler yiyecek onu. Hem biliyorsun, hanidir boğazımdan bir lokma et geçtiği yok üstelik. Ne dersin, izin var mı?"

Andrea tüm üzüntüsüne karşın Kurt'un bu fırsatçı yaltaklanması karşısında gülmekten kendini alamadı.

"Pek de haksız sayılmazsın," dedi, "aslında bu talihsiz olaydan benim de payıma düşeni almam gerek. Derisiyle bir şeyler yapabilirim söz gelimi. Örneğin bir su tulumu, bir giysi ya da belki de yumuşacık bir çift terlik..."

Böylece tekrar indi kayaların arasına ve hayvanın derisini özenle yüzdü. Derinin içini iyice tuzladı, uçlarından çomaklara geçirip gerdi ve kuruması için güneşe astı. Geriye kalanıyla da Kurt ilgilendi.

Yukarı çıktıklarında anne keçiyi bir güzel sağdı, bir kiloya yakın süt çıkardı. Bu sıcacık ve köpüklü sütü büyük bir iştahla içti. Kutsal bir tören yapıyormuş gibi hissediyordu kendini. Sevgiyle kucaklayıp öptü keçiyi.

"Teşekkür ederim sana," dedi, "bir yabankeçisi değil, bereketin ta kendisisin sen. Bundan böyle Bereket diyeceğim sana!"

Keçi, Andrea'nın bir saygı ifadesi olarak ona verdiği isimden hiçbir şey anlamadı haliyle. Ama çoktan alıştığı okşamasını hissedince, o da onun elini yalamaya başladı.

Bu yeni besin, gerçekten de tam zamanında imdada yetişmişti; çünkü artık deniz ürünlerinden bıkkınlık gelmişti. Aynı şeyleri yemektense aç oturmayı tercih ediyordu kimi zaman. Oysa şimdi her gün taze sütü olacaktı.

Ah, bir dilimcik de taze ekmeği olsaydı keşke!

Nasıl da canı istiyordu. Şöyle nar gibi kızarmış bir dilim buğday ekmeği ne hoş olurdu... Evindeyken her gün yemek artıklarıyla birlikte döktükleri o kırıntılara bile razıydı.

Güzel bir akşamdı.

Andrea denizin karşısına oturup yaşamakta olduğu bu serüveni düşünmeye başladı.

Ay yoktu o gece, gökyüzü yıldızlarla ışıl ışıl parlıyordu. Deniz ta ötelerde fosfor gibi ışıldıyor, dalgalar hüzünlü şarkılar söylüyordu gene. Yakut gözlü fener, düzenli aralıklarla yanıp sönüyordu her zamanki gibi. Tam o sırada Andrea bir an, uzaklarda, karanlıkların içinde bir teknenin geçtiği duygusuna kapıldı. Düşlerini süsleyen büyülü teknenin ta kendisiydi bu: Tüm mürettebatıyla Iason'un teknesi Argo. Dört köşe yelkeni gecenin karanlığında alabildiğine şişmiş, güçlü kolların çektiği iki düzine küreği ahenkle suya dalıp

çıkıyordu. Derken aynı tekne, tıpkı bir rüyadaymış gibi havada yüzmeye başladı.

İşte, hep hayalini kurduğu bu tekneydi. Acaba Kolkhis'e mi gidiyordu, yoksa altın postu çoktan direğine asmış geri mi dönüyordu? Ne diyeceğini bilemeden susup kaldı.

Uykuda mıydı, yoksa uyanıktı da gözleri açıkken düş mü görüyordu?

Bunu da bilmiyordu.

Bildiği bir şey varsa o da düşlerinin teknesi oradaydı ve bütün hayallerini ve özlemlerini yüklenmiş olarak geçip gidiyordu.

Ellerini uzağa, şarkılar söyleyen denize, yiğit denizcilerle ve düşleriyle dolu Argo'ya doğru uzatarak fısıltıyla, yalvarırcasına seslendi:

"Beni de alın! Beni de alın, ne olur!"

Panik

Günler geçiyor, ama içindeki acı dinmek şöyle dursun daha da derinleşiyordu. Bu ıssız adada böyle bir başına hali ne olacaktı? Otlasın diye Bereket'i de yanlarına alıp Kurt'la birlikte avlanmak için kumsala iniyorlardı. Ama içini yakan soruyu bir türlü atamıyordu kafasından:

"Bu ıssız adada halim ne olacak?"

Böyle giderse tekneler uzaktan geçip gidecek, sesini hiç kimse duymayacaktı anlaşılan. Tüm umudu tükenmeye başlamıştı artık; kimsenin adanın yakınına geldiği falan yoktu.

Onu asıl hüzünlendiren, yaklaşan güz mevsimiydi. Bütün belirtiler onun kapıda olduğunu gösteriyordu. Ama Ege'nin kuzey kesiminde güz mevsiminin kıştan pek de farklı olmadığını iyi biliyordu Andrea.

Gurup vakti ufukta toplanan bulutların olağanüs-

tü güzellikteki görüntüsünü endişeli gözlerle izledi. Çekiciliğine kapılmayacak kadar iyi tanıyordu bu güzelliği. Akşam olunca ufkun batısında altın parıltılarla ışıldayan bulut kümelerinin ardında, çetin ve dondurucu bir kış mevsiminin yaklaşmakta olduğunu çok iyi biliyordu.

Peki nasıl baş edecekti kış mevsimiyle? Deniz iyice hırçınlaşıp yanına bile yaklaşılmaz olunca ne yiyip içecekti? Yanındaki iki hayvancağıza nereden yiyecek bulacaktı? Ya yağmur yağmaz da yeni bir su kaynağı bulamaz, kışın sert poyrazlarıyla azgınlaşan dalgalar yüzünden denizdeki su kaynağı işe yaramaz hale gelirse ne olacaktı? Ne yapardı susuz kalırsa? Güneş bulutların ardına gizlendiğinde o minicik merceğiyle nasıl ateş yakıp da ısınacaktı?

Yüreğine korku salan bütün bu düşünceler geceleri uykularını kaçırıyordu. Ama bütün bunlara karşın boş durmuyor, her fırsatta çalı ve kök topluyordu. Mağarasının bir köşesine de ateş yakabileceği bir ocak hazırlamıştı. Bir yandan da, kötü havalarda aç kalmamak için bol bol deniz ürünü toplayıp güneşte kurutuyordu.

Deniz artık eskisi gibi sakin değildi; öğleden sonraları dalgalı oluyordu. Denizin, minicik adasına açıklardan yolladığı dalgalardı bunlar. Geceleri ise kumsaldaki koyakları döven hırçın dalgaların gürültüsünü, sabaha dek dinmeyen uğultusunu dinliyor-

du. Öyle azgındı ki dalgalar, adanın birkaç bodur ağaç ve cılız fundalıktan oluşan bitki örtüsünü de silip süpürmesinden korkuyordu Andrea. O fırtınalı gecelerde iniltiye benzer öyle korkunç bir ses sarıyordu ki adanın her yanını, duyan da, kıyıdaki koyaklara binlerce insan gizlenmiş, hep birlikte inliyorlar sanırdı... Yoksa bunlar denizin derinliklerinde yatan zavallı denizcilerin yakarışları mıydı?

Andrea korkuyla battaniyesini başına kadar çekiyor, yanı başındaki Kurt'un sıcaklığında avunmaya çalışıyordu. Duyduğu sesler, hayalinde daha da büyüyor, korkunç bir hale geliyordu. Ayın ve yıldızların, bulutların arkasına saklandığı bu fırtınalı gecelerde zifiri karanlık yavaş yavaş çökerken, ıssız adada bir başına kalmanın korkusu giderek güçleniyor, zavallı çocuk korkunç kâbuslarla sabahı zor ediyordu.

Sonunda, neyse ki yepyeni bir gün daha başlıyordu ufuktan.

Kara ve deniz yeniden aydınlanıyor, bütün korkular solan geceyle birlikte yavaş yavaş kayboluyordu. Ve sonra güneş! O muhteşem parıltı! Sabahları neredeyse diz çöküp, karşısında secdeye kapanası geliyordu Andrea'nın.

Günlerden bir gün kumsala balık avlamaya indi yine.

Gökyüzü gri bulutlarla kaplıydı. Deniz, yazın olduğu gibi sakin ve yumuşaktı, masmavi rengi yerini

koyu kurşuniye bırakmıştı yalnızca. Rüzgâr yavaş yavaş şiddetlendikçe hava serinliyor, bulutlar giderek çoğalıyordu. Ufukta, kapkara bir perdeyi andıran yoğun bir karanlık belirmişti. Altından püskül gibi sarkan uçlarıyla denizin yüzeyini süpürerek hızla yaklaşıyordu adaya.

Andrea daha ne olduğunu anlayamadan bastırdı yağmur. Bardaktan boşanırcasına yağıyordu; hava kararmış, buz gibi olmuştu birden. Yağmur yüzüne, gözlerine, bedeninin su üzerinde kalan yerlerine acımasızca iniyor, dikenli bir çalı onu dövüyordu adeta.

Korkuyla sudan çıktı Andrea, alelacele giyinip Kurt'la birlikte en yakın kayanın altına sığındı. Köpeğine sarılıp oturarak fırtınanın geçmesini bekledi. O sırada fark etti zavallının ne kadar zayıflamış olduğunu. Parmaklarıyla ıslak tüylerinin altındaki kemikleri bir bir yokladı: Neredeyse derisi kemiğine yapışmıştı garibanın. Üzüntüyle başını okşadı:

"Benim zavallı Kurt'um! Benim yüzümden neler geldi başına! Bütün sevdiklerime acı çektiriyorum. Ah zavallı Kurt, sana bile!"

Bu yağmur, kış mevsiminin ilk korkulu sürpriziydi. Geliyordu kış, "Geliyorum!" diyordu, "Ölmeye hazır ol!" Soğuk, açlık, susuzluk! Hepsi onu bekliyordu.

Neyse ki yine çıktı güneş; ısıtıp kuruttu zavallıları. Aslında bu fırtınanın bir yararı da dokunmuş, su

çukurunu ve bütün kaplarını tertemiz, tatlı suyla doldurmuştu. Gerçek bir içme suyu tatmayalı o kadar çok olmuştu ki...

Bir cekete gereksinimi olacağı da o gün geldi Andrea'nın aklına. Güneş battıktan sonra serinlik çöküncе üzerinde yalnızca bir gömlekle dolaşamazdı kırda bayırda. Ama uzun uzun düşündüğü halde işin içinden çıkamadı. Sonunda battaniyesinin bir kısmını keserek ceket yapmak zorunda olduğuna karar verdi. Bedenini önden, arkadan ve yandan ölçerek, kalçalarını da örtecek büyüklükte dikdörtgen biçiminde iki parça kesti battaniyesinden. Sonra bunları yanlardan dikerek birleştirdi. Fazla sarkmasın diye beline de kemer yerine bir ip bağladı.

Bir başka gece yine yağdı yağmur, ama bu kez çok daha uzun sürdü. Andrea karanlıkları yararak ortalığı aydınlatan bütün o korkunç şimşekleri mağarasından izledi. Yıldırımlar, yere öyle bir gümbürtüyle iniyorlardı ki adanın tüm kayalıkları uçurumdan denize yuvarlanıyor sanırdı insan. Ama böyle şeyler artık çok daha sık ve çok daha şiddetle tekrar etmeye başlamıştı. Kışla baş edemeyeceği açıktı, bunu iyiden iyiye anlamıştı artık: İnsanoğlu toplumdan uzakta, tek başına doğaya karşı koyamaz, alt edemezdi onu. Gücü denetim altına alınmamışsa, doğa korkunç bir canavara dönüşebilirdi.

Adadan kaçma fikri aklında giderek daha çok yer etmeye başlamıştı.

Gece yaktığı ateşleri, gündüzleri uzaktan geçen teknelerin dikkatini çekmek için koyduğu işaretleri sıklaştırdı. Ama boşuna! Kimsenin onu gördüğü yoktu. Uzaktan göz kırpan fenerin kırmızı ışığı, umut kırıcı bir kayıtsızlıkla yanıp sönmeye devam ediyor, sanki uyuklayan biri gibi çocuğun suratına boş bakışlarla bakıyordu.

Ah, Argo gibi bir teknesi oldaydı keşke!.. Fanoremeni'nin filikası nerelerdeydi acaba? Hangi derin sularda çürüyüp duruyordu kim bilir? Adada birkaç büyük ağaç olsaydı keşke, hiç olmazsa kendine bir sal yapabilirdi.

Umutsuzca da olsa kararını vermişti: Yüzerek kaçacaktı adadan. Madem tekneler bu tarafa uğramıyorlardı, o halde kendisi giderdi adaya. Fenerin olduğu adaya. Orada yüzde doksan ihtimalle kendisini kurtaracak bir balıkçı teknesine rastlardı nasıl olsa.

Fenerli ada pek de yakın sayılmazdı aslında. Oraya sürekli yüzerek ne kimse ulaşabilir ne de gitmeyi göze alabilirdi doğrusu. Bu mesafeyi aşamalı olarak yüzmek gerektiğini düşündü. Denizin ortasında, kendi adasıyla fenerli ada arasında, güneşin altında parıldayan, dalgaların çarparak köpük köpük kırıldığı bir beyazlık görmüştü. Orada, güneşin altında oturup biraz dinlenir, sonra yeni bir güçle adaya doğru yüzmeye devam ederdi.

Kararını vermişti, gidecekti, uygun bir fırsat bekliyordu yalnızca.

Güneşin ortalığı sımsıcak ısıttığı, yazdan kalma bir gün cesaret kazanmak için diz çöküp dua etti. Sonra gidip Bereket'in ipini çözerek serbest bıraktı.

"Haydi git! Git arkadaşlarına katıl!" dedi, "Verdiğin sütler için de çok teşekkür ederim sana."

Ama hayvan peşini bırakmadı, ardından kumsala dek indi. Andrea torbasına ufak tefek eşyalarını yerleştirirken o da başını uzatıp yüzünü çocuğun avuçlarına sürttü. Okşanmak istiyordu. Andrea ona her taze ot getirdiğinde böyle okşanmaya alışmıştı çünkü.

Yanına üç ahtapot kurusu, bir-iki parça giysi, merceğini ve bir de çuvaldızını aldı yalnızca. Torbasının bu kez daha hafif olması gerekiyordu, hem de çok daha hafif. Battaniyesini, izci bayrağını, mutfak gereçlerini ve diğer eşyalarını mağarasına yerleştirip kapısını ot örgüsü iple sıkıca bağladı.

Minik çıkınını köpeğin boynuna doladıktan sonra "Haydi, gidiyoruz!" dedi.

Köpek ciddi bir tavırla ardı sıra kumsala indi. Oğlanın denize girip yüzmeye başladığını görünce hiç duraksamadan daldı suya. Biraz açılmışlardı ki bir meleme sesi geldi arkalarından. Karadan, kıyıdaki kayalıklardan geliyordu ses.

Dönüp baktı Andrea. Bereket, bir kayanın üzerine çıkmış duruyordu.

"Meee! Meee!"

Sesi acıklı bir veda gibiydi.

"Hoşça kal!" dedi Andrea kolunu ona doğru sallayarak; içinin burkulduğunu hissetti. Düzenli kulaç atarak yüzmeye çalışıyordu. Sımsıcak güneşin altında, dosdoğru, uzakta bembeyaz parıldayan minik kayalığa yüzüyordu. Deniz tıpkı yazın olduğu gibi sütlimandı. Andrea mümkün olduğunca rotadan sapmamaya gayret ediyordu, gücünü boşa harcamamalıydı.

Boşa Giden Çaba

Andrea açıldıkça, denizin hiç de uzaktan göründüğü gibi uysal olmadığını anlamıştı. Güneş masmavi gökyüzünde tatlı tatlı parlasa da, hava ağustos ayında olduğu kadar sıcak değildi elbette. Andrea her şeye karşın telaşsızca, gereksiz hareketlerden kaçınarak, sabır ve kararlılıkla yüzüyordu. Köpekse cin gibi bakışlarla başını suyun üzerinde tutarak peşi sıra geliyordu. Andrea:

"Cesaret!" diye bağırıyordu. Kurt, koca kulaklarını sevinçle sallıyor, tatlı bakışlarıyla ona güç veriyordu. Andrea serin suyu karnında ve göğsünde ürpertiler halinde hissetmeye başlayınca dönüp sırtüstü yüzüyordu. Böylece vücudunun öteki yanını da güneşe tutup ısıtmış oluyordu. Ama dinlenecekleri yere daha ne zaman varacaklardı kim bilir?

Onca zaman yüzdükleri halde minicik ada hâlâ

aynı uzaklıkta duruyor, o parlak beyazlık denizin üzerinde gitgide uzaklaşıyordu sanki.

Böylece bir saat daha yüzdüler.

Sonunda kayaya vardılar varmasına, ama Andrea'nın her yanı, dayak yemiş gibi, yorgunluktan sızım sızım sızlıyordu. Kurt'la birlikte adeta sürünerek çıktılar sudan. O sırada adacıktaki varlıklarından ürken bir sürü deniz kuşu telaşla havalanıp tepelerinde dönmeye başladı. Şikâyet edercesine bağrışıp duruyorlardı. Dev balıklar gibi bir anda sudan çıkıp yuvalarını taciz eden bu yabancılar da kimdi böyle?

Andrea köpeğin boynundaki çıkını çözüp taşların üzerine uzanıverdi. Çok yorulmuştu. Çıplak sırtına ve bacaklarına vuran sıcaklık o kadar hoşuna gitti ki tadına doyulmaz bir mutlulukla inledi. Kurt da kendince aynı şeyi yaparak kayaların üzerinde keyifle yuvarlanmaya başladı. Bir yandan kürkünü kurutuyor, bir yandan da uyuşan ayaklarını dinlendiriyordu.

Bir süre sonra dinlenip kendine gelen Andrea, heyecanla yerinden kalkarak fenerli adaya baktı yeniden.

Bu minik kayalığa henüz çıkmadan bütün cesaretini kaybetmesine neden olan bir şey fark etmişti Andrea: Fenerli ada sandığından daha uzaktı, hem de çok uzak. Bulunduğu yerden aradaki uzaklığı şöyle bir kestirmeye çalıştı; geldiği yolun hemen hemen üç katı kadar bir mesafe vardı daha. Yola çıkmak neredeyse intihar demekti.

Olduğu yerde kalıp beklese, bir balıkçı teknesi geçer miydi acaba? Ama ufukta hiç de ona benzer bir şey görünmüyordu doğrusu. Ayrıca güneş batınca hava buz gibi soğuyacaktı. O ise oracıkta üzerinde yalnızca şortuyla yarı çıplak kalacaktı.

Başka bir çözüm yolu göremiyordu, geri dönmesi gerekecekti. Adasına dönecekti. Mağarasına. Kapısını sımsıkı kapayıp bıraktığı yuvasına. Mağarasını hiç özlemediği kadar özlediğini hissetti.

Gecikmeden yola çıkmalıydı, her geçen saat aleyhine işliyordu. Ya aniden güçlü bir rüzgâr çıkarsa? Dalgalar bütün gece çılgınca döverdi kayaları. Bu beyaz mermer taşların üzerinde ancak ölüsü çıkardı sabaha. Vakit varken kaçmalıydı bu ikiyüzlü adadan.

Ağır hareketlerle vücudunu esnetmeye, eklemlerini açmaya çalıştı önce. Küçük çıkınını Kurt'un boynuna bağladı yeniden.

Kurt, her zamanki gibi neşeyle kuyruğunu sallıyordu.

"Çok iyi, hazırız! Haydi gidiyoruz!"

Beterini görünce, sürgün olduğu yere, kendi adacığına bir an önce ulaşmak için hevesle kulaç atmaya başladı Andrea. Kurt'la birlikte yan yana, tıpkı iki kardeş gibi yüzüyorlardı. Oysa biri insan, diğeri de bir köpekti yalnızca. Ama şimdi, denizin ortasında, buz gibi sularda ağır ağır yol alan iki kader ortağıydılar...

Can Kurtaran Fırtına

Onca yolu gerisin geriye nasıl dönebilmişti, denizde kaç saat dalgalarla savaşmıştı, bu insanüstü mücadeleye vücudu nasıl dayanmıştı, bilmiyordu.

Tek hatırlayabildiği, suda yüzerken duyduğu acıydı. Vücudunun donduğunu, bütün duyularının uyuştuğunu ve dizlerinde bir damla derman kalmadığını hissediyordu. Kafasında hiç durmadan aynı sorular dönüp duruyordu: "Kıyıya varabilecek miyim acaba? Dayanabilecek miyim?" Rüzgâr tam karşıdan esiyor, yüzüne vuran dalgalar kör ediyordu onu. Üstelik sahile daha çok vardı. Ama o, var gücüyle ve yalnızca savaşıyordu. Köpeğin kimi zaman yanında, kimi zaman arkasında yüzdüğünü hissediyordu. Onun da gücü tükenmişti. Açlıktan bir deri, bir kemik kalmıştı zavallıcık. Bir ara, yanı başında gördü onu, cin gibi bakan gözleri tuzdan kıpkırmızıydı.

İşte ne olduysa o sırada oldu. Sonunda kıyıya ulaşmıştı Andrea. Her canlı gibi onun da yaşama içgüdüsü galip gelmiş, sonuna kadar dayanmıştı.

Yarı ölü bir halde kendini küçük kumsala attığında güneş batmak üzereydi. Çamura batmış yılanbalığı gibi beyni uyuşmuştu, hiçbir şey düşünemiyordu. Tek bir cümle geçiyordu zihninden yalnızca: "Kumsalda kalmamalıyım, gece burada kalırsam ölürüm, biraz daha gayret edip yukarıya, mağarama gitmeliyim."

Ellerinin ve ayaklarının üzerinde yarı emekleyip yarı sürünerek ilerlemeye başladı. Dikenler her yanını paralıyor, sivri kayalar dizlerini kanatıyordu. Kurt'a dayanarak ilerlemeye çalıştı bir ara, ama o zavallıcık da bitkindi. Keskin taşların her yanını parçaladığını görüyor, ama hiç acı duymuyordu.

Yuvasına ulaştığında son bir gayretle ıslak şortunu çıkarıp kurusunu giydi. Battaniyeden yaptığı giysiyi sırtına geçirdi. Sonra da battaniyesine sarınıp tükenmiş bir halde yosun yatağa attı kendini.

Hamam suyu kadar sıcak bir denizde dibe batmak gibi bir duyguydu bu. Vücudu tıpkı bir küp şeker gibi sıcak suda eriyor, zerrelerine ayrışıyordu sanki.

İşte bu, yaşamın bittiği andı. Karşı koyamayacak incelikteki pamuk ipliğinin yavaşça kopuverdiği an...

Derken bambaşka bir an geldi, tekrar yaşama döndüğünü hissetti. Pamuk ipleri uç uca birbirine eklenmiş, yaşamın iği hızla dönmeye başlamıştı yeniden.

Önce işitme duyusu yerine gelmişti. Henüz hareket edemiyor, birbirine kilitlenmiş dişlerini açamıyor, ayaklarının üzerinde durup adım atamıyordu; ama başucunda konuşulanları pekâlâ duyabiliyordu. Kulağının hemen dibinde konuşan biri:

"Kendine gelemedi daha," diyordu, "ateşten cayır cayır yanıyor zavallı."

Bir başkası:

"Şanslıymış," dedi, "bereket lodos rotamızı saptırdı da bu kurak adaya düştü yolumuz. Yoksa..."

Sonra da göğsünü, avuçlarını ve bileklerini ovduklarını hissetti. Sirke kokusu vuruyordu genzine, ateşi düşsün diye sirkeli soğuk suyla alnını ovuyorlardı.

Konuşmak, göğsünü kavuran ateşi, şakaklarını döven çekiç darbelerini söylemek, su istemek geçiyordu içinden... Kilitlenen dişlerini zorla açsınlar, üzerine soğuk sular döksünler, alev alev içini kavuran ateş sönsün istiyordu. Ah, şöyle kocaman bir sürahi dolusu su olsaydı...

Ama boşuna... Hiçbirini yapmıyorlardı bunların...

Derken yeniden gömüldü karanlığa, dibe çekildiğini hissetti ve kendinden geçti. Ama neyse ki korkunun ve umutsuzluğun neden olduğu, ölümcül bir baygınlık değildi bu seferki, sonu iyi gelecekti. Hasta ve bitkin bedenini şefkatli koynuna alıp iyileştirecek şifalı bir uykuydu yalnızca.

Kendine geldiğinde bir teknede yol almakta ol-

duklarını anladı. Teknenin o çok iyi bildiği ahenkli sallantısını hissetti. Güçlükle açtı gözlerini. Üzerine eğilmiş, iyi niyetli bakışlarla gülümseyen, genişçe bir yüz gördü. Orta boylu, kır sakalı ve bıyığı olan, temiz suratlı, mavi gözlü bir adamdı bu. Aydınlık, güneşten ve tuzdan kavrulmuş yüzüyle tipik bir denizciydi.

Adam sevinmişti:

"Hah, işte böyle!.. merhaba!" dedi. "Artık iyisin. Bizimle kalmana sevindim. Haberin olsun, çok korkuttun bizi."

Andrea bitkince gülümsedi.

Elini güçlükle uzatarak, alnındaki ıslak bezleri değiştiren nasırlı eli tuttu yavaşça. Sonra da dudaklarına doğru götürüp öptü. Dolan gözlerini minnetle kapadı. Konuşmak, bir şeyler söylemek istedi, ama yalnızca boğuk ve anlaşılmaz bir ses çıktı boğazından.

Adam da duygulanmıştı.

"Yo, ama yapma böyle!" dedi. "Abartacak bir şey yok ortada. Geçecek, iyileşeceksin. Sen asıl gece vakti o çorak adaya çıkmamıza neden olan fırtınaya şükret. Köpeğin uluduğunu duyduk; onun sesini izleyerek bulduk seni. Mağaraya geldiğimizde neredeyse ölmek üzereydin. Bak, işte âşık dostun burada. Bir dakika bile ayrılmadı yanından. Ağzına bir lokma bile koymadı daha."

Kurt kendisinden söz edildiğini anlamıştı; kocaman başını eğerek çocuğun yüzünü kokladı.

Andrea'nın sesi yerine gelmişti:

"Kurt!" dedi heyecanla, "Güzel Kurt'um benim. Sendin demek o! Yine sen kurtardın beni."

Köpek havlamaya, çılgınca zıplamaya başladı. Adam şaşkınlıkla izliyordu bu sahneyi.

"Vay canına! Şaşılacak şey!" dedi.

Çocuk, "Neredeyim ben?" diye sordu.

"Bir balıkçı teknesinde," dedi adam. "Panaya Usta'da. Ben Kaptan Todor... Selanik'ten gelip Pire'ye gidiyorum. İki oğlum da benimle birlikte. Şimdi dümendeler. Güneşten rahatsız olmayasın diye ambara indirdik seni... Oğullarımla da tanışırsın daha. Pavlo'yla Perikli kucaklayıp taşıdı seni tekneye. Ama şimdi konuşma sen. Bir isteğin varsa onu söyle yeter, gerisini toparlandığında anlatırız."

"Su!" diye inledi Andrea. "Bol su verin bana!"

Bir alüminyum bardaktan, içine az rakı katılmış suyu kana kana içti.

"Şimdilik yeter," dedi kaptan. "Birazdan güzel bir adaçayı getireceğim sana. Akşama doğru limanda oluruz. İyileşip ayağa kalkana dek yanımızda kalacaksın. Sonra..."

"Anama," diye sözünü kesti Andrea heyecanla, "ne olur haber verin ona. Geri döndüğümü... Ona gideceğimi... Hayatta olduğumu..."

YAŞ
10
11
12
13

Stratis Mirivilis

POST AVCISI

Andrea'nın büyük macerası!

Andrea, okul dışındaki zamanını babasının sahildeki kahvehanesinde geçirir. Oraya gelen denizcilerin öykülerini dinleyerek başlar denize olan tutkusu. Yakınlarını denizde kaybeden annesinin, "Deniz güvenilmezdir. Beni seviyorsan asla teknelere adım atmayacaksın," demesine karşın Andrea, denize gönül vermiştir bir kere. "Altın Post" efsanesinin etkisinde büyük bir maceraya atılmaya karar verir.

ISBN 978-975-0
9 789750 7

KDV İÇİNDEDİR
13.00 TL

CAN ÇOCUK